TÜSTAV
ARŞİVİ

Huzurunuzda yargılanmakta olan müvekkileme ,Türk ceza kanununun I46. Maddesinin uygulanması istenmektedir. Bu durumda Savunmanın yapılabilmesi I46. maddenin I. fıkrasının uygulanma alanının .dava konusu olayların ve bu olaylar içinde müvekkilemin yerinin saptanmasına bağlı olmaktadır.

Türk ceza kanununun I46. maddesinin I. fıkrası "Türkiye cumhuriyete Teşkilâtı esasiye kanununun tamamını v e ya bir kısmını tağyir ve tebdil veya ilgaya ve bu KANUNLA ile teşekkül etmiş olan Büyük millet meclisini iskata veya vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs ...." ü cezalandırmaktadır.

I46. maddenin I. fıkrası 2 bölümden ibarettir.

A- Türkiye cumhuriyeti Teşkilâtı esasiye kanununun tamamını veya bir kısmını tağyir ve tebdil veya ilgaya cebren teşebbüs

B- Bu kanunla teşekkül etmiş olan Büyük millet meclisini iskata veya vazifesini yapmaktan men'e teşebbüs

I- I46. maddenin I. fıkrasının I. bölümünün ifade tarzına göre cebren tağyir ve tebdil ve ya ilgası söz konusu olan TEŞKİLATI Esasiye KANUnunun Metnidir.DEĞİŞTİRİLECEK OLAN BİZATİHİ KANUNDUR. Bu özellik -B- bölümündeki BU KANUN İLE kelimelerile güçlenmektedir.
I46. maddenin I. fıkrasının I. bölümü doğrudan doğruya ,KANUN olarak Metin olarak teşkilâtı esasiye kanununu işaret etmektedir.

2-I46. maddenin I. bölümünde Teşkilatı esasiye kanunu nizamından Yasadan söz edilmemektedir.Teşkilatı esasiye kanununa göre kurulu düzenden söz Kanun edilmemektedir.organlardan söz edilmemektedir.temeli anayasada olan yetgili organlarınxiş~~lemesile~~xbelirenxxtemelinixanayasaxxkuranxxkuruluş ların ve diğer kurumların işlemesile beliren tüm düzenden söz edilmemektedir. Somut olarak yalnız Teşkilatı esasiye kanunundan söz edilmektedir.

Cebren tebdil tağyir ve ilganın anayasa metni dışında fiilen yapılması demek ,Anayasa yetgili organlarına ,anayasa kuruluşlarına anayasaya göre kurulmuş düzene yapılması demektir. Halbuki I46. maddenin I. fıkrasının I. bölümünde Teşkilatı esasiye nizamı ,düzeni unsuru yoktur, somut olarak teşkilatı esasiye kanunu ile teşkilatı esasiye kanununa göre kurulu düzeni birbirine karıştırmamak gerekir.

~~İddianamedexDavaxkonusuxeylemlerxxanayasaxnizamınınxihlâlixeder~~
Bir yandan dava konusu eylemler ,İddianamede ,Anayasa nizamının ihlâli olarak gösterilmekte bir yandanda Bu eylemlerin I46. maddeye

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

sokulması için Maddedeki Teşkilatı esasiye kanununun cebren tağyir, tebdil ve ilgasına teşebbüs bölümü ,somut kanundan söz açan bölüm, Teşkilatı esasiye nizamı ,teşkilatı esasiye kanununa göre ,somut kanuna göre kurulan nizamı ,kurulu düzeni ,organlarıyle ,kuruluşlarıyle tüm düzeni cebren tağyir tebdil ve ilgası şeklinde değiştirilmektedir

eylemlerin yorumu,yanlış yorumu ve maddeye yabancı unsurlar katarak yapılan uygulama isabetli olmamaktadır.

şimdi : Türk ceza kanununun I63. maddesini ele alalım."layikliğe aykırı olarak ,devletin içtimai veya siyasi veya hukuki temel nizamlarını kısmende olsa dini esas ve inançlaraa u udurmak amacıyle cemiyet tesis ,,teşkil ,tanzim veya sevk edilse ..."edilse bir eylem içinde bu suçta tam anlamıyle tahakkuk etse ana yasa ile gösterilen usuller dışında ,hukuk dışında yapılmış işlenmiş suç fiilen ,hukuk dışında anayasanın kısmen tağyir tebdil ve ilgası olacaktır.

eğer I46. madde anayasanın metnen tağyiri ve tebdili değilde nizamın fiilen tebdili tağyiri olarak kabul edilirse I63. maddedeki eylem I46. içine girecek ve I63 yerine I46 uygulanacaktır

örnekler çogaltılabilir.I46. maddeyi ifade tarzı ,tekniği ve unsurlarına yabancı eklerle katgılarla uygulamaya kalkarsak anayasaya göre kurulmuş yetgili organlara karşı işlenen ve caza kanununda gösterilen bütün suçlar I46. madde içine girecek ve I46. maddedeki ceza ile cezalandırılacaktır.buda I46. maddeyi unsurları ,sınırları dışında uygulamaktan ve zorlamaktan ötürü olacaktır.

I46. maddenin I. fıkrasının I. bölümünün Fiilen "anayasa metni dı şında" tebdili tağyiri veya ilgaya teşmilinin imkânsızlığı ortadadır.

I46

I46. maddenin I. fıkrasının B bölümünün 2. bölümünün fiilen tebdil , tağyir ilga ile ilişki si nedir. bunuda araştırmak zorundayız.

teşkilatı esasişiye kanunu ile kurulmuş büyük millet meclisini iskata ve vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs anayasa nizamını ihlal anlamına elbet gelecektir.ancak anayasa nizamını her ihlâl anayasanın tümünü değiştirmek demek değildir. böyle olsa idi yukarıda açıklandığı gibi anayasa nın yetgili organlarına,karşı girişi ihlalde düzenin tümü kuruluşlarına karşı girişilen her eylemin düzenin tümünü ihlal olacağı neticesi dogardı. halbuki anayasa ihlalleri ceza kanununda ayrı ayrı cezalara tabi tutulmuştur.

TÜSTAV ARŞİVİ TÜRKİYE SOSYAL ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

anayasanın ihlali ile tümünün ihlali arasında önemli ayrılıklar vardır. yalnız ceza kanunu bunlardan bir kısmını hafiif bir kısmını yetgi sınırlarına önemlerine göre ağır biçimde cezalandırmıştır. ama anayasa organları kuruluşlarına karşı girişilen eylemlerin farklı cezaya bağlanması onların tüm düzeni temsil etmelerini gerektiremez.

I- büyük millet meclisini iskat ve ya vazifesini men etmekten soz açan I46. madde anayasa yetgili organlarından birine karşı eylemi cezalandıran madde neden ötürü tüm düzenin değiştirilmesi diye adlandırılan eylemlere uygulanmak istenmektedir.Büyük Millet meclisi anayasa yetgili organlarından biri yalnız biri değilmidir.teşrii güç ,teşrii organ anayasa düzeninin bir cüz ,ü bir bölümü neden tüm düzeni ,tüm nizamı temsil ediyor.maddedeki cezanın ağırlığı buna sebeb olamaz. cezanın ağırlığı nedeni,diğer anayasa yetgili organlarına göre ,büyük millet meclisinin ,teşrii gücün yetgilerinin sınırının geniş yurda şamil ,organlara şamil olmasındandır.nitekim yüksek yetgili diğer güç ve organlara karşı davranışların cezalarıda ağırdır. ceza ağırlığı teşrii organ a karşı eylemlere münhasır değildir.icra organına (bakanlar kurulu ve cumhur başkanlığı) karşı davranışlarda ağır ceza tehdidi altındadır. icrada anayasa yetgili organlarından biridir.demekki ceza ağırlığı amyasa yetgili organlarının yetgilerinin genişliğine göre değişmektedir, ceza kanunumuz bunun örneklerile doludur. o halde neden büyük millet meclisine yönelen davranış organlardan ,anayasa yetgili organlarından birine karşı davranış nizamın tümüne karşı davranış olarak ,tüm nizamı değiştirmek olarak nitelenmektedir. nizamın cüz üne karşı davranış nizamın tümüne karşı davranış olarak niteleniyor. başka bir ifade ile nizamın tümünü ihlâl olarak gösterilmek istenen eylemler nizamın cüzünü koruyan madde içinde cezalandırılmak isteniyor.nizamın tümünün değiştirilmesi iddiasıda eylemlerin bu maddeye sokul amıyacağını göstermektedir. zira madde nin 2. bölümü nizamın cüzünü korumaktadır.bu bakımdan iddianame de iddia ile uygulama maddesi yönünde çelişki vardır.

II- bazı çevrelerde bu maddenin nizamı koruduğu kanısı hakım dir. iddianameyi de bu çevrelerin telakkisinin etgilediği anlaşılmaktadır. bu kanı nereden gelmektedir. dayanağı nedir.

kurtuluş savaşındaki sistem ,Türkiye Büyük millet meclisi sistemi bütün güçlerin mecliste toplanması prensibine dayanmakta idi. bunun tarihi nedenleri vardı. I92I anayasası meclis üstünlüğü ilkesini koymakta I924 anayasası korumakta idi. I96I anayasasının 4. maddesi " egemenlik kayıtsız şartsız Türk milletinindir esasını temel ilke olarak belirtmiş ,millet eğemenliğinin ANAYASANIN KOYDUĞU ESASLARA GÖRE YETGİLİ ORGANLAR ELİ İLE KULLANILACAĞINI " kabul etmektedir.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

I96I anayasası Bu ilke ile I924 anayasasından ayrı bir sisteme geçmiştir. I96I anayasasına göre meclis eğemenliği kullanan en üstün orğan olmaktan çıkmış ,anayasa organlarından ,yetgili organlardan yalnız biri olmuştur.artık büyük millet meclisi nizamın tümünü kapsayan bir organ değil nizamın vaz geçilmez bir parçası gibi telakki olunacaktır. nizamın diğer parçalarındanda vaz geçilemez. bu durum xxxxx bix büyük millet meclisinin önemli organ olmasına engel değildir.ancak önemli organ olmak tüm düzen olmak demek değildir.Tüm düzen teşrii organı kapsar ,teşrii güç ve organ tüm düzeni kapsamaz ,kaplamaz.

Bu bakımdan Türk ceza kanununun I46 . maddesi artık I96I anayasası prensiplerixx içindexxxdxxxxbixx bir organı , anayasanın yetgili bir organını korumakla yükümlüdür. bu bakımdanda anayasanın tümüne teveccüh ettiği iddia olunan eylemlerin anayasanın bir organını koruyan madde için de mütalaası mümkün olamaz.

eski anayasalar içinde ,meclis üstünlüğü prensibi çerçevesinde maddenin tüm nizamı koruduğu telakkisine belki yer olabilirdi. ama yeni anayasayla artık bu telakkiye yer yoktur.

III- Türk ceza kanununun Devlet kuvvetleri aleyhine cürümler bölümü yönündende durum böyledir. I46. madde bu bölümün ilk maddesidir. teşrii güçle ilgili unsurları göstermektedir. I47, I49. madde icra gücü ve organına karşı girişilen eylemlerin unsurlarını belirtmektedir. devlet kuvvetlerine karşı cürümler bölümünde yargı organına karşı cürümlerde yer almıştır. ancak buradada bu organların birinin diğerine üstünlüğü ileri sürülemez sistem itibariyle xxxxxx güçlerin dengesi düşünülebilir, denge halindeki güçlerin birbirini koruyaçağı dü şünülebilir. güçlerin denge içinde birbirini korumasıda üstünlük iddiasını bertaraf eder.fiilende güçlerden birine karşı davranış diğer gücü karşısında bulur kuruyan,korunan olur.

Iv - I46. maddenin teknik yapısı tüm düzene karşı girişilen eylemleri unsur olarak saymamıştır.tüm düzeni kanun koruy acağı zaman titiz davranmaktadır. tekrarlara düşerek maddeyi sağlamlaştırmak eğilimi güdexx gütmektedir. bo şluk bırakmaktan azami çekinmektedir.bu maddedeki unsurların sınırlı halide tüm düzeni koruyan madde olarak görülmesine engeldir. bu bakımdanda düzene karşı olduğu ileri sürülen eylemlere bu sınırlı unsurlar taşıyan ,bir gücü koruyan maddeyle gögüslenmesi yerinde değildir.

V - madde teşkilatı esasiye kanunundan ,somut belirli bir kanundan bahsetmektedir. nizamdan bahsetmemektedir. çünkü somut kanunla ,düzen ayrı ayrı dır. nitekim Alman ceza kanununun 80.Paragrafı anayasa düzenini değiştirmektenxaçıkcax öğppppirmektenpp

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

değiştirmeği unsur olarak açıkca belirterek sorunu çözmek istemiştir.

VI - teşrii gücün ,diğer güçleri etgileyeceği,diğer güçlerin yetgileri ni daraltıp,genişleteceği b u bakımdanda nizama müeessir olacağı görüşü de tutarlı değildir.bütün güçler birbirini etgiler .bu etgilemek güçlerin üstünlüğü ve nizamı temsil ettiği anlamını taşımaz ,taşıyamaz.

eğer kanun metninin cebren tebdili tağyiri söz konusu ise anayasa mahkemesi sorunu karşımıza dikilmektedir.

yok fiilen tebdil tağyir ve ilgadan söz ediliyorsa onu yukarıda etraflıca tartıştık.

bütün bu telakkilerden,kanunların anayasa nizamlarına sistemi yönünden dikkate alınmadığı anlaşılmaktadır. yine aksaklıklar,anayasa sistemlerine göre kanunların gözden geçirilme memesine ,kanunların bir sistem içinde hazırlanmamasında ,eski koşullar içinde yapılan kanunların yöne anayasa nizamına uygun düşmemesine dayan maktadır.

ne taraftan bakılırsa bakılsın dava konusu eylemler e 146. maddenin uygulanmasına hiç bir veçhile olanak yoktur.

şimdide dava konusu eylemleri ve bu eylemler içinde müvekkilemizin yerini saptamağa çalışacağız.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

Askeri Savcıların Hakkımızda uygulanmasını talep ettikleri T.C.K nın 146. Maddesinin Maddi unsurunu" Cebren Teşebbüs " teşkil etmektedir. Bu yönden savunmanın ,bu bölümünde (Teşebbüs) ve Nitelikleri incelenecek ve takdim edilecektir.

T.C.K nın 61. maddesinde " Cürme Teşebbüs" başlığı altında Teşebbüs aşağıdaki şekilde vaz edilmiştir. :

"Bir kımse işlemeği kasdeylediği bir cürmü Vesaiti mahsusa ile icraya başlayıpda ihtiyarında olmayan esbabı maniadan dolayı O CÜRMÜN HUSULÜNE MUKTAZI FİİLLERİ ikmal edememiş ise ....."

Aynı şekilde Kanunun 62. maddesi de Aynen şöyledir. :

"Bir kimse işlemeği kasdettiği Cürmün İCRASINA TAALLUK eden bütün fiilleri bitirmiş,fakat ihtiyarında olmayan bir sebebten dolayı O CÜRÜM meydana gelmemiş ise ...."

Tartışma götürmez bir şekilde bellidirki , Türk ceza kanununun Hangi maddesinin uygulanmasında olursa olsun teşebbüs ,Yukarıda arz edilen T.C.K nın 61 ve 62. maddelerinin unsurlarının tatbıkı anlamındadır. Bu yönden bizlere tatbıkı talep edilen 146. maddenin içerdiği teşebbüs tabiride kanundaki teşebbüs tabirinden ayrı bir anlam taşıyamaz .Yani 146. maddedeki teşebbüs ,teşebbüs hakkındaki genel hükümlere göre incelenebilir. bu maddedeki teşebbüsün unsurları 61 ve 62. maddelerdeki teşebbüsün unsurlarıyle aynıdır.

Bu durumda öncelikle teşebbüsün kanununmuzdaki şartlarını sıralamak zarureti hasıl olmaktadır. bu şartlar şunlardır. :

1- Kasdın bulunması ,

2-Bir Cürmün Vesaiti mahsusa ile işlenmesine başlanması

3-Esbabı maniadan dolayı ,O CÜRMÜN HUSULÜNE Muktazı fiilleri ikmal edememiş olması .(T.C.K nın 62. maddesine görede : Cürmün icrasına Talluk eden bütün fiillerin bitmiş olması)

I- Kasdın bulunması şartı

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

Ceza kanununumuzun I46. maddesine göre suçun teşekkül edebilmesi için faillerinin kasdının ,"Teşkilâtı esasiye kanununun tamamını veya bir kısmını tağyir , tebdil veya ilgaya " müteveccih olması şarttır. Sanıkların T.C.K nın I46. maddesinin ihlâline mütedair hiç bir kasıtları olmadığı ve olamıyacağı savunmada mükerreren izah edilmiştir.

Ancak burada somut olarak şu hususu kesinlikle tekrar edelimki, Dosya meyanında T.C.K nın I46. maddesinde yazılı suçun işlenmesi hususunda gerekli bir anlaşma ,bir konuşma bir yazışma aslâ mevcut değildir. Askeri savcılarca bu hususta hiç bir delil ibraz ve ikame edilmiş değildir. Zira askeri savcılarca böyle bir delilin ibraz ve ikamesine imkânda yoktur. Zira söz konusu maddenin manevi unsuru olan "Anayasayı ihlâl kasdı sanıklarda mevcut değildir.

2- Bir Cürmün Vesaiti mahsusa ile işlenmesine başlanması şartı.

Teşebbüsün Varlığı için ,fiilin elverişli vasıta ile icrasına başlanmış olması şartı üzerinde tartışma yoktur.gerçekten T.C.K nın 6I. maddesi " Bir kimse işlemeği kasteylediği bir cürmün vesaiti mahsusa ile icraya başlayıpta ihtiyarında olmayan esbabı maniadan dolayı O CÜRMÜN HUSULÜNE MUKTAZI fiilleri ...." diye başlamaktadır.söz konusu maddedeki O CÜRMÜN ibaresi sanıklara I46. maddenin uygulanması talep edildiğine göre hiç şüphesizki T.C.K nın I46. maddesine atıftır. öte yandan 6I. maddeye paralel olarak 62. maddede mevcut atıf ,O CÜRMÜN İCRASINA TAALLUK eder şeklinde vazedilmiştir.Açık olarak söylemek gerekirse TEşebbüs ,ilgili Cürmün teşebbüsü olacaktır.Bu durumdada bir fiilin T.C.K nın I46. maddesinin teşebbüsü dlabilmesi için ,Önce T.C.K nın I46. maddesinin ihlâl kasdinin failde mevcudiyeti ve bunun isbatı zorunludur.

Öte yandan kanunumuza göre teşebbüsün varolabilmesi için "Vesaiti mahsusa ile icraya başlanmış " olması ve bu teşebbüsün T.C.K nın I46. maddesindeki cürmün "Husulüne muktazı " fiillerden olması lazımdır.

kanunumuz teşebbüste Elverişli vasıtalarla cürmün icrasına başlanmış olmayı şart koşmuştur.Vesaiti Mahsusa diğer bir deyişle elverişli vasıta her Mustakil suçla ilişkili olarak ve ayrı biçimde ortaya çıkar.Bu durumda iki hal derpiş edilir .

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

ya teşebbüs kasdolunan suçun unsurlarına ilişkindir, yada teşebbüs Mustakıl bir suçun maddi unsurudur.

I. hali örneklemek istersek , Hırsızlığın kanuni unsuru olan "Alma " fiili sırasında ~~XXXXXXXXXXXX~~ failin yakalanmasını gösterebiliriz.

2? hale ise hırsızlığa Darpla başlamağı örnek verebiliriz. Dava konusu olay da söz konusu olan durum 2. örneğe ilişkindir.

Hırsızlık ve Darp ceza kanununda yer alan ayrı ayrı iki suçtur.Darp ,Hırsızlık fiilinin tarifine girmediği için ,Darbın Hırsızlığın teşebbüsü olabilmesi için Darp ile Hırsızlık arasında zorunlu ilişkinin ,Cürmün "Husulüne Muktazı" koşulunun bulunması ve isbatı gerekir.

yukardaki örneğin olayımıza adapte edersek ,Bankalara karşı eyleme girişmek Adam kaçırmak ceza kanununumuzda unsurları belli mustakıl suçlardır. Bu suçların Türk ceza kanununun I46. maddesinde yer alan teşebbüsten sayılabilmesi için ,Bu Fiillerin Anayasa İhlâli için elverişli vasıta ,"Vesaiti Mahsusa ",ve Anayasa i hlâli suçunun "Husulüne Muktazı " fiiller olduğunun açıkca isbatı gerekir .Zira I. halde olduğu gibi Bu fiiller I46. maddenin kanuni unsurlarından madut değildir. Nasıl Hakare ile Adam öldürme fiili Mümkün değilse ~~XXXXXXXXXXXXXX~~ Bankalara karşı girişimlede Teşkilâtı esasiye kanununun tamamı veya bir kısmının Tağyiri, tebdili veya ilgası kesinlikle mümkün olamaz.

Kanununumuzun 6I. maddesinde ".. Bir kimse İcraya başlayupta " sözünü kullandığı gibi 62. maddesindede " Bir kimse Kasdettiği Cürmün icrasına taalluk eden bütün fiilleri ... " emektedir. Bu iki cümle, bize, İcraya başlama şartının kanundaki açıklanışını göstermektedir.Bu suretle kanunumuz , neticeye götüren hareketler arasında bir ayırım yapmaktadır.Ancak İcraya başlamayı gösteren hareketlerin varlığı halinde teşebbüsün cezalandırılmasını kabul etmektedir.Doktirin de icraya başlamağı ifade eden hareketlere , icra hareketleri ,Bu anlamda görülmeyen hareketlere ,Hazırlık hareketleri denmektedir.

" Kanunumuzun Kabul ettiği Ana prensibe göre , tamamlandıklarında suçu husule getirebilen her Türlü icra hareketleri Suçun başlangıcını teşkil eder." .(Mamak I numaralı İkı yönetim mahkemesi uyma kararı sahife 30)

TÜSTAV SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜRKİYE

TÜSTAV
ARŞİVİ

Görüldüğü gibi I46. madde ile ilgili olarak İcra hareketlerinden söz edebilmek , ancak Tamamlandığında Anayasayı ihlâl veya Türkiye Büyük Millet Meclisini görev yapamaz duruma sokabilecek eylemlerin varlığını ve bu eylemlerin neler olduğunu , elverişli vasıta niteliğinde olup olmadıklarını ortaya koymakla mümkündür. Yani o Tür tamamlanmamış eylemler söz konusu olmalıki , tamamlandıklarında mevcut Anayasa düzeni ihlâl edilebilsin V. Türkiye Büyük Millet meclisini görev yapmaktan men edebilmiş olsun .Dava konusu olaylarda ise Katiyen böylesine bir nitelik yoktur.

Askeri Yargıtay Daireler kurulunun 20/2I mayıs olayları davasındaki kararı aşağıda özetlenen , sonunnçlarıyle savunmayı güçlendirmektedir. :

A- İcra başlangıcının suçun nevi ve mahiyeti ile hadisenin hususiyetine göre, her sanığın [illegible] tebarüz ettirmeğe yarayacak hareketlerine bakarak tayin edilmesi gerekir.

B- T.C.K nın I46 . maddesi tatbık edilirken ,Her sanığın muhtelif icraî hareketi veya hareketleri arasında adı geçen suçu işleyeceğine Şüphe bırakmıyacak şekilde kasdını tebarüz ettiren ilk fiil ve hareketinin (İcra başlangıcı) olarak kabul edilmesi iktiza eder .

C- Sanıkların kasdi cürmilerinin her Türlü iltibasa meydan vermiyecek şekilde ve Mutlak surette Anayasayı İhlâle Matuf olduğunu kabule götürebilecek ortada fiili durumların mevcudiyeti şarttır.

D- Sanıkların icraya esas kabul edilen fiil ve hareketlerinin de artık suçtan, yani Suçun işlenmesinden , dönülemiyecek derecede neticeye (suça) yaklaşmış efal ve harekât olarak belirmesi gerekir.

Askeri Yargıtay Daireler kurulunun Söz konusu kararı ve bu karadan çıkarılan sonunçlar göstermektedirki , icra başlangıcı olarak kabul edilen fiil ve hareketlerin artık suçtan yani suçun işlenmesinden , dönülemiyecek derecede neticeye yaklaşmış fiil ve hareketler olması gerekmektedir.

Bu davadaki sanıkların eylemlerinin hiç birisi I46. maddedeki suça yaklaşmış fiil ve harektler olarak değerlendirilemez. Esasen Bu fiil ve hareketler ne kadar tekrar edilirse edilsin I46. maddede Ceza altına alınan suçu işleyebilecek nitelikte hareketler olarak görülemez. Kaldıki Bu davada ileri sürülen ve mustakıl suç mahiyetinde

TÜSTAV SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
SİVİ

olan fiillerin T.C.K nın I46. maddesindeki teşebbüs ile yakından ve uzaktan ilgisi irtibatı ,alakası olmadığı açıktır.

3- Esbabı maniadan dolayı ,O CÜRMÜN HUSULÜNE MUKTAZI FİİLLERİ ikmal edememe şartı

Teşebbüsün ,Teşebbüs sayılabilmesi için Son şart olarak eylemin kasdedilen cürmün Husulüne Muktazı fiillerden olması zorunludur. Yani teşebbüsü içeren fiil , öyle bir fiil olacaktırki ,Anayasanın cebren ihlâli için ZORUNLU bir faaliyet niteliğini taşıyacaktır. Bir başka deyişle Anayasanın İhlaline müteveccih ,anayasanın tebdilini husule getirebilecek ZORUNLU bir faaliyet , Anayasa değişikliği için gerekli ZORUNLU bir eylem olacaktır.

Ne iddianamede ve nede Esas hakkındaki mütalaada sanıkların eylemlerinin Anayasanın ihlali için Vesaiti mahsusa ,elverişli vasıta ve Anayasanın ihlâlini husule getirecek Muktazı fiiller olduğu hususu isbat şöyle dursun temas dahi edilmemiştir.

yukarıda Teşebbüsle ilgili suçun tekevvünü arasındaki münasebeti tesis yönünden ZORUNLULUK kavramının üzerinde durarak tekrarlamamızın anlamı şudur.:

Teşebbüsün bu şartının iyice kavranabilmesi için MUKTAZI kelimesinin gerçek anlamının tayini ve tesbiti gerekir. 6I. maddedeki MUKTAZI tabirinin bir özelliği ve anlamı vardır. Kelime (Kazadan) inşikak etmektedir. İktiza eden ,gereken KANUNA VEYA FERMANA UYGUN OLARAK YAZILAN DERKENAR Anlamına gelmektedir. MUKTAZI kelimesinin lugavi manasının tetkikinden ,Bir ZORUNLULUK ifade ettiği anlaşılmaktadır.

Askeri savcılar ise esas hakkındaki iddianamelerinde suçun husulüne muktazı ibaresinin bu gerçek anlamını bir kenara iterek prensibi çiğnemişler ve Teşebbüs olarak niteledikleri eylemlerden Cürme çıkan zorunlu fiiller halkası ,zinciri yerine Tasavvurlar ,inançlar ve ~~XXXXXXX~~ ikame etmişlerdir.Kanunun FİİL diye DİRENDİĞİ yere TASAVVUR İKAME EDİLEMEZ.Askeri savcılara ULUSLAR ARASI HUKUKUN değişmez temel bir kuralını hatırlatmak isteriz. : Ceza Hkukunda Yorum yasaktır.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

Savunmanın Bu bölümünde , son olarak , bir başka noktaya değinmek istiyoruz. Bu nokta ,I46. maddedeki Teşebbüs halinin Ceza kanunumuzun 6Ive 62. maddelerinde tarifini bulan teşebbüsten farklı ve daha geniş kapsamlı olduğu hususundaki görüştür.

Bu görüşe ilk defa Ankara Sakı yönetim komutanlığı Askeri mahkemesinin 97I/23 sayılı ,Deniz gezmiş ve arkadaşları hakkındaki gerekceli Hükümde rastlanmaktadır.

Söz konusu kararın 4I . sahifesinde aynen şöyle denmektedir. :

" Kanunun umumi hükümler bölümünde , 6I ve 62 . maddelerinde genel olarak teşebbüs hükümlerinin mevcut olması ve ceza tatbıkatında bu hükümlerin ,fiillerin işlenişindeki aşamalara göre , Bütün Hususi hükümlere uygulanması mümkün iken , I46. maddede ayrı bir teşebbüsten bahsedilmesi karşısında ,Bu teşebbüsün T.C.K nın 6I ve 62. maddelerinde ön görülen teşebbüslerden farklı anlamda kullanıldığı söz götürmez bir gerçektir. "

Görülüyorki Mahkemenin görüşüne göre : I46. maddedeki teşebbüs hali ceza kanunumuzun 6I ve 62. maddelerinde düzenlenen teşebbüsten farklıdır ve daha geniş kapsamlıdır. I46. maddedeki teşebbüs aynı zamanda Teşebbüs öncesi durumuda içine almaktadır.

Yukarıda arzedildiği üzere T.C.K nın I46 . maddesinin maddi unsurunu cebren teşebbüs teşkil etmektedir. öte yandan yukarıda sözü edilen kararda I46. maddedeki teşebbüsün kanununmuzun 6I ve 62. maddelerinde düzenlenmiş olan teşebbüs - ten daha geniş kapsamlı olup aynı zamanda teşebbüs öncesi durumuda içerdiği hakkında ilk defa mahkeme hükmüne rastlanılmaktadır.

oysa I46. maddedeki teşebbüs Kanunumuzun 6Ive 62. maddelerindeki teşebbüs- ten Farklı değildir. mahkeme hükmünde ileri sürüldüğü gibi kanun koyucu maddedeki teşebbüsü ,daha geniş kapsamlı tutmamış ve teşebbüs öncesi durumları I46. maddenin içine almamıştır. ve fekat kanun kayucu Devletin Şahsiyetine karşı işlenen suçlarda teşebbüs öncesi durumları genel prensiplerden ayrılıp bağımsız suçlar olarak düzenlemiş ve bu Düzenleme kanunumuzun I68-I72. maddelerinde yer almıştır. a

aşağıdaki nedenlerle ,Mahkemenin görüşü yerinde değildir.

A- 20-2I mayıs olayları ile ilgili davada gerek Askeri mahkeme ve gerek-

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TÜSTAV

TÜSTAV
ARŞİVİ

e Askeri yargıtay Daire ve Daireler kurulunda I46. maddedeki teşebbüs 6I ve 62 maddelerdeki teşebbüs hukümlerine göre incelenmiş ve uygulanmıştır.

B- I46. maddedeki teşebbüsün ,Genel teşebbüs hükümlerinden farklı olmadığı ve teşebbüs öncesi Durum olan "azırlık hareketlerinin ayrıca kanunun başka madde - lerinde düzenlenip cezalandırıldığı konusunda "eza kanunumuzun Mehazını teşkil eden italyan ceza kanununda ,hukukunda ve hukukcular arasında tam bir ittifak vardır.

Gerçekten kanunumuzun I68 -I72. maddelerine takabül eden italyan I889 ceza kanununun I3I-I35. ve I930 kanununun "302 -3I0 maddeleri " Zaten Esas suçların hazırlık hareketlerini ,Bu suçlara ait teşebbüs öncesi bir durumu karşılamakta ve cezalandırmaktadır. "

C- Kanun koyucu I46. maddede genel prensiplerden Teşebbüsün anlamı açı- sından değil ve fekat koyduğu müeyyide açısından ayrılmıştır. zira , genel olarak teşebbüs hali "Tam fiil " e nazaran daha hafif bir ceza ile cezalandırıldığı halde I46. maddede teşebbüs hali dahi aynı ceza ile cezalandırılmıştır.

yukarıda izah edildiği gibi I46 . maddedeki teşebbüs ,teşebbüs hakkındaki genel hükümlere göre incelenir.Bu maddedeki teşebbüsün unsurları 6Ive 62. maddelerdeki teşebbüsün unsurları ile aynıdır.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

OLAYLARIN HUKUKSAL AÇIKLANMASI VE UYGULANMASI İSTENEN KANUN MADDELERİNİN TAHLİLİ

Bu bölüme kadar teorik izahlar,Türkiyenin sosyo-ekonomik yönden geçirdiği başkalaşımlar ve şu anda burada bulunmamızın nedenlerini belirtmeye çalıştık.

Bu kısımda da, fiillerimizin hukuk açısından değerlendirilmesini ve cezalandırılmak istendiğimiz T.C.K.nun 146/1 . maddesinin objektif kıstaslara göre izahı ile fiillerimizin 146Ö madde unsurlarını oluşturup oluşturmadığının tartışmasını yapacağız.

Esas hakkındaki mütalâasında İddia Makamı eylemlerinden ötürü 14 kişi hakkında 146/1.maddenin uygulanmasını istemektedir.En basit bir cezayı dahi öngören mütalâanın objektif, ciddî ve hukuk prensiplerine uygun olması gerekir.

Halbuki, İddia Makamı 14 kişinin idamı isteğini taşıyan ve birçok arkadaşımız için ağır cezaları ihtiva eden esas hakkındaki mütalâasında sadece keyfilik,gayriciddilik ve hırs yansımaktadır. İddia makamı davanın başından beri hiddetli bir hasım tavrı içinde hareket etmiştir. Nitekim, esas hakkındaki mütalâanın en başında ''sanıklar İddia Makamına ağır şekilde sözle tecavüz ve ağır ithamlarda bulunmuşlardır,sorgu ve savunma hakkı dışına taşan bu itham ve iftiralara duruşma safhasında gerekli cevaplar verilmişse de davanın önemi nedeni ile burada kısaca değinilecektir''. diye söze başlaması bu görüşümüzün bir kanıtıdır.

Ceza Kanunumuzun temel prensibini vaz eden 1. maddesi şöyle der: ''Kanunun sarih olarak suç saymadığı bir fiil için kimseye ceza verilemez.Kanunda yazılı cezalardan başka kimse cezalandırılamaz.''

Kanunumuzun bu maddesinde koyduğu prensip ''SUÇTA KANUNİLİK PRENSİBİDİR''. Aynı zamanda Anayasamızca da hükme benimsenmiş olan bu temel prensibe göre, bir suçun mevcudiyeti için işlenilen fiilin Kanunda açıklanan tarife uygun olması gerekir. Eğer böyle bir uygunluk yok ise suçun kanuni unsuru teşekkül etmemiştir. Suç tipinde yer alan bütün unsurlar teşekkül etmedikçe suçun varlığından bahsetmek mümkün değildir.

Mevcut yasalara göre suç teşkil eden eylemlere ceza müeyyidesi uygulanabilmesi için,bu eylemlerin ancak yasada açıkça gösterilen tip ve unsurlara tamamen uyması gereklidir.Sadece bu kurala uygunluk halinde kişilere yine yasada açıkça gösterilen cezalar uygulanabilir.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Bu prensip, ayrıca maddî ceza hukukunda <u>suçun kıyas yoluyla tayin ve tarif edilemiyeceğini</u> ve aynı şekilde cezaların tayin ve tatbikinde de kıyas yolunun uygulanamıyacağını içerir.

Bu prensibin karşıtı ise ''<u>suçta keyfilik</u>'' prensibidir Yani, yargı gücünün suçu ve unsurlarını yaratmasıdır. Bu, ya yeni bir suç tipi çıkartmak, ya da yasalarda mevcut suçlarax yapılan fiilleri uydurmaya çalışmakla olur.

İşte İddianâme ve esas hakkındaki mütalâada bu prensip hâkimdir.

Eylemlerimiz T.C.K. nun 146. maddesine zorla sokulmaya çalışılmıştır. Bu zorlama yapılırken T.C.K. nun 1. maddesi ve bu maddenin tanımladığı hukukun vazgeçilmez bir kuralı olan suçta kanunilik prensibi açıkça çiğnenmiş, böyle bir prensibin var olduğu ve bunun ''Hukuk Devleti'' ilkesinin temellerinden biri olduğu bir kenara itilmiş, tamamen keyfilik prensibine göre hareket edilmiştir.

~~Böyle bir durumda ise~~, ceza adaleti, rastlantılara, yargı organlarının kişisel düşünce ve ihtiraslarında, siyasî kanaatlerine duygularına terkedilmiş ~~olur~~.

Kanunilik prensibi uygulanmadığı için yargıda

~~Yargının keyfî olduğu bir toplumda ise~~ ne hukuktan, ne adaletten ne de demokrasiden bahsetmek mümkün değildir. Bu koşullar içinde verilen yargılarda, ne kadar yukarıdaki kavramların varlığından bahsedilirse edilsin, bu kavramlara vurulacak kara lekeyi silemez. Gerek kamu oyunu gerekse tarihi yanıltamaz.

<u>T.C.K. nun 146. Maddesi</u>

146. madde, esas itibarıyle iki suçu kapsar. Birincisi Anayasa düzenini ihlâl, ikincisi Yasama organlarının fonksiyonunu engelleme ve yok etme suçudur.

Bu madde, Devlet Kuvvetleri aleyhine işlenen cürümler faslında yer alır. Bu kısımda yer almış bulunması, suç failinin sadece bu kuvvetler dışında kimselerin olabileceği düşüncesini ortaya çıkarmaktadır. Halbuki Devlet, kuvvetlerini dinamik hale getiren şahısların organ vasfına sahip olmadıkları aşikârdır. Bu durumda DEvlet Kuvvetlerini kullanan kimselerin dahi, kullandıkları iktidarı, suiistimal etmek suretiyle suç faili olabilme imkânları mevcuttur. Zaten Kanun 146. maddede ... teşebbüs edenlerden bahsetmektedir. Ve şahıs itibarı ile de bir ayırım getirmemektedir. Yani Kanun zımnen herkesin suç faili olabileceğini ifade etmiştir.

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ ARAŞTIRMA VAKFI

SUÇUN UNSURLARI :

Manevi unsur :

Suçun manevi unsuru kasttır. T.C.K. nun 146. maddesindeki suçun manevi unsuru ise Anayasayı ihlâl kastıdır.

Kasdın varlığı, ancak, failin, fiilinin yöneldiği istikametin tayini ile değerlendirilebilir. 146. maddedeki suçla ilgili kast Anayasayı ihlâl etmeği istemekle mümkündür.

Kast hukuni bir kavramdır. Kasdı belirleyen ise fiildir.

Kişilerin düşünceleri ve fikrî yapıları kasdın varlığını meydana getirmez. Ancak fiiller ve onları belirleyen beyanlar birleşerek kasda gerçeklik kazandırabilir.

Burada kast açısından önemli bir sorun da 146. maddedeki teşebbüste aranan kast ile suçu tamamlamağa matuf kast arasında bir farklılık olmadığıdır. Bu konuda gerek doktrinde gerekse uygulamada bir tereddüt görülmemektedir.

Burada aranan kast, icrasına başlanmış olan suçu teşebbüs derecesinde bırakmak kasdı değildir. Anayasayı ihlâle yönelmiş suçunu tamamlamaya yönelmiş bir kasttır.

Bu esastan şöyle bir sonuç çıkartılabilir:

Tamamlanmış suç nasıl bir kasttı ile edilebiliyorsa, teşebbüs halinde kalan suçun da aynı kastla işlenmesi gerekir.

Ceza Kanunumuzun 146. maddesine göre suçun teşekkül edebilmesi için faillerinin kasdının ''Teşkilâtı esasiye Kanununun tamamını veya bir kısmını tağyir, tebdil ve ilgaya'' müteveccih olması şarttır. Hadisemizde böyle bir kasdımızın olmadığı ve olamıyacağı meydandadır.

Ancak burada somut olarak kesinlikle şu hususu tekrar edelim ki, dosya meyanında T.C.K. nun 146. maddesinde yazılı suçun işlenmesi hususunda gerekli bir anlaşma, bir konuşma, bir yazışma asla mevcut değildir. İddia Makamı, bu hususta hiçbir delil ibraz ve ikame edememiştir. Zaten böyle bir delilin ibraz ve ikamesine imkân yoktur. Bizler yaptığımız fiilleri ve amacımızı taa başından beri apaçık ortaya koyduk. Fiillerimizin hiçbirinde Anayasayı ihlâl kasdı mevcut değildir.

Maddi unsur :

T.C.K. nun 146. maddesi, maddi unsurla ilgili olarak ''Teşkilâtı Esasiye Kanununun tamamını veya bir kısmını tağyir, tebdil veya ilgaya cebren teşebbüs edenler'' hükmünü taşımaktadır.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Maddenin bu hükmü karşısında önce fiili yani hareket ve neticeyi sonra fiilin vasfı olan cebri incelemek gerekecektir.

Bir suçun söz konusu olabilmesi için kanuni tarife uygun bir fiilin bulunması şarttır. Yani, dış âlemde bir değişiklik meydana getirmeye yönelmiş olumlu veya olumsuz bir hareket bulunmadıkça bir suçun varlığı da ileri sürülemez. İşte ortada bir fiilin bulunması şartına suçun maddî unsuru denir.

Bu esasın mefhumu muhalifinden, çok önemli bir sonuç çıkar. Maddî unsuru bulunmayan bir suç olamaz. Bir fiil şeklinde tecelli etmeyen bir fikir veya niyet ne kadar olursa olsun Ceza kanununun dışında kalır ve suç teşekkül etmez. Ayrıca bu fiilin Kanundaki tipe uygun olması da şarttır.

146. madde fiilin suç teşkil edebilmesi için gerekli olan bir hareketi belirtmiş değildir. Bu nedenle Türk Hukukunda, suça ait maddi unsur olarak ''teşebbüs etmek'' gösterilmiştir.

Bir teşebbüs durumunun mevcut olabilmesi için failin en azından icra hareketlerine başlamış, fiili ika yönünden yol almış bulunması gerekir. Bundan çıkan sonuç 146. maddedeki suçla ilgili hareket, Anayasayı ihlâle yönelmiş maddi bir hareketten ibarettir. Bunun neticeyi doğurmağa elverişli olması şarttır. Neticeyi doğurmaya uygun olmayan bir hareket 146. maddedeki suçu doğurmaz. Zira hareketin yalnızca tehlikeli olmayıp neticeyi elde edebilecek kuvvette ve nitelikte bulunması elzemdir.

Tamamlanmış suçlarda, neticenin, yapılan hareketin sonucu olup olmadığı yani maddi sebebiyet ilişkisi aranmaktadır.

Bu nedenle teşebbüs durumunda da, farazi bir sebebiyet ilişkisi zorunlu olarak kurulmaktadır.

Yani teşbbüste gerçekleşmesi düşünülen netice ile fiilen ortaya konan hareket arasında illiyet bağı bulunmalıdır.

Kısaca, teşebbüs durumunda tamamlanması söz konusu olan suçun gerçekleşebilme ihtimal ve imkânı araştırılmaktadır. Bunun bir tek nedeni vardır. O da işlenmez suç ile teşebbüsü biribirinden ayırmak içindir. Çünkü, teşebbüsün varlığı, ancak ve ancak neticeyi meydana getirmeye elverişli vasıta kullanmakla mümkündür. Vasıtanın elverişli olması ise hareketin de elverişli olmasını gerektirir.

146. maddede belirtilen teşebbüs gerçekleşmiş neticeye uygun olarak cezalandırılmaktadır. Bu netice, Anayasanın tebdil, tağyir ve ilgasıdır. Bunların gerçekleştirilmesi mümkün olmayan hareketler icra hareketi sayılmaz ve bu maddenin kapsamına girmez.

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

Bu genel açıklamalardan sonra davamızla ilgili olarak teşebbüsün şartlarını teker teker inceleyebiliriz.

Teşebbüsün şartları :

1-Kasdın bulunması ;

2-Elverişli vasıtalar ;

3-İcraya başlanılmış olması ;

4-İcra hareketlerinin bitmesinin veya neticenin meydana gelmesinin failin elinde olmayan mani sebeplerin husûle gelmesi.

Kastın bulunması şartı : Bu konuda yukarıda Manevi unsur başlığı altında genel açıklamalarda bulunduk. Konuya bizde fiillerimiz açısından inceleyeceğiz.

Gerek iddianâmede gerekse esas hakkındaki mütalâada Askeri Savcı bizim proleterya diktatörlüğü kurmak amacı ile Anayasayı ihlâle yöneldiğimizi ve kasdımızın bu olduğunu ısrarla tekrarlamaktadır.Örneğin , Savcı esas hakkındaki mütalâanın 9 ve 10. sahifelerinde diyor ki ''Millî demokratik devrimin nihai hedefi yani eylem kılavuzu sosyalist devrimdir.Demokratik devrim, cihan - proleter - sosyalist inkilâbının bir parçasıdır.(...)İkinci aşama olan sosyalist devrim ile Marksist-Leninist bir düzen kurulacaktır. Marksizm (...) Rusyada da (...) İşçi Partisi diktatoryasına dönüşmüştür. Dikta rejimi ise Anayasamızın hür demokratik kuvvetler ayrılığı prensibinin hâkim olduğu hukuk Devleti düzenine tamamen zıt düşer.''

Bu satırlardan anlaşıldığına göre iddia Makamının bu davada 146. maddenin uygulanmasını isteyebilmek için dolaylı bir şekilde şöyle bir **xxx yorum** yapmaktadır: Millî Demokratik Devrim proleterya diktatörlüğünü hazırlayan bir aşamadır. Proleterya diktatörlüğünü kurmak için icrai hareketlere geçmek ve bu kasıtta olmak Anayasa düzenini tebdil tağyir ve ilgaya teşebbüs sayılır.Öyle ise: Milli Demokratik Devrim aşamasına ulaşmak kasdı ile yapılan icrai hareketlerde Anayasa düzenini tebdil, tağyir ve ilgaya teşebbüs sayılır, ve dolayısı ile T.C.K. nun 146. maddesi kapsamına girer. Bu yorumun hukuk ve mantık açısından doğru olmadığını saptamak için biz de başka bir örnek verelim: Silâh temini adam öldürme suçunun işlenmesinde bir aşamadır.

Adam öldürmek kasdı ile icrai hareketlere başlamak adam öldürme suçuna teşebbüs sayılır.

Öyle ise: silâh temin etmek kasdı ile yapılan icrai hareketler de adam öldürmeye teşebbüs sayılır.Verdiğimiz bu örneğin doğru olmadığı meydandadır.Zira değil silâh temin etmek için yapılan icrai hareketler, silâh temini bile adam öldürmeye teşebbüs sayılmaz.Silâh bulundurma adam öldürmeye teşebbüs suçunu değil,sadece silâh bulundurmak suçunu teşkil eder.

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ ARAŞTIRMA VAKFI TÜSTAV

TÜSTAV
ARŞİVİ

Askeri Savcıların Hakkımızda uygulanmasını talep ettikleri T.C.K nın I46. Maddesinin Maddi unsurunu" Cebren Teşebbüs " teşkil etmektedir. ~~Bu yönden savunmanın ,bu bölümünde (Teşebbüs) ve Nitelikleri incelenecek ve takdim edilecektir.~~

T.C.K nın 6I. maddesinde " Cürme Teşebbüs" başlığı altında Teşebbüs aşağıdaki şekilde vaz edilmiştir. :

"Bir kımse işlemeği kasdeylediği bir cürmü Vesaiti mahsusa ile icraya başlayıpda ihtiyarında olmayan esbabı maniadan dolayı O CÜRMÜN HUSULÜNE MUKTAZI FİİLLERİ ikmal edememiş ise ..... "

Aynı şekilde Kanunun 62. maddesi de Aynen şöyledir. :

"Bir kimse işlemeği kasdettiği Cürmün İCRASINA TAALLUK eden bütün fiilleri bitirmiş,fakat ihtiyarında olmayan bir sebebten dolayı O CÜRÜM meydana gelmemiş ise ...."

Tartışma götürmez bir şekilde bellidirki , Türk ceza kanununun Hangi maddesinin uygulanmasında olursa olsun teşebbüs ,Yukarıda arz edilen T.C.K nın 6I ve 62. maddelerinin unsurlarının tatbıkı anlamındadır. Bu yönden bizlere tatbıkı talep edilen I46. maddenin içerdiği teşebbüs tabiride kanundaki teşebbüs tabirinden ayrı bir anlam taşıyamaz .Yani I46. maddedeki teşebbüs ,teşebbüs hakkındaki genel hükümlere göre incelenebilir. bu maddedeki teşebbüsün unsurları 6I ve 62. maddelerdeki teşebbüsün unsurlarıyle aynıdır.

Bu durumda öncelikle teşebbüsün kanununmuzdaki şartlarını sıralamak zarureti hasıl olmaktadır. bu şartlar şunlardır. :

I- Kasdın bulunması ,

2-Bir Cürmün ~~Vesaiti mahsusa~~ elverişli vasıta ile işlenmesine başlanması

3-Esbabı maniadan dolayı ,O CÜRMÜN HUSULÜNE Muktazı fiilleri ikmal edememiş olması .(T.C.K nın 62. maddesine görede : Cürmün icrasına Talluk eden bütün fiillerin bitmiş olması)

I- Kasdın bulunması şartı

TÜSTAV SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

Ceza kanununumuzun I46. maddesine göre suçun teşekkül edebilmesi için faillerinin kasdının ,"Teşkilâtı esasiye kanununun Tamamını veya bir kısmını tağyir , tebdil veya ilgaya " müteveccih olması şarttır. ~~Sanıkların~~ T.C.K nın I46. maddesinin ihlâline mütedair hiç bir ~~kasıtları~~ kasdimiz olmadığı ve olamıyacağı ~~savunmada mükerreren izah edilmiştir.~~ savunmamizda tekrar tekrar izah edilmiştir.

Ancak burada somut olarak şu hususu kesinlikle tekrar edelimki, Dosya meyanında T.C.K nın I46. maddesinde yazılı Suçun işlenmesi hususunda gerekli bir anlaşma ,bir konuşma bir yazışma aslâ mevcut değildir. Askeri savcılarca bu hususta hiç bir delil ibraz ve ikame edilmiş değildir. Zira askeri savcılarca böyle bir delilin ibraz ve ikamesine imkânda yoktur. Zira söz konusu maddenin "anevi unsuru olan "Anayasayı ihlâl kasdı ~~sanıklarda~~ bizlerde mevcut değildir.

2- Bir Cürmün ~~Vesaiti mahsusa ile işlenmesine başlanması~~ elverişli vasita ile işlenmesine başlanması şartı.

Teşebbüsün Varlığı için ,fiilin elverişli vasıta ile icrasına başlanmış olması şartı üzerinde tartışma yoktur.gerçekten T.C.K nın 6I. maddesi " Bir kimse işlemeği kasteylediği bir cürmün vesaiti mahsusa ile icraya başlayıpta ihtiyarında olmayan esbabı manıadan dolayı O CÜRMÜN HUSULÜNE MUKTAZI fiilleri .... " diye başlamaktadır.söz konusu maddedeki O CÜRMÜN ibaresi sanıklara I46. maddenin uygulanması talep edildiğine göre hiç şüphesizki T.C.K nın I46. maddesine atıftır. öte yandan 6I. maddeye paralel olarak 62. maddede mevcut atıf ,O CÜRMÜN İCRASINA TAALLUK eder şeklinde vazedilmiştir.Açık olarak söylemek gerekirse TEşebbüs ,ilgili Cürmün teşebbüsü olacaktır.Bu durumdada bir fiilin T.C.K nın I46. maddesinin teşebbüsü dlabilmesi için ,Önce T.C.K nın I46. maddesinin ihlâl kasdinin failde mevcudiyeti ve bunun isbatı zorunludur.

Öte yandan kanunumuza göre teşebbüsün varolabilmesi için "Vesaiti mahsusa ile icraya başlanmış " olması ve bu teşebbüsün T.C.K nın I46. maddesindeki cürmün "Husulüne muktazı " fiillerden olması lazımdır.

kanunumuz teşebbüste Elverişli vasıtalarla cürmün icrasına başlanmış olmayı şart koşmuştur.Vesaiti Mahsusa diğer bir deyişle elverişli vasıta her Mustakil suçla ilişkili olarak ve ayrı biçimde ortaya çıkar.Bu durumda iki hal derpiş edilir

TÜSTAV SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜRKİYE

TÜSTAV
ARŞİVİ

ya teşebbüs kasdolunan suçun unsurlarına ilişkindir, yada teşebbüs Mustakıl bir suçun maddi unsurudur.

I. hali örneklemek istersek , Hırsızlığın kanuni unsuru olan "Alma " fiili sırasında ~~XXXXXXXXXXXX~~ failin yakalanmasını gösterebiliriz.

2? hale ise hırsızlığa Darpla başlamağı örnek verebiliriz. Dava konusu olay - da söz konusu olan durum 2. örneğe ilişkindir.

Hırsızlık ve Darp ceza kanununda yer alan ayrı ayrı iki suçtur.Darp ,Hır - sızlık fiilinin tarifine girmediği için ,Darbın Hırsızlığın teşebbüsü olabilmesi için Darp ile Hırsızlık arasında zorunlu ilişkinin ,Cürmün "Husulüne Muktazı" koşulunun bulunması ve isbatı gerekir.

Yukardaki örneği, olayımıza adapte edersek ,Bankalara karşı eyleme girişmek , Adam kaçırmak ceza kanununumuzda unsurları belli mustakıl suçlardır. Bu suçların Türk ceza kanununun I46. maddesinde yer alan teşebbüsten sayılabilmesi için ,Bu Fiil - lerin Anayasa İhlâli için elverişli vasıta ,"Vesaiti Mahsusa ",ve Anayasa i hlâli suçunun "Husulüne Muktazı " fiiller olduğunun açıkca isbatı gerekir .Zira I. halde olduğu gibi Bu fiiller I46. maddenin kanuni unsurlarından madut değildir. Nasıl Hakaret ile Adam öldürme fiili Mümkün değilse ~~Bankalara karşı girişimlede~~ yapılan eylemlerlede Teşkilâtı esasiye kanununun tamamı veya bir kısmının Tağyiri, tebdili veya ilgası kesinlikle mümkün olamaz.

Kanununumuzun 6I. maddesinde ".. Bir kimse İcraya başlayıpta " sözünü kullandığı gibi 62. maddesindede " Bir kımse Kasdettiği Cürmün icrasına taalluk eden bütün fiilleri ... " demektedir. Bu iki cümle, bize, İcraya başlama şartının kanundaki açıklanışını göstermektedir.Bu suretle kanunumuz , neticeye götüren hareketler arasında bir ayırım yapmaktadır.Ancak İcraya başlamayı gösteren hareketlerin varlığı halinde teşebbüsün cezalandırılmasını kabul etmektedir.Doktirin de icraya başlamağı ifade eden hareketlere , icra hareketleri ,Bu anlamda görülmeyen hareketlere ,Hazırlık hare - ketleri denmektedir,

" Kanunumuzun Kabul ettiği Ana prensibe göre , tamamlandıklarında suçu husule getirebilen her Türlü icra hareketleri Suçun başlangıcını teşkil eder." .(Mamak I numaralı ıkı önetim mahkemesi uyma kararı sahife 30) ?

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

fiiller

Görüldüğü gibi I46. madde ile ilgili olarak İcra hareketlerinden söz edebilmek , ancak Tamamlandığında Anayasayı ihlâl veya Türkiye Büyük Millet Meclisini görev yapamaz duruma sokabilecek eylemlerin varlığını ve bu eylemlerin neler olduğunu , elverişli vasıta niteliğinde olup olmadıklarını ortaya koymakla mümkündür. Yani o Tür tamamlanmamış eylemler söz konusu olmalıki , tamamlandıklarında mevcut Anayasa düzeni ihlâl edilebilsin ve Türkiye Büyük Millet Meclisini görev yapmaktan men edebilmiş olsun .Dava konusu olaylarda ise Katiyen böylesine bir nitelik yoktur.

Askeri Yargıtay Daireler kurulunun 20/2I mayıs olayları davasındaki kararı aşağıda özetlenen, sonunnçlarıyle savunmayı güçlendirmektedir. :

A- İcra başlangıcının suçun nevi ve mahiyeti ile hadisenin hususiyetine göre, her sanığın kasdını tebarüz ettirmeğe yarayacak hareketlerine bakarak tayin edilmesi gerekir.

B- T.C.K nın I46 . maddesi tatbık edilirken ,Her sanığın muhtelif icrai hareketi veya hareketleri arasında adı geçen suçu işleyeceğine Şüphe bırakmıyacak şekilde kasdını tebarüz ettiren ilk fiil ve hareketinin (İcra başlangıcı) olarak kabul edilmesi iktiza eder .

C- Sanıkların kasdi cürmilerinin,her Türlü iltibasa meydan vermiyecek şekilde ve Mutlak surette Anayasayı İhlâle Matuf olduğunu kabule götürebilecek ortada fiili durumların mevcudiyeti şarttır.

D- Sanıkların icraya esas kabul edilen fiil ve hareketlerinin de artık suçtan, yani Suçun işlenmesinden , dönülemiyecek derecede neticeye (suça) yaklaşmış efal ve harekât olarak belirmesi gerekir.

Askeri Yargıtay Daireler kurulunun Söz konusu kararı ve bu karadan çıkarılan sonunçlar göstermektedirki , icra başlangıcı olarak kabul edilen fiil ve hareketlerin artık suçtan yani suçun işlenmesinden , dönülemiyecek derecede neticeye yaklaşmış fiil ve hareketler olması gerekmektedir.

Bu davadaki ~~sanıklarının~~ eylemlerinin hiç birisi I46. maddedeki suça yaklaşmış fiil ve harektler olarak değerlendirilemez. Esasen Bu fiil ve hareketler ne kadar tekrar edilirse edilsin I46. maddede Ceza altına alınan suçu işleyebilecek nitelikte hareketler olarak görülemez. Kaldıki Bu davada ileri sürülen ve mustakil suç mahiyetinde

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

olan fiillerin T.C.K nın 146. maddesindeki teşebbüs ile yakından ve uzaktan ilgisi irtibatı ,alakası olmadığı açıktır.

3- Esbabı maniadan dolayı ,O CÜRMÜN HUSULÜNE MUKTAZI FİİLLERİ ikmal edememe şartı

Teşebbüsün ,Teşebbüs sayılabilmesi için Son şart olarak eylemin kasdedilen cürmün Husulüne Muktazı fiillerden olması zorunludur. Yani teşebbüsü içeren fiil , öyle bir fiil olacaktırki ,Anayasanın cebren ihlâli için ZORUNLU bir faaliyet niteliğini taşıyacaktır. Bir başka deyişle Anayasanın İhlaline müteveccih ,anayasanın tebdilini husule getirebilecek ZORUNLU bir faaliyet , Anayasa değişikliği için gerekli ZORUNLU bir eylem olacaktır.

Ne iddianamede ve nede Esas hakkındaki mütalaada bulların ~~sanıkların~~ eylemlerinin Anayasanın ihlali için ~~Vasıtai maksuda~~ ,elverişli vasıta ve Anayasanın ihlâlini husu - le getirecek Muktazı fiiller olduğu hususu isbat şöyle dursun temas dahi edilmemiştir

Yukarıda, Teşebbüsle ilgili suçun tekevvünü arasındaki , münasebeti tesis yönünden ZORUNLULUK kavramının üzerinde durarak tekrarlamamızın anlamı şudur.:

teşebbüsün bu şartının iyice kavranabilmesi için MUKTAZI kelimesinin gerçek anlamının tayini ve tesbiti gerekir. 61. maddedeki MUKTAZI tabirinin bir özelliği ve anlamı vardır. ~~Kelime (Kazadan) inşikak etmektedir.~~ İktiza eden ,gereken KANUNA VEYA FERMANA UYGUN OLARAK YAZILAN DERKENAR Anlamına gelmektedir. MUKTAZI kelimesinin. lugavi manasının tetkıkından ,Bir ZORUNLULUK ifade ettiği anlaşılmaktadır.

Askeri savcılar ise esas hakkındaki iddianamelerinde suçun husulüne muktazı ibaresinin bu gerçek anlamını bir kenara iterek prensibi çiğnemişler ve Teşebbüs olarak niteledikleri eylemlerden Cürme çıkan zorunlu fiiller halkası ,zinciri yerine Tasavvurlar ,inançlar ~~XXXXXXXX~~ ikame etmişlerdir.Kanunun FİİL diye DİRENDİĞİ yere TASAVVUR İKAME EDİLEMEZ.Askeri savcılara ULUSLAR ARASI HUKUKUN değişmez temel bir kuralını hatırlatmak isteriz. : Ceza Hukukunda Yorum yasaktır.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TÜSTAV

TÜSTAV
ARŞİVİ

Savunmanın Bu bölümünde , son olarak , bir başka noktaya değinmek istiyorum. Bu nokta ,I46. maddedeki Teşebbüs halinin Ceza kanunumuzun 6Ive 62. maddelerinde tarifini bulan teşebbüsten farklı ve daha geniş kapsamlı olduğu hususundaki görüştür.

Bu görüşe ilk defa Ankara Sakı yönetim komutanlığı Askeri mahkemesinin 97I/23 sayılı ,Deniz gezmiş ve arkadaşları hakkındaki gerekceli Hükümde rastlanmaktadır.

Söz konusu kararın 4I . sahifesinde aynen şöyle denmektedir. :

" Kanunun umumi hükümler bölümünde , 6I ve 62 . maddelerinde genel olarak teşebbüs hükümlerinin mevcut olması ve ceza tatbıkatında bu hükümlerin ,fiillerin işlenişindeki aşamalara göre , Bütün Hususi hükümlere uygulanması mümkün iken , I46. maddede ayrı bir teşebbüsten bahsedilmesi karşısında ,Bu teşebbüsün T.C.K nın 6I ve 62. maddelerinde ön görülen teşebbüslerden farklı anlamda kullanıldığı söz götürmez bir gerçektir. "

Görülüyorki Mahkemenin görüşüne göre : I46. maddedeki teşebbüs hali ceza kanunumuzun 6I ve 62. maddelerinde düzenlenen teşebbüsten farklıdır ve daha geniş kapsamlıdır. I46. maddedeki teşebbüs aynı zamanda Teşebbüs öncesi durumuda içine almaktadır.

Yukarıda arzedildiği üzere T.C.K nın I46 . maddesinin maddi unsurunu cebren teşebbüs teşkil etmektedir. öte yandan yukarıda sözü edilen kararda I46. maddedeki teşebbüsün kanununmuzun 6I ve 62. maddelerinde düzenlenmiş olan teşebbüsten daha geniş kapsamlı olup aynı zamanda teşebbüs öncesi durumuda içerdiği hakkında ilk defa mahkeme hükmüne rastlanılmaktadır.

Oysa I46. maddedeki teşebbüs Kanunumuzun 6Ive 62. maddelerindeki teşebbüsten Farklı değildir. mahkeme hükmünde ileri sürüldüğü gibi kanun koyucu maddedeki teşebbüsü ,daha geniş kapsamlı tutmamış ve teşebbüs öncesi durumları I46. maddenin içine almamıştır. ve fekat kanun kayucu Devletin Şahsiyetine karşı işlenen suçlarda teşebbüs öncesi durumları genel prensiplerden ayrılıp bağımsız suçlar olarak düzenlemiş ve bu Düzenleme kanunumuzun I68-I72. maddelerinde yer almıştır. a

Aşağıdaki nedenlerle ,Mahkemenin görüşü yerinde değildir.

A- 20-2I mayıs olayları ile ilgili davada gerek Askeri mahkeme ve gerek-

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

se Askeri yargıtay Daire ve Daireler kurulunda I46. maddedeki teşebbüs,6I ve 62 maddelerdeki teşebbüs hukümlerine göre incelenmiş ve uygulanmıştır.

B- I46. maddedeki teşebbüsün ,Genel teşebbüs hükümlerinden farklı olmadığı ve teşebbüs öncesi Durum olan Hazırlık hareketlerinin ayrıca kanunun başka madde - lerinde düzenlenip cezalandırıldığı konusunda Ceza kanunumuzun Mehazını teşkil eden italyan ceza kanununda ,hukukunda ve hukukcular arasında tam bir ittifak vardır.

Gerçekten kanunumuzun I68 -I72. maddelerine takabül eden italyan I889 ceza kanununun I3I-I35. ve I930 kanununun 302 -3I0 maddeleri " Zaten Esas suçların hazırlık hareketlerini ,Bu suçlara ait teşebbüs öncesi bir durumu karşılamakta ve cezalandırmaktadır. "

C- Kanun koyucu I46. maddede genel prensiplerden Teşebbüsün anlamı açı- sından değil ve fekat koyduğu müeyyide açısından ayrılmıştır. zira , genel olarak teşebbüs hali "Tam fiil " e nazaran daha hafif bir ceza ile cezalandırıldığı halde I46. maddede teşebbüs hali dahi aynı ceza ile cezalandırılmıştır.

Yukarıda izah edildiği gibi I46 . maddedeki teşebbüs ,teşebbüs hakkındaki genel hükümlere göre incelenir.Bu maddedeki teşebbüsün unsurları 6Ive 62. maddelerdeki teşebbüsün unsurları ile aynıdır.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI

TÜSTAV
ARŞİVİ

Sosyalizm, sanıkların (iradesi aşamasından) ilk plânda, ilk ağızda gözettikleri "maksat" değil, sadece bu maksadın ötesinde ve uzağında, daha ileri bir aşamada, belki onyıllar sonra gerçekleştirmeyi çok düşündükleri arka plândaki bir son hedeftir. Oysaki, ceza hukuku açısından önem taşıyan (irade), yasada ön görülmüş neticeye doğrudan doğruya, yönelik bir irade anlamına gelir. Sanıkların söz, yazı ve eylemlerinde ise ne inhisarî bir neticesine (CK 141/142) ne de anayasal düzeni tebdil, tagyir veya ilga neticesine (CK 146) doğrudan doğruya yönelik böyle bir irade söz konusudur. Netekim Savcının esas hakkındaki mütalâasında da bu neticeler, sanıkların "nihaî hedefi" olarak gösterilmiştir. Halbuki... Şimdi, olsa olsa "hazırlık hareketleri" olarak nitelenebilecek bu eylemlerin da hazırlıklar 141/142 ya da 146 gereğince cezalandırılmaları imkânsızdır. Hareketle (milli demokratik devrim için mücadele) netice arasında önemli bir zaman fasılası bulunduğu takdirde, nareketin kanunun cezalandırdığı o neticeye müteveccih olduğu iddia (sosyalist devrim) edilemez. Bu kronolojik kıstas, ceza hukuku doktrininde oybirliğine yakın bir çoğunlukla kabul edilmiş bir kıstastır. Tipik örnek şudur: Paristeki şahsı öldürmek için Varşova garından bilet alan şahsın bu hareketi ile ölüm neticesi arasındaki oldukça uzak bir zaman fasılası bulunduğu cihetle, bu hareket cezalandırılabilir bir icra hareketi şeklinde değil de cezalandırılmaz bir hazırlık hareketi şeklinde nitelendirilir. Yapılan hareketle kanunî tarifte yer alan netice arasında, vazgeçme ihtimallerini bertaraf edecek derecede bir yakınlık mevcut olmadıkça -ki (milli demokratik devrim ile sosyalist devrim arasındaki ilişki) bakımından durum böyledir- hareketler bir "icra hareketi" olarak nitelenemez. değil de asla cezalandırılamaz bir "hazırlık hareketi" olarak nitelendirilebilir

TÜSTAV
ARŞİVİ

Huzurunuzda yargılanmakta olan müvekkilleme Türk Ceza Kanununun 146 ve 141 maddelerinin uygulanması istenmektedir. Bizde savunmamızı, bu maddelere değinerek başlayacağız.

Türk Ceza Kanunun 146. maddesinin I.fıkrası iki bölüme ayrılabilir:

A- Türkiye Cumhuriyeti Teşkilâtı Esasiye Kanununun tamamını veya bir kısmını cebren tağyir, tebdil veya ilgaya teşebbüs ;

B- Bu kanun ile teşekkül etmiş olan Büyük Millet Meclisini iskata veya vazifesini yapmaktan cebren men'e teşebbüs ;

I. 146. maddenin I.fıkrasının -A- bölümünün açık ifadesine göre, cebren tağyir tebdil veya ilgası söz konusu olan bizatihi teşkilâtı esasiye kanunudur. Teşkilâtı esasiye kanununun metnidir. Bu özellik -B- bölümündeki BU KANUN ile kelimeleriyle güçlenmektedir.

2. 146. maddenin -A- bölümünde, teşkilâtı esasiye nizamından söz edilmemektedir. Teşkilâtı esasiye kanununa göre kurulu düzenden söz edilmemektedir. Bu nedenlerle Fiili davranışlar, metnin cebren tağyir, tebdil ve ilgasını ön görmiyen teşebbüsler, eylemler 146. madde içinde mütalâa edilemez.

Metnin cebren tağyir, tebdil veya ilgasına mütevecih olmıyan fiili ihlallere sonra dönmek üzere, burada 146. maddenin metinle ilişkisi bakımından düşüncelerimizi açıklamağa çalışacağız.

3. Türk Ceza Kanununda, yüzü mütecaviz maddede kanun tabiri geçmektedir. Bu maddelerin hepsinde, kanun tabiri, hukukta bilinen anlamdaki kanun dışında bir hususu kastetmemektedir. Türk Ceza Kanununda geçen Kanun tabirlerinin somut kanunlardan gayrı bir anlam taşımadığı gerçeği ve 146. maddedeki açıklık karşısında, kanun terimlerinin, Kanun ve kapsamları dışında, bir hususu anlattıklarını kabule imkân yoktur.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

Türk Ceza Kanununun 146. maddesindeki teşkilâtı esasiye terimlerinde, Ceza Kanunundaki kanun terimlerinden ayrı bir manada kullanıldığına delâlet edecek en ufak bir işaret mevcut değildir. Türk Ceza Kanununda geçen kanun terimleri muhtelif kanunlara, genellikle ceza kanununa yapılmış atıflardır. Ancak bu kanun terimlerinden anlaşılan, hukukta bilinen, usulü veçhile isdar olunmuş, kanun anlamı dışında bir anlam çıkarılmasına ihtimal yoktur. Bu bakımdan 146. maddede geçen, kanun teriminden, kanundan başka bir hususun anlaşılmasına hukuki imkân bulunmamaktadır.

4. Bütün kanunlarımızda geçen "..... sayılı kanun .... maddesi ile değiştirilmiştir." "..... mülgadır." hükümleri, kanun veya kanun maddelerinin , Anayasada gösterilen usuller çerçevesinde, organından sadır olan kanunlarla yapılan değişikliği, ilgayı, tağyiri anlatırlar. Bir kanunda ve hukukta, kanun maddelerinin tebdil, tağyir veya ilgasının, Anayasada gösterilen usuller dışında yapılması tasavvuru yer alamaz. Bu hukuk anlayışının tüm zıddıdır ve böyle bir davranışta, yani kanunların hukuk dışı, Anayasada gösterilen usuller dışında değiştirilmesinde, bundan ötürü ağır suçtur. Hukuk anlayışı dışında bir davranıştır. 146. maddede bundan ötürü sevk edilmiştir. 146. madde, kanunların hukuk anlayışı dışında değiştirilmesini cezalandırmıştır. KANUN, tağyir, tebdil veya ilga deyince, usulü dairesinde Tebdil, tağyir ve ilgayı derpiş eder ve aksini teeniye eder. Hukuk budur. 146. maddenin sevk nedeni budur. Vazii kanunun tağyir, tebdil ve ilgayı düşünüşünde, kullanışında, Hakim telakki, tebdil, tağyir ve ilganın Anayasa usulleri içinde olması telakkisidir. 146. maddede konan müeyyide de bu hakim telakkinin , bu sorunlu telakkinin tezahürü ve ürünüdür. O halde, tebdil, tağyir veya ilganın Anayasa içinde metin olarak değişiklik ifade ettiği muhakkaktır.

5. Türk Ceza Kanununda, tebdil ve tağyirin geçtiği yerlerede bir göz atalım. Türk Ceza Kanununun 316, 317, 318, 320, 321. maddelerinde paraların tağyiri 322. maddesinde damgaların tağyiri, 324. maddelerinde paraların , kaymetli damgaların veya filigranlı kâğıtların tağyiri 325. maddesinde biletlerin tağyiri 337. maddesinde damga ve işaretlerin, ölçü ve tartıların tağyiri 339. maddesinde bir memurun hakiki bir vaziyeti tağyiri, 340. maddesinde memurun zabtına mecbur olduğu ifadeleri değiştirmesi, 341 maddesinde senedlerin yazılarının DEĞİŞTİRİLMESİ, tağyiri 360. maddesinde damga ve ölçüleri tağyiri 395.396 maddelerinde ilâçların ve gıda maddelerinin tağşiş ve tağyiri yer almaktadır.

TÜRKİYE SOSYAL BİLİMLER KÜTÜPHANESİ

TÜSTAV
ARŞİVİ

Bu maddelerde iki özellik göze çarpmaktadır :

I- özellik tağyirin metin ile yazı ile mutlak alâkası tağyirin metin değişikliği oluşudur. 2.özellik kanunun, söz konusu ettiği tağyir olunanla, tağyir tabirinin yakın alâkası, yani bağlılığıdır. Kanun maddelerinde geçen, para, pul, kıymetli damga, yazılı bir vesika ise tağyirde yazıda, metinde değişiklik olarak ortaya çıkmaktadır.

Biz tağyirin lugavi manasının yalnız yazıda değişiklik olduğu iddiasında değiliz. Biz tağyirin, Türk Ceza Kanununda kullanılışının nasıl olduğunu, vazii kanunun bu terimi kullanırken alışkanlığını teberüz ettirmek istiyoruz. Ve 146. maddedeki tebdil, tağyir veya ilga terimlerinde, vazii kanunun bu alışkanlığına istisna teşkil ettiğine inanmıyoruz, kabul etmiyoruz. Zaten ilk bakışta 146.maddede zikrolunan, TEŞKİLÂTI ESASİYE KANUNUDUR. Bunun tebdilide, tağyiride, ilgasıda metinle olur. Metin dışında değişiklik kanunda değişiklik değildir. KANUNUN DEĞİŞİKLİĞİ, KANUN TAĞYİRİ, KANUN İLGASI KANUNLA OLUR. FİİLİ İHLAL kanunda değişiklik değildir. Müzende değişiklik kanunda değişiklik değildir. Fiili davranış kanunun tebdili, tağyirini veya ilgasını ön görmüyorsa teşebbüs metnin cebren değiştirilmesine yönelmemişse, 146. maddenin ihlâlinden söz edilemez. Fiili ihlaller ayrı bir statüye tabidir. Bu nedenlerle Teşkilâtı Esasiye kanununun cebren tebdil, tağyir ve ilgasını ön gören davranışlarla bunu ön görmiyen diğer fiili davranışları ayrı ayrı mütalaa zorunludur. Anayasayı metin olarak cebren değiştirmeyi amaç edinmeyen fiili davranışlar, 146 madde dışında kalır. Kanunun tebdili, tağyiri ilgası ile kanunun ön gördüğü uygulamanın, yaşantının ihlâli ayrı ayrı şeylerdir. Kanunun ön gördüğü uygulama ve yaşantının ihlali kanunun tebdili, ilgası ve tağyiri değildir, fiili davranışlarıdır ve onlar tebdil, tağyir ve ilga terimleriile belirlenemez. Kanunla kanunun uygulanmasını ve kanunun ön gördüğü yaşantıyı biribirinden teferik kesin bir zorunluktur. Türk Ceza Kanununda tebdil, tağyir ve ilga denince metinle bir arada ve metinle ilişki içinde düşünülmesi gerekir.

Hukuk mantığı, HUKUK ANLAYIŞI, KANUNLARIN, KANUNLARLA, TEBDİL, TAĞYİR ve İLGA OLUNACAĞI TEMELİNDEN AYRILMAZ. KANUNLARIN, KANUNLARLA TEBDİL TAĞYİR ve İLGASIDA METİNLERLE OLUR. 146. maddede de tebdil ve tağyir ve ilganın metin dışında olacağına kabul hukukun tüm inkârından başka türlü gösterilemez. METNİN BULUNDUĞU YERDE TEBDİL, TAĞYİR ve İLGA davranışa RACİ OLAMAZ, METNE RACİ'DİR.

146. maddenin -A- bölümü, Anayasanın metninin cebren tebdil,tağyir ve ilgası suçudur. Fiilen Anayasanın ihlâli bu bölümde yer alamaz. Şimdi

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

146. maddenin I.fıkrasının -B- bölümü hakkındaki düşüncelerimizi belirtelim.

146. maddenin I.fıkrasının -B- bölümü, teşkilâtı esasiye kanunu ile teşekkül etmiş bulunan, Büyük Millet Meclisinin iskatı veya vazifesini yapmaktan men'e teşebbüs suçudur.

6. Türkiye Büyük Millet Meclisi yasama organıdır. Türk Ceza Kanununda diğer organlar ayrı ayrı maddelerde korunduğu halde, yasama organı için ayrı bir madde sevkedilmemiştir. Mesele bununla kalmamaktadır. Usulü veçhile yapılan bir tebdil, tağyir ve ilgada meclisin metin üzerinde yapacağı bir tasarrufu önlemek amacıyla iskat olunması veya vazifesini yapmaktan men olunması mümkündür. Bu durumda meclisin iskatı veya vazifesinin yapmaktan men olunması, usulü veçhile yapacağı bir faaliyeti önlemek amacının unsuru olacaktır. Ek unsur haline gelecektir. Bu durum metnin tebdili hakkındaki düşüncelerimizi tekzib etmediğinden belirtmekle yetinmeceğiz.

7. Ayrı bir madde halinde korunması lâzım gelen yasama organına karşı davranış, Anayasa, Anayasa metninin tebdil, tağyir ve ilgası veya usulü veçhile yapılacak bir tebdil, tağyir ve ilganın önlenmesi için vaki değilse Anayasa ihlâli olarak telakki olunamaz. Zira Büyük Millet Mecliside diğer organlar gibi bir organdır. Organlara mütevaccih bir hareket 146. madde içinde Anayasa ihlali olarak kabûl olunamaz, tebdil, tağyir ve ilga söz konusu değildir. Meclisin 146. madde içinde korunması durumu değiştirmez. Büyük Millet Meclisi organlardan ayrı ve üstün bir organ olarak kabul edilemez. Kararlarının yurda şamil oluşu, önemli bir organ olması, diğer organlara üstün olması nedeni sayılamaz. Bu noktayı nazardan yukarıda açıkladığımız şekil ve şartlar dışında meclise karşı davranış diğer organlara karşı davranış nitoliğindedir. Organlara karşı davranışlarda, 146. maddenin I.fıkrasının -A- bölümü sınırları dışında kalmaktadır. 146. maddenin -A- bölümü fiili davranışları kapsama dışında bırakmıştır. 146. maddenin -A- bölümü dışında kalmakla beraber, meclise karşı fiili davranış Anayasanın fiilen ihlâli anlamına gelemez. Çünkü meclis organlardan biridir. Anayasa nizamının bir cüz'üdür. Nizamı ihlâl bir cüz'ü koruyan maddede cezalandırılamaz. Nizamın tümü, bir cüz'ü koruyan maddede korunamaz. Fiili davranışların sınır değişikliği yapacağı, yetgi sınırlarını değiştireceği iddiasında varid değildir. Buna ayrıca temas edeceğiz.

146. maddenin I. fıkrasının -A- bölümü, metnin cebren tebdil, tağyir ve ilgasına teşebbüs halinde Anayasayı koruyan maddedir. Maddenin -B-

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

bölümü ise Anayasanın bir organına korumaktadır. Anayasa bir organı kapsarsada, bir organ Anayasayı kapsamaz. Anayasayı temsil etmez. Türk Ceza Kanununda organlara karşı davranışı ayrı ayrı cezalandırmıştır, ve metin tebdilinden, tağyirinden, ilgasından ayrı mütalâa etmiştir. 147, 149 ve sair maddeler buna örnektir.

8. Buna rağmen cebren metin değiştirmeğe teşebbüs olmadığı halde, fiili bazı davranışları, Anayasa ihlâli olarak kabul edenler üstelikte bunu 146. maddeye idhale kalkanlar olmaktadır. Bu üst üste hatalar işlemektedir. Fiili davranışlar önce Anayasa ihlali olarak telakki olunamaz. Buna Anayasamız felsefesi ve kuruluşlariyle engeldir. Fiili davranışların Anayasa ihlâli sayılması halinde ise bunun metin tebdili ile ilgili bir madde içinde mütalâası hatadan hataya sürüklenmektedir. Metin tebdili dışında 146. maddede, Anayasanın, Anayasa düzeninin korunduğu iddiasında anlaşılması güç bir iddiadır. Bu 146. maddeyi peşin olarak Anayasayı her halükarda koruyan madde olarak kabule dayanmaktadır. Bu düşünüş bir maddeye sınırları dışında, unsurlarına yabancı, metnine aykırı bir fonksiyon yüklemektedir. Bu tür hata ve yaygın hale gelmiştir. 146. madde Anayasa ihlâlleri maddesi olarak kabul edilmekte ondan sonra Anayasalar bakımından ihlâl sayılan her davranış bu madde içinde cezalandırılmak istenmektedir. Anayasa hukuku bakımından ihlâl sayılabilecek her davranışın 146. maddeye sığacağı peşinen kabul edilmektedir ve bu nev'i görüşler Anayasa ihlâlleri yönünden hareket etmekte ve fakat 146. maddenin bünyesini nazarı itibare almamaktadır. Bu tür görüşlerde mesele bir davranışın Anayasa hukuku yönünden ihlâl olup olmadığıdır. 146. maddenin bu ihlâli bünyesine alıp almadığı hiç hesaplanmamaktadır. Çünkü peşinen bütün ihlâllerin 146. maddede cezalandırılması kabul edilmiştir. Mesele bir davranışı ihlâl sayıp saymamak meselesidir. Bu Anayasa hukuku bakımından bir görüştür. Amma her ihlâli 146. madde sınırları içine alamamaktadır. Bu tür görüşlerde 146. maddeyi fonksiyonu ve yapısı dışında uygulamak temayülü peşin hükmü sezilmektedir.

Bu iddiada israr meclise karşı bir organa karşı davranışı, Anayasanın tümünün ihlâli biçiminde görmeleri neticesini doğurmaktadır. Meclise karşı davranışın yetki sınırlarını değiştireceği kanaati de yaygındır. Metni değiştirme teşebbüsü dışında, meclise karşı davranışın yetgi sınırlarını değiştireceği iddiası boşlukta kalmaktadır.

Kurtuluş Savaşındaki sistem, Türkiye Büyük Millet Meclisi sistemi bütün güçlerin mecliste toplanması prensibine dayanmaktadır. Bu sistem bile görevlerin ayrılmasına engel değildir. İstiklâl savaşındaki sistemin tarihi

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

nedenleri vardı. 1921 Anayasası Meclis üstünlüğü prensibini koymuş 1924 Anayasası bu prensibi korumuştur. 1961 Anayasasının 4. maddesi "Egemenlik kayıtsız şartsız Türk Milletinindir" esasını temel ilke olarak belirtmiş, "Millet egemenliğini Anayasanın koyduğu esaslara göre yetkili organlar eliyle kullanacağını" kabul etmiştir. 1961 Anayasasına göre, meclis egemenliği kullanan en üstün organ olmaktan çıkmıştır. Meclis Anayasa organlarından biri, yetkili organlardan yalnız biri olmuştur. Artık Büyük Millet Meclisi nizamın tümünü kapsayan bir bütün değil, nizamın vaz geçilmez unsurlarından biri olmuştur. Bu meclisin öneminin azlığı demek değildir. Meclisin önemi, ona karşı davranışa biçilen ceza ile sabittir, ancak diğer organlara karşı davranışlarda ağır cezalarla karşılanmıştır. 146. maddenin I.fıkrasının -B- bölümünde korunan yasama organıdır. Bu organa karşı fiili davranış nizamın tümüne karşı davranış olarak nitelenemez. Nizamın tümüne karşı bir davranışta 146. maddenin -B- bölümü içinde cezalandırılamaz. Organı koruyan maddede nizamın tüm ihlâli cezalandırılamaz. Anayasamız, Ulusun egemenliğini kullanmasını bütün yetgili organlara yaymak eğilimindedir. Eski Anayasalar içinde meclis üstünlüğü prensibi çerçevesinde 146. maddenin I.fıkrasının -B- bölümünün tüm düzeni koruduğu telakkisi yer olabilirdi. Artık yeni Anayasamızda, bu telakkiye yer yoktur. Egemenlik yayılmıştır. Belirli organlar yerine, bütün yetgili organlarda kullanılacaktır. Bu iktidarın yetkilerini daraltıcıdır. Ancak 1961 Anayasası sistemi içinde dengenin bozulması ihtimali azalmıştır. Organlar karşılıklı birbirlerini etkilemektedir. Bu yönden fiili ihlaller, fiili davranışlar Anayasa ihlali haline dönüşememektedir. Fiili davranışlar Anayasa ihlali yönünden önemlerini yitirmişlerdir.

9. 146. maddenin I.fıkrasının, Anayasanın metninin cebren tağyir, tebdil ve ilgasına teşebbüsü cezalandırdığını söylemiştik. Fıkranın -B- bölümünde bir organa karşı davranışı kapsar diye ilâve etmiştik.

10. Bursada Anayasanın metninin değiştirilmesini ön görmeyen fiili davranışların Anayasayı ihlâl niteliğinde olup olmadığına tartışma konusu yapmak zorundayız. Bu görüş "siyasi iktidar düzeni ve fonksiyonları aleyhine cürümler" kitabında yer almaktadır.
(Çetin Özek, İstanbul Üniversitesi yayınları -1967- İSTANBUL)

Sayın Çetin Özek adı geçen kitabının 107. sahifesinde "Teşkilâtı esasiye tabiri yalnız metin olarak Anayasayı karşılamaktadır. Bu bakımdan TÜRK HUKUKUNDA metni zorlayarak suçun mağdurunun Anayasa düzeni olduğunu kabul etmeğe imkân yoktur" demektedir. Bu husus hiçbir kuşkuya mahal bırakmıyacak kadar gerçektir ve TÜRK HUKUKU sözleri üzerinde hassasiyetle durmak lâzım

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

gelmektedir. Çünkü sorun TÜRK HUKUKU sorunudur. Aynı kitabın 103. sahifesinde suçun konusu başlığı altında "kanaatimizce 146. maddedeki suçun konusu ne sadece metin olarak Anayasa ve nede metin mahallindeki kanunlardır. Bilindiği gibi her devletin siyasi biçiminin ve kuruluşunun dayandığı bir takım ideolojik esasları ve prensipleri mevcuttur. Bu ideolojik prensipler açıkça, bir metinde belirtilmiş olsun veya olmasın o memleketin Anayasa düzenine dahildir ..... Bu bakımdan kanaatimizce maddenin himaye konusu sadece Anayasa ve ya ona bağlı kanunlar şeklinde güden görüş yanlıştır." demek suretiyle maddenin Anayasa düzenini geniş anlamda koruduğunu kabule varmaktadır. Yazarın maddedeki teşkilâtı esasiye tabirinin metinde olmasa bile anayasa düzenini koruduğu neticesine varması teşkilâtı esasiyenin ihlâli halinde mağdurun iktidar, iktidar düzeni olacağı ve yetgi sınırlarının değişeceği anlayışına dayanmaktadır. Kitabın 112. sahifesinde ihlâl hakkında açıklama yapan yazar "seçim sistemleri için de aynı şeyi söyliyebiliriz seçime dayanması gereken bir demokraside, seçim hakkının darlaştırılması, siyasi partilerin davranışlarının kısıtlanması, hususi bir kanunlada yapılsa gerçekte anayasa ihlâl edilmiş olacaktır. Anayasa genel bir kural olarak seçim sistemlerini benimsemişken, demokratik vasfa aykırı bir şekilde seçim sistemini darlaştıran, düzenleyen kanun genel norma, demokrasi ideolojisine aykırı olur. Bu durumda ihlâl edilen Anayasadır. Tabiatiledir ki seçime hiyle karıştırmak, seçik emniyetini bozmak, seçimi koruyan normun ihlalidir ve fakat seçim sistemini demokratik kurallara aykırı hale getirmek, Anayasanın demokratik vasfına aykırı bulunduğundan Anayasa ihlâlidir" şeklinde beyanda bulunmaktadır. Burada zikrolunduğu gibi kanunla yapılan değişiklik eğer cebir unsuruda varsa bir Anayasa ihlâlidir. Bunda tereddüt cais değildir. Cebir yoksa mesele bir Anayasa mahkemesi meselesidir. Metinle yapılan değişikliğin Anayasada olmasıda gerekmez. Bizim burada üzerinde durmak istediğimiz husus metinle yapılan değişiklik değildir. Yazarın getirdiği ölçüdür. Yazar Anayasanın demokratik prensiplerinin bir kanunla ihlâli misali yanında, birde seçimi koruyan normdan söz etmektedir. Yazarın Anayasa ihlâli olarak tavsif ettiği Anayasada yazılı veya yazılı olmasada demokratik bir düzenin gereği seçim prensibidir. Bunun bir kanunla değiştirilmesi bir ihlâldir. Normu koruyan madde ise bu prensibin ceza kanununda korunmasına ilişkin maddedir. Meselâ Anayasada layiklik prensibi ve 163. madde gibi. Ancak meseleyi böyle vaz etmek, Anayasa ihlâli hakkındaki düşünceleri belirtmek olmaktadır. Temelden ayrılmak, konudan kopmak olmaktadır. Konumuz 146. maddededir. Maddede böyle unsurlar, tarifler kıstaslar yoktur. Yazarın Anayasa ihlâli hakkındaki fikirleri, maddeye mal etmeğe hakkı olamaz. Bu münasebetdeki zimmet hakkındaki telakkileri ceza kanununda varmış gibi telakkiye dayanmaktadır. Yaralama hakkındaki genel

TÜRKİYE SOSYAL ARAŞTIRMALAR VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

düşünceleri, ceza kanunundaki yaralamaya ait maddelerde varmış gibi düşünmeğe gelmektedir. Anayasa yönünden ihlâl başka, bunun 146. maddede bulunup bulunmadığı başkadır. Yeni veya eski Anayasa ihlali telakkileri ayrı bunlara 146. maddenin kapsayıp kapsamadığı ayrıdır. Zaten ceza kanunu 163 maddenin bir Anayasa ihlâli olmadığını kabul etmektedir. 163. madde bir fiili ön görmektedir. Bizim üzerinde durmak istediğimiz, Anayasada yazılı bir normun, bir kuralın fiilen ihlâlidir. Ceza kanununda bir madde ile korunan norm ile Anayasada yazılı bir kuralın fiilen ihlâli arasında farklar vardır. Meselâ Anayasanın 14.. maddesinde "kimseye eziyet ve işkence yapılamaz." denmektedir. Bir kimseye eziyet işkence yapılması hâlide ceza kanununda derpiş olunmuştur. 146. maddeyi fiili davranışlarda uygularsak, metin değişikliği dışında uygularsak, eziyet ve işkence kesin olarak Anayasa ihlâli olacaktır.Normu koruyan maddenin ihlâli olmıyacaktır. Zira 146. madde Anayasanın bir kısmının ihlâlini suç saymaktadır. "kimseye eziyet ve işkence yapılamaz" prensibi 14.. maddede yer almaktadır. Kısmı tabiri bir ölçüye sığmadığından, Anayasadaki bir maddeyide bir bölümüde bir cümleyide bir kelimeyide kapsar. Kısmı tabirinin özelliğine göre, kimse "kimseye eziyet ve işkence yapılamaz" bölümünün Anayasanın bir kısmı olduğunu inkâra yeltenemez. Hemde çok önemli bir bölüm olduğunu inkâra yeltenemez. Kısım tabirinin 146. maddedede bir ölçüsü bir tarifi yoktur. Kısmı tabiri için dışardan bir tarifte bir kriterde getirilemez. Yazarın teşkilâtı esasiye tabirini yorumladığı biçimde bir yorum burada caiz olamaz. Ceza kanunun en basit ahvalde maddelerde tarifler yaptığı sağlam unsurlar sevketiği halde, bu çok önemli bir maddede, kısmı tabiri bir çürük unsuru nasıl sevk etmiştir ? Halbuki 146. maddedeki kısmı unsuru sağlam bir unsurdur. Vazii kanun kısmı demekle hataya düşmemiştir. Ne var ki kısmen tabiri Anayasanın metninin değiştirilmesinde, yerinde ve sağlam bir unsurdur. Zira Anayasanın bir kısmı değiştirilirse Anayasa ihlâl edilmiş olur. Anayasada bir kelimenin yerinin değiştirilmesi bir kelime yerine başka bir kelime konması Anayasanın tam ihlâli olabilir. Anayasanın kısmı ihlâli metin değişmesinde mümkün olabilir. Kısmen tabiri metin değişmesinde tamamen sağlam bir unsurdur. Fiili davranışlara gelince kısmı tabiri korkunç bir unsur haline, çürük bir unsur haline gelmektedir. Bundan anlaşılıyor ki, 146. madde Anayasanın metninin değiştirilmesine ait bir maddedir. Fiili davranışlara uygulanamaz, uygulanırsa korkunç karışıklıklar meydana gelir. Eziyet ve işkence Anayasa ihlâli haline gelir. Halbuki ceza kanunu eziyet ve işkenceyi 456/I ve 243 ile karşılamıştır. Vazii kanun kısmı tabirini sevkederken maddenin metin olarak ihlalini nazara almıştır. Fiili olayların maddeye idhalini düşünmemiştir. Kısmı tabiri fiili olaylara teşmil olunursa yurdun her hangi

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

bir yerindeki davranış Anayasa ihlâli olarak tezahür edecektir. Ceza kanunu bakımından yurdun her hangi bir köşesindeki davranış suçun tekevvünü için yeterlidir. 146. maddeyi fiili olaylara uygularsak, artık Anayasanın en ufak parçasının ihlâli Anayasa ihlâli olacaktır. Ceza kanunumuz yazılı ihlâllerle, fiili ihlâlleri ayarmıştır. Kısmi tabiri ceza kanununda nerede sevkedilmişse konusu içinde sağlamdır. Konusu dışına çıkarılınca vahim uygulamalara yol açmaktadır. Fiili ihlâllerin 146. maddeye girmiyeceğini başka misallerle göstermek mümkündür. Anayasanın 19. maddesinde "kimse devletin sosyal , iktisadi, siyasi veya hukuki temel düzenini kısmen de olsa din kurallarına dayandırmak veya siyasi çıkar veya nufuz sağlamak amacıyla, her ne suretle olursa olsun, dini veya din duygularını yahut dince kutsal sayılan şeyleri istismar edemez ve kötüye kullanamaz. Bu yasa dışına çıkan veya başkasını bu yolda kışkırtanlar kanuna göre cezalandırılır, yetkili mahkemece ve siyasi partiler Anayasa mahkemesince temelli kapatılır "hükmü mevcuttur". Ülkenin bir köşesinde, mihri musaccel ve müeccelle nikâhlar kıyılsa ve miras din kurallarına göre tevzi olunsa ve bundan menfaat sağlıyanlar bulunsa nüfus sağlıyanlar bulunsa dini duygular ve dince kutsal sayılan mefhumlar istismar olunsa, ne olacaktır. Bu Anayasanın kesinlikle red ettiği bir uygulamadır. Anayasa açıkça yasak demektir. Eğer 146. madde fiili davranışlara uygulanırsa, maddedeki kısmi tabirine dayanılarak bu uygulama Anayasa ihlâli sayılacaktır, ve buna engel bir neden de yoktur. Tam bir Anayasa kuralı ihlâlidir. Artık yazarın tabiri ile normu koruyan madde uygulanır denemez.Burada karşımıza ikinci bir kısmen tabiri çıkmaktadır. Buradaki kısmen tabiri, Devletin, sosyal, iktisadi veya hukuki temel düzenini kısmen de olsa, din kurallarına dayandırmaya bağlanmıştır. Tabir açıklığa kavuşturulmuştur. Yasa koyucu burada hassasiyetini göstermiştir. Burada kısmen tabiri iktisadi düzenin tamamını değil yalnız bir parçasını bir kısmını din kurallarına bağlamağı yeterli bulmaktadır. Hukuki düzenin tamamını değil bir kısmını bile din kurallarına dayandırmağı yeterli saymış ve yasaklamıştır. Yani pazarlardaki, tüm ülkedeki iktisadi düzeni din kurallarına bağlamak değil yalnızca faizi, yalnızca nikâhı yalnızca mirasın tevziini din kurallarına dayandırmağı yeterli saymıştır ve kısmen tabiri yerini bulmuştur. Fakat yurdun bir köşesindeki bu fiili davranışa kimse Anayasa nizamını ihlâl olarak nitelememektedir, nitelenemezde. Bu yasanın tabiri ile normu koruyan madde ile karşılanabilir. Bude gösteriyor ki 146. maddedeki kısmen tabiri metin değişikliği hususunda geçerli bir terimdir. Fiili ihlâllere uygulanamaz. Zaten kısmilik, fiili ihlâllerde yurda şamil olmayışı, önemli olmayışı, devamlı olmayışı, önlenemez olmayışı, giderilemez olmayışı, anlatmaktadır. Fiili davranışlar karşısında Anayasa kurallarını, Anayasa kuruluşlarını , icraya

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

bulacaktır. Anayasa çerçevesi içinde organların karşılıklı münasebetleri içinde kamu oyu, matbuat karşısında fiili davranışların tutunması muhtemel görünmediğinden gerçek Anayasa ihlâlleri olarak kabul olunamamaktadır. Metin ihlâllerine gelince, kısmilik söz götürmez bir önem arz etmektedir.Çünkü Anayasanın bir kelimenin metinden çıkarılması Anayasanın alt üst olması için yeterlidir. Önemine binaen bir misal daha vermek zorundayız. Anayasanın 21. maddesinde "çağdaş bilim ve eğitim esaslarına aykırı eğitim yerleri açılamaz" hükmü bulunmaktadır. Bu hüküm Anayasanın bir kısmıdır. Kaldı ki bir Anayasa kısmıda değildir. Çok önemli bir prensiptir. "Hayatta en hakiki mürşit ilimdir" prensibi maddede yansımıştır. Bu prensip yurdumuz için ayrıca büyük önem taşamaktadır. Hayati önem taşımaktadır. Şimdi, bir yerde çağ dışı eğitim ve öğretim yerleri açılmış olsun ve dünyanın öküzün boynuzunda durduğu tedris olunsun, durum ne olacaktır? Bu tatbikat Anayasanın korkunç biçimde ihlâlidir. Eğer 146. madde metin değişikliği dışında uygulanırsa, maddedeki kısmı tabiri içine bu fiili davranışın girmemesine imkân yoktur. Çok önemli bir prensibin açık bir ihlâlidir. Yurdun bir köşesinde ihmal ettiğimiz bir bölgede bu davranış her zamanda mümkündür. Bu durumda 146. maddeyimi, tatbik edeceğiz ? Buna hiç bir şekilde imkân ve ihtimal yoktur ve hiç kimse böyle bir uygulamaya kalkışamaz. Bütün bu misallerden görülüyor ki 146. madde metin değişmesine uygulanabilir bir maddedir. Kısmı tabiride metin tebdil tağyir ve ilgasında geçerli bir tabirdir. Fiili davranışlarda geçerli değildir.

11. Yazar'da Anayasa ihlâline örnek olarak siyasi partilerin hürriyetlerini kısıtlayan 18.Nisan.1960 tarihli, 2247 sayılı T.B.M.M kararı ve 27.Nisan.1960 tarih ve 7468 sayılı kanunu göstermektedir. Bu karar ve kanun bir metindir. Daha açıkçası isim zikretmeksizin Anayasa ihlali, ilgasıdır. Ancak bir iktidar suçudur. İktidarlar düşmeden yargılanma yapılamamaktadır. Anayasa ihlalinin burada Gaddarı iktidardır. Sorunun bu tarafı ayrı ve önemli bir konudur.

12. Fiili ihlallerin iktidardan gelmesi ile iktidar dışından gelmesi halinide ayrıca tartışmak elsemdir. Zira fiili davranışlar dışardan geldiği zaman ayrı iktidardan geldiği zaman ayrı etkiler yapmaktadır.

Fiili davranışlar iktidar dışından geldiği zaman 146. madde içine girmediği gibi, Anayasa metni, Anayasa kuruluşları, yargı, icra organı idare, partiler ve fiili davranışlar karşısında zarara uğrayan sınıflar, tabakalar, halk oyu, ve çeşitli faktörler karşısında etkisiz kalmaktadır. Ama

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARŞİVİ VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

fiili davranışlar iktidar çerçevesinden geldiği anda durum değişmektedir. Fiili davranış iktidar çerçevesinden geldimi fiili davranış kesinlikle bir Anayasa ihlaline müncer olmaktadır. Seçim yolsuzluğu iktidar partisinden geliyor ve iktidara mensup organlar tarafından destekleniyorsa iktidar hükümetince bütün gücüyle destekleniyorsa tam anlamı ile bir Anayasa ihlali karşısında bulunuyoruz demektir. Fiili davranışlar iktidar dışından geldiği zaman önlenebilir. İktidardan geldiği zaman vehim bir hal alır. İktidarın hegemonyası, yetgi sınırlarının bertaraf edilmesi icra lehine değişmesi ihtimalleri belirir. Fiili Anayasa kurallara ihlâli iktidardan gelince önlenmesi imkânsızdır. Fiili davranışlar iktidar dışından gelirse yetgi sınırlarının değişeceği iddia olunamaz. Ne var ki burada da, iktidardan gelen fiili davranışlarda da 146. maddenin uygulanması imkânsızdır, çünkü metin değişikliği yoktur.

13. Yazar kitabının 153. sahifesinde teşebbüsten söz ederken "suç teşebbüs derecesinde kalsa bile tam ceza ile cezalandırılacağına göre kanun vazii esas itibariyle suçun tehlikeliliğini göz önünde bulundurmuştur. Yani fiil esas itibariyle tehlike suçudur. Fakat sırf tehlike suçu değildir. Fiil tehlikeli oluşu itibariyle cezalandırılmakta isede, fiilin zararla bir netiçe doğurmıyacağı iddia edilemez. Tamamlanabileceğini kabul ettiğimize göre, tahakkuk eden neticenin zarar neticesi olduğu açıkârdır. Teşebbüs durumunda tehlike az olduğu için, normal olarak tamamlanmış suça nazaran daha az ceza verilmektedir. Fakat GERÇEK OLAN ŞUDUR Kİ TEŞEBBÜS DURUMUNDA VARILAN HALİN TEHLİKELİ OLUŞU TEŞEBBÜSÜN OBJEKTİF ESASINI TEŞKİL ETMEKTEDİR." demektedir. Şimdi burada üzerinde durulması gereken temel mesele teşebbüsün neden tehlikeli sayıldığıdır. 147. 149 maddelerle sair maddelerde fiil cezalandırıldığı halde 146. maddede teşebbüs cezalandırılmıştır. Teşebbüs fiilin tahakkuku gibi telâki edilmiştir. Sebebi açıktır. Teşebbüsün, fiil olarak telakkisi, metin değişikliği ile ilgilidir. Zira metin değişmesinde, Anayasanın bir umdesi değişmekte, yetgi sınırlara değişmektedir. Anayasa değişmekte ihlâl vaki olmaktadır. Metin değişikliğinde, artık değişen metne herkesin uyması sorunludur. Bu suretle Anayasa nizamının değişmesi mümkün olmaktadır. Metin değişmesi Anayasanın gerçekten ihlaline giden yoldur. Bundan ötürü teşebbüsün, fiil olarak telâkisi ortaya çıkmaktadır. Teşebbüsü, vazii kanun tehlikeli sayması nedeni bundandır. Fiili ihlaller ise rahatsız edici, muvakkattir. İcranın mukavemeti, yargının denetimi ve diğer faktörler ve Anayasa metninin mevcudiyeti karşısında tehlikeli sayılamazlar. Fiili davranışlar Anayasa ile ceza kanunu ile karşı karşıyadırlar. Amma metin değişti mi,

TÜRKİYE SOSYAL TÜSTAV ARAŞTIRMALARI

TÜSTAV
ARŞİVİ

icra yeni metni koruyacaktır. Yargı yeni metne uyacaktır. Yeni metinle Anayasa değişmiş olacaktır. Cebren metnin değiştirilmesi Anayasanın değişmesini mucib olduğundan ve bu metne uyulması zorunluğu doğduğundan teşebbüs, cezalandırılmaktadır. Teşebbüs, Anayasanın değiştirilmesi endişesiyle tehlikeli sayılmış ve cezalandırılmıştır. Teşebbüs Anayasanın değiştirilmesinin önemli sayılmasından cezalandırılmaktadır. İcranın, yargının ve diğer kuruluşların uyacağıda metin değişikliğidir. Fiili davranışlarda icranın ve yargının uyması bahis konusu edilemez. İcranın ve yargının uymıyacağı bir davranışın bütün kuruluşların uymıyacağı bir davranışın tehlikeli olmıyacağıda ortadadır. O halde teşebbüs ve metin değişikliği arasında yakın bir alaka mevcuttur.

146. madde cebren metin değişikliği maddesidir. Gerçek Anayasa ihlali maddesidir. Teşebbüs cezalandırılmıştır. Fiili hallerde gerçek Anayasa ihlalleri niteliği yoktur. Teşebbüs cezalandırılmamıştır. Bu ihlaller ceza kanunu ile karşılanmıştır. FİİLE NAZARAN METİN DEĞİŞİKLİĞİNİN TEHLİKELİ OLUŞU, MADDEDE TEŞEBBÜSÜN TEHLİKE YÖNÜNDEN VARLIĞI METİN DEĞİŞİKLİĞİ İLE TEŞEBBÜSÜ BAĞLAMAKTADIR. Fiili hallerde teşebbüsün tehlikeliliği şüpheli olmaktadır. Bu bakımdanda maddenin cebren metin değişikliği maddesi olduğu teşebbüsün cezalandırılmasından anlaşılmaktadır.

14. İddianamede Çetin Özek'e atfen " anarşik hareketlerin dahi tetkik konusu maddenin tatbiki içine girecegi" yazılıdır. (İddianame sahife 45)

İddianamede sanıkların Marksist Dünya görüşünü savundukları ve Milli Demokratik devrim aşamasını gerçekleştirmek istediklerini iddiadan sonra anarşik olaylarında 146. madde'nin uygulanması alanına girecegini söylemek olayların nitelenmesinde bir çelişkiye bir tereddüde düşüldüğünü göstermektedir. Sanıklara hem marksist demek , hemde onlara anarşik eylemler yüklemek kolay kolay açıklanır bir çelişki değildir.

İddianameye kitabdan alınan cümle "Fiil, düzenin değiştirilmesine olduğu kadar, ortadan kaldırılmasınada matuf olabilir. Bu bakımdan anarşik hareketler dahi, tetkik konusu maddenin tatbiki alanına girer. Buna karşılık anarşist cemiyetin ve propogandanın mevcudiyeti ise 146. maddeyi değil, 141 ve 142 maddeyi ihlâl eder." şeklindedir.

Çetin Özek kitabından alınan bu cümle içinde tetkik konusu madde içinde demekte isede, 146. maddeyi ciddi bir tehlile tabi tutmadığı anlaşılmaktadır.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

Maddeyi bir kenara bırakmış unsurları inceliyeceği yerde, unsurların sınırını özelliklerini araştıracağı yerde, dışardan naklettiği fikirlerin 146. maddeye sığdığını peşinen kabul ederek işe koyulmuştur. 146. madde her çeşit ihlalin maddesi olarak kabul edildikten sonra nelerin ihlâl olabileceği düşünülmektedir.

Çetin Özek yukarıya kitabından alınan cümlede Fiilden söz etmektedir. Bu fiil sözünün metnin cebren değiştirilmesine kalkışma olarak kabulüne ihtimal yoktur. Zira cümle anarşik hareketler diye devam etmektedir.

Anarşik hareketlerin metin değişikliğini istihdaf ettiğini söylemek sureti katiyede imkânsızdır. Demekki, anarşik olaylar bildiğimiz davranışlar olarak kalmaktadır. Fiili davranışlar hakkındada yeterli açıklama yapmış bulunuyorum. Kaldı ki fiili davranışlar ceza kanunu kapsamına girmektedir. Fiili davranışlar olan anarşik eylemlerin, ceza kanununda karşılanan maddelere göre cezalandırılması gerekir. Anarşik eylemlerin Anayasayı ortadan kaldırma niteliğine dönüşmesi halinin ceza kanununda derpiş olunması gerekir. Anarşik olayların sınırlarına aşması halinin ceza kanununda ayrıca gösterilmesi gerekir. Anarşik olayların diğer fiili davranışlardan ayrı bir özelliği ayrı bir güce sahip olması düşünülemez. Bu nedenlerle de diğer fiili davranışlardan ayrılmasına ihtimal yoktur. Diğer fiili davranışlara karşı duran güçler anarşik davranışlarada karşı olacaktır. Anarşik olaylarla Anayasanın işlemez hale gelmesi Anayasa nizamının ortadan kalkması bir otoritenin zuhur etmiyeceği anlamındada gelemez. Ayrıca 1961 Anayasa sistemi ve günümüzdeki icra gücü nazarı dikkate alınırsa anarşik olayların düzeni ortadan kaldıracağı düşüncesinin yersizliği ve realitelere aykırılığı meydana çıkar. Ayrıca anarşik olayların 146. madde içinde cezalandırılması olanağı da yoktur.

15-146. maddeye göre suçun varlığı için teşkilâtı esasiye kanunun metninin cebren tağyiri, tebdili veya ilgası amacının somut olarak ortaya konması sorunludur. Anayasanın bir ilkesinin veya tümünün metin olarak cebren tağyir, tebdil veya ilgası öncedon kararlaştırılmamışsa, amaç olarak belirlenmemişse 146. maddenin ihlâli iddia olunamaz. Teşkilâtı esasiye kanunun tebdili ve tağyiri veya ilgası amaç edinilmeden, girişilen eylemlerin, Anayasaya neticeten ve fiilen ihlâl olacağının kabulü ceza hukuk prensiplerine ve kanun maddesine aykırıdır.

146. madde Anayasanın metninin cebren değiştirilmesi maddesidir. Yoksa bazı eylemlerin Anayasayı ihlâl neticesi doğuracağı iddiası temelinden hatalıdır. 146. maddeye göre suçun tekevvünü için Anayasa metninin tağyir ve

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARŞİVİ VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

tebdil ve ilgası amacı yeterli değildir. Eylemlerin amaç doğrultusunda olması zorunludur. Amaçlar eylemlerin uygunluğu amaçla eylemler arasında zorunlu münasebetin bulunması gereklidir.

Amaçla, eylemler arasındaki zorunlu bağ saptanmadan, BENZETMELER, YORUMLAR, KIYASLAR yolu ile Hüküm Tesis edilemez. BENZETME, KIYAS, YORUM TÜRK CEZA KANUNUNUN I.MADDESİYLE YASAKLANMIŞTIR.

Alman Ceza Kanununun, TÜRK CEZA KANUNUNUN I.maddesine tekabül eden 2. paragrafı dolayısiyle yapılan bir açıklamada (ANALOJIEVERBOT) prensibinin bu maddeden ayrılmıyacağı gösterilmiştir. (I)

ÖNCE DAVA KONUSU EYLEMLERİN ANAYASA İHLALİ İLE YAKINDAN VE UZAKTAN BİR İLİŞKİSİ YOKTUR. BU HUSUS HİÇ BİR TETKİKE TABİ TUTULMADAN BİLİNEN BİR GERÇEKTİR.BEDİHİDİR.

Dava ile ilgili dosyadada Anayasanın metninin cebren tağyir tebdil veya ilgasına dair en ufak bir ima bir işaret bir delil bir karine mevcut değildir. Anayasanın tebdil, tağyir ve ilgası tasavvuru bile caiz olmayan bir hususdur. Türkiyedeki sosyal gelişme külliyen inkâr olunmadan,TÜRK TARİHİ TAMAMEN İNKÂR olunmadan Anayasa metninin tebdil, tağyir ve ilgasının tasavvuru caiz değildir.

Türkiyede Anayasa metninin cebren tağyir tebdil ve ilgasına cüret edecek bir güç yoktur. Zira TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASININ KORUYUCU VE KOLLAYICILARI VARDIR. ANAYASAMIZDAKİ CUMHURİYET İLKESİNİN KORUYUCU KOLLAYICILARI VARDIR. ANAYASAYA KANI VE CANI İLE BAĞLI OLANLAR VARDIR. ANAYASANIN CEBREN TEBDİL, TAĞYİR VE İLGASI KİMSEYE ATFOLUNAMAZ. Olsa olsa Anayasa ile menfaatleri sadelenenlerin, ekseriyeti ele geçirip Anayasayı uygulamamak suretiyle, türlü oyunlarla anayasayı ihlâl etmeleri mümkün ve muhtemeldir. Buda, bir ekseriyet partisi bir iktidar suçu olur.

16. Milli Demokratik devrimcilerin, dava konusu dosyadaki deliller muvacehesinde, Anayasayı değiştirecekleri söylenemez. Anayasanın karşısında değil yanındadırlar. Laikliğe, sosyal adalete, cumhuriyete karşı değillerdir. Milli Demokratik , sosyal hukuk devletine karşı değillerdir. Anayasanın tam anlamiyle uygulanmasına istemektedirler. Savaşları emperyalizme karşıdır.Emperyalizme karşı davranış ve 146. ve mede 141. maddenin unsurlara içinde mevcut değildir.

Dosyadaki deliller karşısında 146. ve 141 maddelerin sevki isabetli değildir.

I- HECK-TEXTE, STRAFGESETZBUCH-EINFÜHRUNG S.14

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

17. Anayasa kurallarının, prensiplerinin ceza kanunlarıyle tamamen karşılandığı ve korunduğu ileri sürülemez. Ceza kanununda bu bakımdan boşluklar vardır. Ayrıca yeni Anayasamız, eski Anayasalardan farklıdır. Ceza kanunlarının, bütün Anayasa prensiplerini ve kurallarını ileriye doğru korumak üzere hazırlandığı iddia olunamaz. Bu durumda ceza kanunlarıyle korunmayan Anayasa kurallarının, kısmi tabiri içinde 146. ya idhali gerekecektir. Bu da ağır haksızlıklara yol açacaktır. Ayrıca 146. madde fiili davranışlarıda bünyesine almamaktadır. Meselâ, ceza kanunlarının, Anayasa göz önünde tutularak düzenlenmesi meselesi olmaktadır. Bunu yapmak yerine boşluğu doldurmak için her Anayasa ihlâlini 146. maddeye sokmak doğru değildir.

18. Savunmamıza başlarken belirttiğimiz, tebdil, tağyir ve ilgânın kanun açısından ancak kanun ve Anayasa usulleri içinde değişiklik ve kaldırılmayı anlatmakta oldukları, Anayasanın 64. maddesi gerekçesinde ifadesini bulmaktadır. "kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmaktan anlaşılması gereken kaide (tasarruflar) koyma yetgisidir. Bu yetginin saha itibariyle Anayasaya uymak suretiyle hudutsuz olduğuna 3. maddenin açıklanmasında işaret etmiştik" Bilgi yayınevi -gerekçeli anayasa- Kâzım Öztürk- Ekim.1971 sahife:124.

Hakkımızda Türk Ceza Kanununun 141. maddesinde uygulanmak istenmektedir. Bu münasebetle dava konusu eylemlerin 141. madde ile alâkasının araştırılması gerekmektedir.

İddianamede bazı fikir ve yazılara dayanılmakta, eylemler açıklanmakta ve eylemlerin amacının, anayasa tebdiline matuf icrai hareketler olduğu ileri sürülmektedir. Eylemlerin Anayasa tebdili ile 146. madde ile hiç bir günü ilişkisi yoktur. Acıkla olan, iktidarların uygulamadıkları, karşısında oldukları, lâfını ettirmedikleri, kitlelere yayılmasından endişe duydukları, ekonomik ve sosyal gerçekler karşısında ve çeşitli nedenlerle uygulanması mümkün olmıyan, korunmayan Anayasanın tutması, işlemesi ve yerleşmesi temin olunmadan, daha mürekkebi kurumadan değiştirilmek istendiğinin söylenmesidir. Daha da acıklı olan, uzun süre özlemi çekilmiş, geniş hak ve hürriyetler getiren, gerçek anlamda özgürlükler getiren, özlü hürriyetler getiren anayasının, anayasalar uğruna canlarını vermiş Aydın kuşaklar ve Anayasa ile büyük haklar elde etmiş kitleler tarafından tebdil edilmek istendiğinin söylenmesidir. Bu tali'siz iddia, önce Anayasalar için genç Aydın kuşakların çarpıldığına şahit olan yakın tarihimiz tarafından şiddetle red edilecektir.

1961 Anayasasının uygulanmadığı ülkede Sosyalizmin uygulanacağını söylemekte bu bakımdan tutarlı olmamaktadır.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

Proleterya Diktatorası iddiasına gelince : Bu sosyal gerçeklerin, Türkiyenin içinde bulunduğu koşulların topyekûn inkârı olmaktadır. Bir suçlamanın zemini olması ise ayrı ve vahim bir haksızlık olarak tezahür etmektedir.

Bununla beraber biz iddiaya karşı, Türk Ceza Kanununun sınırları içinde cevap vereceğiz.

1- İddianamenin 6. sahifesinde "aşırı sol faaliyette bulunan legal ve illegal örgütlerin çoğu, ülkemizde Fraksiyonlar halinde, Milli Demokratik Devrim Stratejisini, komünist bir rejim tesisîne ettirmek için benimsemektedirler." demekte ve bu hususta açıklamalara girişilmektedir.

Yine iddianamede yaygın olarak, komünist rejim tesisîne ettirmek için, Milli Demokratik dönemin I. safha olarak ön görüldüğü belirtilmektedir. Sanıkların düşünceleri ne olursa olsun, bizi burada ilgilendiren, I.aşama olduğu kabul edilen Milli Demokratik devrimin suç olup, olmadığıdır. Milli Demokratik devrim aşaması ceza kanunu ve Anayasa açısından suçlanamazsa, suç sayılması imkânsız düşüncelerin eklenmesi suretiyle suç haline getirilemez. Sanıklara ait olduğu ileri sürülen ve iddianameye alınan yazılarda, önce Milli Demokratik devrimin uygulanması ve bu yoldan sosyalizme geçilmesi belirlenmektedir. Sanıklara ait olduğu söylenen yazılarda Komünizm deyimi geçmemektedir. Proleterya diktatorası şöyle dursun sosyalizme geçilemiyeceği anlatılmak istenmektedir. VE EN ŞAYANI DİKKAT MİLLİ DEMOKRATİK DEVRİM YOLU İLE SOSYALİZME GEÇİLECEĞİNİN, SANIKLARIN SOSYALİZME GEÇECEKLERİ ŞEKLİNDE İDDİANAMEYE ALINMASIDIR.

Sanıkların söyledikleri, sosyalizme milli demokratik yolu ile geçileceğidir. Doğrudan doğruya sosyalizme geçilemiyeceğidir. Kendilerinin sosyalizmi uygulamaları olanağı ise hem iddiaları hem de sosyal gerçekler bakımından varid değildir. Sosyalizme geçiş, sosyalizm uygulaması Milli Demokratik devrim aşamasının başarısına, Milli demokratik devrim ekonomik hedeflerinin başarısına, sınıflar arası ilişkilere ve şimdiden kestirilmesi mümkün olmayan koşullara bağlı olacaktır. Milli demokratik devrimin, bu günkü kanunlara göre suç sayılabilen bir biçimde sosyalizme dönüşebileceğini söylemekte, ceza kanunu prensiplerine aykırı bir suçlama ve tasavvur olmaktadır.

2- 1961 Anayasasının uygulanması uğruna çaba gösterenlere, bu çaba içinde bulunan bazı sınıf ve tabakalara "Siz, şimdi insan haklarına ve metne dahil başlangıç bölümündeki ilkelere dayalı, Milli Demokratik,layik bir hukuk devleti için, sosyal bir hukuk devleti için çaba harcıyorsunuz.Amma sizin

TÜRİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

hedefiniz, bu Anayasayı temel olarak alıp, Anayasanın verdiği haklardan yararlanıp bu düzeni değiştireceksiniz" diyerek onları ve savundukları Anayasayı ve Anayasanın ön gördüğü dönemi ve aşamayı mahkûm edebilirmiyiz? Bu tarihi gelişmeyi mahkûm etmek olmaz mı ?

Türkiyedeki somut şartları, sınıf ve tabakaları göz önüne alınca, yeni haklar elde edenlerin, bu haklarını perçinlemedikçe, Anayasa ve Anayasa düzenini değiştirmek istemeleri düşünülebilir mi ? Bir Anayasa düzeninin tutması çabası hakkında 10 yıllık son deneme bize kâfi ders vermiş değilmidir. Anayasa düzenini değiştirmek isteklerimi, yoksa ekonomik sosyal şartlarımın tabidir ? 1961 Anayasası geniş kitlelere ekonomik hak ve özgürlükler getirdiği halde uygulanmamış, korunmamıştır. Demek ki bir düzenin tutması, değiştirilmesi isteklere bağlı değildir.

Milli Demokratik devrimcilerin sosyal ve ekonomik şartların, sosyalizmin uygulanmasının elverişli olmadığını, önce milli demokratik devrimin uygulanması lâzım geldiğini söylemeleri son Anayasa uygulaması ile doğrulanmamışmıdır ?

Milli Demokratik devrim suç değilse, Anayasayı desteklemek suç değilse, milli demokratik devrim ve Anayasaya dayanarak suç sayılabilecek bir aşamaya geçileceği varsayımı ile mahkûmiyet talep edilebilir mi ?

3- Önce Devrim sözüne ilişmek gerekiyor. Devrim terimi mücerred suç sayılamaz. Devrim terimi uygulanması istenen aşamadan ayrılamaz, koparılamaz. Devrime uygulanması istenen aşamadan ayrı bir anlam vererek, devrimi konusu dışında değerlendirerek, Devrim denince onu mutlaka kanunlarımızın suç saydığı biçim içinde telakki ederek suçlamağa girişmek gerçek dışı bir davranıştır. Devrim terimi Anayasamıza geçmiştir. Devrim 7/5/1962 tarih ve 11092 sayılı kanunla korunmaktadır. Devrim, ona özel olarak verilen mana ile değil, somut Milli demokratik aşama içinde değer kazanır. Milli demokratik aşama içinde Devrim terimi, geniş hak ve hürriyetler getiren 1961 Anayasasının uygulanması, yerine oturtulması, geniş kitlelere mal olması çabasının, 1961 Anayasasının, ekonomik desteklerinin tahakkuku için verilecek mücadelenin tam ifadesidir. Milli demokratik aşama suç değilse onun devrim olarak nitelenmesiyle suç yaratılamaz.

4- 141. madde "sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerine tahakkümünü tesis etmeğe veya sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmağa veya Memleket içinde müesses iktisadi veya sosyal temel nizamlardan herhangi birini devirmeğe matuf cemiyetlerden" söz açar.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

Şimdi Milli demokratik devrim açısından unsurları araştıralım. Milli Demokratik devrimin karşısına aldığı sınıflar hangisidir.

İddianameye alınan yazılara göre işbirlikci burjuvazi, Feodal mütegallibe, iddianamenin 8. sahifesinde bir avuç işbirlikçiden bahsolunmaktadır. İddianamenin 13. sahifesinde ise işbirlikci burjuvazi ile mütegallibenin, emperyalistlerin müttefiki olduğu yazılara dayanılarak belirtilmektedir. Emperyalistlerle işbirliği halinde bulunan, emperyalizmin müttefiki bulunan Burjuvazi ve Mütegallibe 141. maddenin anladığı manada sınıflar değildir.Bunlar emperyalistlerin müttefiki olarak ele alınmaktadır. Emperyalizm ise 141. maddenin kapsamına giren bir sınıf değildir. Emperyalizmin dış güç olduğu ve bir dış gücün karşıya alındığı dikkat nazarında tutulursa, onun müttefiklerininde artak sınıf olarak karşıya alındığı düşünülemez.

Milli Demokratik devrim içinde, milli demokratik devrim yanında olan sınıflar hangisidir. İddianamenin II. sahifesinde belirtildiğine göre, şehir proletaryası, köy proletaryası, yarı proleter unsurlar, yoksul köylüler, şehir ve köy küçük burjuvasisi, asker-sivil Aydın sümre, yani hemen hemen bütün Türkiye. Halbuki 141. madde bir sınıfın, sınıflar üzerinde tahakkümünden söz eder. Burada ne tahakküm ve nede tahakküm eden bir sınıf vardır.Bütün Türkiyeye şamil sınıflar bir yanda, emperyalizm ve müttefikleri diğer yandadır. 141. maddenin bir bakışta unsurları mevcut değildir. Ama suçlama Türk Ceza Kanununun maddelerine ve unsurlarına göre yapılmamaktadır. Proleterya ve sınıflardan bahsedilmiştir. Unsurlar artık önemli değildir. Türkiyede suçlama yasak sözlere göre yapılmaktadır. Burada da böyle yapılmıştır. Türk Ceza Kanununun I.maddesi Türk Ceza Kanununun 141. maddesi unsurları çiğnenerek suçlama yapılmaktadır. Bir uygulama içinde, artak sınıflar, küçük burjuvazi unutulmakta Proleterya sözü suçlamağa yetmektedir. Fransa devriminde de şehir proleteryasının burjuvasiyi desteklediği unutulmaktadır. Türkiyeye şamil bütün sınıfların Emperyalizme karşı davranışında 141. maddenin yeri yoktur. Emperyalizme ve müttefiklerine karşı, bir dış güce karşı davranışta,müttefikler bir sınıf niteliğinde sayılamaz, ve bir sınıfın ortadan kaldırılması söz konusu edilemez. Hedef emperyalizmdir. Müttefikler emperyalizm dolayısiyle karşıya alınmaktadır. Karşıya düşmektedir.

Emperyalizmin memleket içinde müessese bir nizam olduğu, elbette redde mahkûmdur.

İddianamenin II. sahifesinde açıklandığına göre uygulanmak istenen Devrim Burjuva devrimidir. Burada evvela kavrum karşılığından kurtulmak

TÜRKİYE SOSYALİST ARŞİVİ FİRMAYAKİ

TÜSTAV
ARŞİVİ

için, Burjuva devrimi, Burjuva demokratik devrimi ve Milli Demokratik Devrimle anlatılmak istenileri gözden geçirmek lâzım gelmektedir.

Fransa devrimi bir burjuva demokratik devrimidir. Bu devrimle burjuvazi iktidara gelmiştir. Bu devrimde diğer sınıf ve tabakalar burjuvaziyi desteklemiştir. Burjuvazi feodalizme karşı savaşında demokratik hak ve özgürlükleri ve demokratik müesseseleri savunmuştur. Fransada bütün 19. Asır boyunca Demokratik hak ve hürriyetlerin yerleşmesi için mücadele edilmiştir. Türkiyede sanayi gelişmemiş garpteki gibi bir burjuva sınıfı var olmamıştır. Burjuvazi artık devrimci gücünü yitirmiştir. Türkiyede de burjuvazi devrimleri yapacak güçte ve çabada değildir. Garpte Burjuvazinin getirdiği özgürlükleri Demokratik müesseseleri Türkiyede Burjuvazinin önderliğinde başarmak imkânsızdır. Başarılması zorunlu olan bu demokrasi bu nedenlerle Burjuvazinin önderliğinde yapılamayacaktır. Bu işçi sınıfının önderliğinde diğer sınıf ve tabakalar tarafından yapılacaktır. Bu bakımdan ismi burjuva demokratik devrim olamıyacaktır. Milli sınıf ve tabakalar tarafından yapılacağından adı Milli demokratik devrim olmaktadır. Ayrıca Fransanın 18. asırda gerçekleştirmeğe savaştığı devrimle Türkiyede yapılması gerekon Milli demokratik devrim sosyal şartlar ve biçim bakımındanda birbirine uymamaktadır. Benzerlik demokratik müesseseselerin getirilmesi yönünden olmaktadır. Sanayileşmek bakımından olmaktadır. Garpte Burjuva demokratik devriminin geçirdiği uzun süre ve verilen mücadele düşünülünce Demokratik devrimini çok geç ve ayrı koşullar içinde yapacak olan Türkiyenin sosyalizme geçtiğini iddia yersiz olmaktadır.

5- Milli demokratik devrimde iktidarın işçi sınıfına ait olması söz konusu edilemez. İşçi sınıfının önderliğinde, şehir ve köy proletaryası, yarı proleter unsurlar, şehir ve köy küçük Burjuvazisi devrimi yürütecektir. Yönetime Milli burjuvazide katılacaktır.

" Milli Demokratik Devrimde ülkemiz Emperyalizme karşı savaştır." İddianame S.9

" Dünya Halklarının Emperyalizme verdikleri savaştır." İddianame S.10

" Emperyalizme karşı en geniş cepheyi kurmaktara." S.13

" Milli cephenin kurulmasına çalışılacaktır." İddianame S.13

bu ibarelerin 141. madde içinde suçlanması imkânsızdır. Ancak açıklamaya proletarya ve işçi sınıfı karıştırma, suçlamağa yetmektedir. Suçlama yasalara ve 141. maddenin unsurlarına göre yapılmamaktadır. Suçlama yasak sözler geleneğine göre yapılmaktadır. İşçi sınıfının önderliği işçi sınıfı tahakkümü değildir. Burjuvazinin önderliğinde Yapılan Devrim suç olmuyor. İşçi sınıfının önderliği olduğu suç sayılıyor. İşçi sınıfıda bir sınıf ve tam anlamıyle Milli

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARŞİVİ VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

bir sınıfdır. Suçlama yapılırken işçi sınıfı tahakkümle eş anlamda alınmaktadır. Türkiyenin şartları bir kenara bırakılmaktadır. Mücerret suçlamaya gidilmektedir.

6- Sanıkların bazıları için bir örgütten söz ediliyorsa iddianamedeki özelliklerine nazaran, bu örgüt nedeniyle 141. madde uygulanamaz. Milli demokratik devrim aşamasının ön görülmesine rağmen, Örgütün bir 141 madde örgütü olduğu ileri sürülemez. Örgüt mensuplarının fikrine göre Dünya görüşlerine göre değil uygulamak istenen aşama ile nitelenebilir. Bir aşama için çabaladıklarını söyleyenlere ve Örgütlerine, felsefelerinin ve dünya görüşlerinin damgası vurulacaksa, bu kurallarına uygun düşmedilidi. Felsefelerinin , Demokratik devrim aşamasını, ön gördüğü yerde , Milli demokratik devrimi ön gördüğü yerde, bu dönem Proletarya diktatörlüğü olarak tavsif edilmemelidir. Çünkü iddianame, sanıkların dünya görüşlerine göre Demokratik devrimi önerdiklerini beyan etmektedir.

Örgüt için 141. maddeden ötürü ceza talebi haksız olmaktadır. Dünya görüşlerine göre Milli Demokratik devrimden önce sosyalizme geçilemiyeceğini söyleyenlere, sosyalizm ismedi yapılamaz. Örgüte 141. madde uygulanamaz. 141 madde örgüt mensuplarının Dünya görüşlerini aramamaktadır. Sınıf tahakkümü aramaktadır. Bu milli demokratik devrimde yoktur. 141. madde sınıfları ortadan kaldırmaktan söz eder. Memleket içinde müesses nizamdan söz eder Aşamanın Milli Demokratik devrim olduğu ve hedefinde emperyalizm olduğu yerde proletarya diktatorası iddiası tutmaz. Emperyalizmin müttefikleride 141. maddeye göre sınıf değildir. 141. madde örgüt mensuplarının fikirlerini yani dünya görüşlerini, ideolojilerini aramaz. Sınıf tahakkümü kapitalist sınıftanda gelebilir, tarihte gelmiştirde. Küçük burjuvazidende sınıf tahakkümü gelebilir ve gelmiştirde. 141. madde sınıf tahakkümü, sınıfları ortadan kaldırmak ve müesses nizamı yıkmaktan bahseder. Bunu hangi sınıf ve tabaka hangi dünya görüşünde ve ideolojisinde olan yaparsa yapsın suç olur. Bu madde belirli bir dünya görüşünde olanlara has değildir. İşçi sınıfının her devrimci iktidara mütevecih olmaz. Türkiyenin şartları böyle bir iddiaya elverişli değildir. Örgütlerde dünya görüşlerine göre değerlendirilemez. Uygulanmak istenen aşama ile değerlendirilebilir. 141. maddedeki cemiyetin vasıfları unsurlarla tayin olunmuştur. Milli demokratik devrim sınıf anlayışı ve Milli demokratik devrim uygulamasındaki sınıfların dizilişi ve yönetimdeki durumları ile 141. maddedeki unsurlar arasında ilişki yoktur. 141. madde uygulanırken, tahakkuk ettirilecek Milli demokratik devrim aşama sınıf ve tabakaları yerine bu devrim dışındaki bir dönemdeki sınıf münasebetlerini temel olarak almak hatalı

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

T. ... V
ARŞİVİ

bir uygulama olacaktır. Milli demokratik dönemde ki sınıf münasebetleri bir sınıf tahakkümü niteliği göstermez. Milli demokratik devrimde yönetim, işçi sınıfı önderliğinde şehir proletaryasından milli burjuvaziye kadar milli sınıf ve tabakalara ait olacaktır. Bu durumla 141. maddenin unsurları olan sınıf tahakkümü ve sınıfları ortadan kaldırmak ve müesses nizamı yıkmak arasında alaka yoktur. 141. madde de cemiyet kuranların dünya görüşleri bahis konusu edilmemiştir. İdeolojileri belirtilmemiştir. 141. maddenin aradığı sınıfı tahakkümü ve sınıfları ortadan kaldırmaktır. Müesses nizamı yıkmaktır. Milli demokratik devrim milli sınıf ve tabakalarla demokratik devrimi uygulamak istemektedir. Bu sebeblerle sanıkların örgütü 141. maddenin anladığı gibi bir örgüt değildir.

7- İddianame olayları ceza hukuku ve prensipleri ve ceza kanunu çerçevesinde değerlendirmemekte, benimsendiğini kabul ettiği milli demokratik devrimi bir kenara bırakmakta, sanıkların dünya görüşlerini tartışma konusu iddia konusu yapmaktadır. Onların, yani sanıkların söylemediklerini söylenmiş gibi kabul ederek suçlamağa girişmektedir. Marksist felsefeye inanmanların her yerde ve her zaman aynı uygulama içinde olacakları iddianın temelini teşkil eylemektedir. Ceza hukuku bakımından yapılacak sanıkların dünya görüşlerinin tartışılması değil, milli demokratik devrim aşamasının ve uygulamasının suç olup olmadığıdır. Bu aşama komünizm değil sosyalizm değildir. "Onun için kim derebeylik ilişkilerini barındıran bağımlı bir ülkede, yani milli demokratik devrim aşamasında olan bir ülkede, BU DEVRİMİ ATLAYARAK öncelikle çözümlenecek ilişkiyi (proleter-Kapitalist çelişkisi) olarak gösterir ve böyle bir ülkede sanayide olsun, tarımda olsun, tüm kapitalist ilişkilerini ortadan kaldıracak olan sosyalist devrimi öğütlüyorsa, böylesi Türkiyenin gerçeklerinden olduğu kadar, bize toplumların devrim yolunu aşamalardan geçerek izlediklerini öğreten bilimsel sosyalizmdende habersiz sol gevezelerden başka bir şey değildir." Mihri belli-Milli Demokratik Devrim S.31.-

İddianameye Mihri belli den parçalar alan sayın iddia makamı, mihri belli'nin bu sözlerini de göz önünde bulundurmak zorundadır. Sosyalizme geçişte Milli demokratik devrimin atlanamıyacağını kesinlikle söylemelerine rağmen sanıkları sosyalizme geçeceklermiş gibi suçlama yersizdir.

8- Sayın Savcı kesintisiz Devrim teorisini iddiasına dayanak olarak almaktadır.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

kesintisiz tabiri iddiaya uygun düşmektedir. Halbuki kesintisiz Devrim teorisi , sosyalizme geçerken, milli demokratik devrimin atlanamıyacağını anlatmaktadır. Kesintisiz devrim teorisiyle Milli demokratik dönemin zorunluluğu meydana çıkmaktadır. Bu dönemin ekonomik hedefleri ve Türkiyenin koşulları göz önüne alınınca, nasıl büyük bir çabayı gerektirdiği belli olmaktadır. Garpte bu dönemin ayrı şartlarla nasıl uzun ve büyük mücadelelerden geçtiğide düşünülünce, kolayca başarılı bir dönem olmadığıda aşikâr olmaktadır. Bu dönemde Milli Burjuvazide önemli bir faktördür. Çünkü bu sınıf işbirlikçi burjuvazi tarafından ezilmektedir. Ezilme oranında milli demokratik devrim yanında olacaktır. "Çünkü bu sınıf Türkiye toplumunu sosyalist devrim eşiğine vardıracak olan Milli demokratik devrimi sonuna kadar destekleyemez. Onun için Milli burjuvazi hususunda doğru strateji bu sınıfı devrim kuvvetleri arasına katmak yolunda boş çaba harcamak değildir. Amma belli bir ölçüde, Milli nitelik taşıyan burjuvazinin bu kolunu işbirlikci sermayenin, kucağına itmekte değildir. Milli burjuvazi bağımsız ve demokratik Türkiye uğruna mücadeleye katıldığı sürece saflarımızda yeri olduğunu usanmadan belirtmeliyiz." ve devrimci saflara katılmağa razı olmadığı takdirde hiç olmazsa, bu sınıfı tarafsızlaştırmak için elimizden geleni yapmalıyız" Aynı broşür Sahife -67-68.

Milli demokratik devrim geniş cephoyi savunduğu ve bütün sınıfları yanına aldığı gibi, Milli Burjuvaziyide yanına almak çabasındadır. Hiç olmazsa tarafsızlaştırmak çabasındadır. Ama hiç bir zaman sınıfları yok etmek niyetinde değildir. Milli burjuvaziyi yanına almağı önemli sayan, Milli demokratik devrimcilerin işbirlikçi burjuvaziye (Milli burjuvaziyi ezen işbirlikci burjuvaziye karşı oluşu Emperyalizmin müttefiki olmasındandır.

9- Sayın savcı iddianameye kesintisiz devrim teorisine ait parçalar almıştır. İddianamenin II. sahifesinde "Kesintisiz devrim teorisinin temelinde burjuva sınıfının tarihi fonksiyonunu yitirdiği bir devrede burjuva devriminin, müttefikleri ile birlikte işçi sınıfının önderliğinde yapılması bundan sonra işçi sınıfının sürekli devrim anlayışı içinde sosyalist devrime yönelmesi düşüncesi bulunmaktadır." açıklaması yer almaktadır.

Bu teoriyi Sanık Mahir Çayan'ın Mark, Engels-lenin ve Mao dan yararlanarak bir broşürde açıkladığıda belirtilmektedir. Şimdi bir suçlamanın tipik örneği olarak bu yazı üzerinde durmak lâzımdır. İddianameye alınan Mahir Çayan'ın yazısında, yapılacak olanın Burjuva devrimi olduğu ancak bunun Burjuvazinin fonksiyonunu yitirdiği bir dönemde yapılması gerektiğinden,

TÜRKİYE SOSYALİST TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

işçi sınıfı önderliğinde, işçi sınıfı müttefikleriyle uygulanacağı yazılıdır. Bundan sonra işçi sınıfının sürekli devrim anlayışı içinde sosyalist devrime yönelmesi gerekeceği anlatılmaktadır. Ama yapılacak yinede Demokratik devrimdir. Yeni koşullar içinde farpte burjuvazinin gerçekleştirdiği devrimdir. Yeni koşullar altında garpte burjuvazinin getirdiği demokratik müesseseler ve ekonomik gelişme sürdürülecektir. Bu yoldan sosyalizme geçileceği anlatılmaktadır. Milli demokratik dönemin zorunlu olduğu anlatılmaktadır.Bu yazıda tarihin bir döneminde burjuvazinin devrimci nitelikte olduğu ve burjuva demokratik hak ve özgürlükleri ve müesseseleri getirdiği ve ancak günümüzde burjuvazinin bu devrimci karakterini yitirdiği, bu görevin bu zorunlu aşamanın işçi sınıfı önderliğinde, işçi sınıfı ve müttefikleri tarafından uygulanabileceğini ve sosyalizme bu yoldan geçilebileceği anlatılmaktadır. Ama ne varki Yazı Marks,Engels, Lenin ve Mao dan yararlanarak yazılmıştır. O halde uygulanacak burjuva devrimi de olsa suçlama hazırdır. Gerekli yasak isimler bulunmuştur. Yazının muhtevası ne olursa olsun suç sayılmaktadır. Bütün dünya burjuva demokratik devrimlerinde işçi sınıfının rolü olmuştur. Ama iktidar işçi sınıfının değildir. İşçi sınıfı burjuva devrimini ileri bir adım olarak saymaktadır. Diğer sınıflar içinde Burjuva devrimi ileri bir adım teşkil etmektedir. Uygulanacak devrim Burjuva devrimidir. Bu devrim Burjuvazinin önderliğinde olunca suç olmuyor, işçi sınıfının önderliğinde olunca suç sayılıyor. Suçlanan işçi sınıfı mı yoksa Burjuva düzenimi dir. Burası iddianamede açıklanmamıştır. İddianamede olaylar objektif, sosyal ve kanuni ölçülere vurulmak yerine, yasak sözler ve yasak fikirlerle beslenmektedir. İddianamede mücerred fikirlere dayanılmak eğilimi müşahede edilmektedir. Sanıkların uygulanmasını istedikleri Devrimin, Ceza Kanunu yönünden eleştirisi yerine, uygulanması istenen maddenin unsurlarına göre inceleme yerine, yasak sayılmış fikirler ve sözler ileri sürülerek suçlama yapılmaktadır.

10- Sanıkların yazıları, kılavuzun Bilimsel sosyalizm oluşu, devrimin üretim araçlarının sahipliğinin bir süre içinde yeni bir sınıfın eline geçmesi demek olduğu, Milli demokratik devrimi, Marks, Engels, Lenin ve Mao' nun açıklamış, hakkında fikirler ileri sürmüş olmaları ve buna dair iddianameye alınan sözler, Milli demokratik devrimi suçlamak için dayanak yapılamaz. Bunun hukukta yeri yoktur. Marks'ın bir olaydan bahsetmesi onun suç olmasını gerektirmez. Devrimcilerin, işçilerin, köylülerin, küçük burjuvazinin, proleterlerin çabaları her zaman kendi iktidarları için olmaz. Fransız devriminde şehir proleteryası, işçiler, köylüler, küçük burjuvazi, Burjuvaziyi desteklemişlerdir. Kapitalist düzende işçiler, küçük burjuvalar ve köylüler, feodalizme nazaran daha elverişli ortam elde etmişler, demokratik haklar

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

T... ARŞİVİ

kazanmışlardır. İnsan haklarına kısmen kavuşmuşlardır. İşçilerin, köylülerin devrimi desteklemeleri iktidara gelmelerini gerektirmez. İşçiler destekledi diye bir devrimin suçlanmasıda gerekmez. Fransız devriminde üretim araçları sahip değiştirmiştir, üretim araçları zadegân ve ruhban elinden yeni sınıflara geçmiştir. Ve bu geçiş bir süre içinde olmuştur. Üretim araçlarının yeni sınıflar eline geçmesi 1789 devriminden çok evvel başlamıştır. 1789 'dan sonra kanunlarda ifadesini bulmuştur. Bu bakımdan iddianamenin 8. sahifesinde "devrim, üretim araçlarının sahipliğinin bir süreç içinde yeni bir sınıfın eline geçmesi demektir" açıklaması Marks'a göre komünizme geçmenin bilimsel tarifi değildir. Bütün Devrimler için geçerli bir açıklamadır. Devrimlerin mümeyyiz vasıflarına göre bir açıklamadır. Açıklamadaki devrim tabiride bütün devrimler için kullanılmıştır. Komünizm kasdedilmemiştir. Komünizm sınıfsız bir toplumsal aşamadır. Bu bakımdan üretim araçlarının bir sınıfın eline geçmesi söz konusu edilemez. Aynı sahifede iktidarlar hakkındaki açıklamanın iddianameye alınması nedeni anlaşılmamıştır. İktidarlar hakkındaki açıklamada bütün iktidarlar hakkındadır. Feodal iktidar hakkındada, kapitalist iktidar hakkındada geçerlidir. Her sınıf iktidara geçince teşkilâtlanır. Burjuvazi iktidara geçince teştilâtlanmış, burjuva devletini kurmuştur. Sınıf tahakkümü tarihte çok denenmiş bir yoldur.

11- İddianame İdeolojik maksatla diye başlamaktadır. İdeolojik terimnin başa geçirilmesi suçlamaya zemin hazırlamakta kullanılmaktadır. Bir davranışın ideolojik oluşu suçlanmasını icab ettirmez. İdeolojik tabiri tatbiki istenen maddelerde geçmez. Tatbiki istenen maddeler belirli ideolojiye sahip olanlara uygulanmak içinde değildir. Bir davranış ceza kanununun sınırı içinde suç değilse ideoloji eklenerek suç haline getirilemez. Her sınıfın ideolojisi vardır. Unsurlar içinde ideoloji yoksa, ideolojik maksatla işlendi gibi bir iddia serd edilemez. 141. maddede sınıf tahakkümü, sınıfları ortadan kaldırmak, müessess temel nizamları yıkmak suçu vardır. Bu suç her sınıf ve tabakadan gelebilir. İddianamede ideoloji bir sınıfa has bir sıfat gibi kullanılmaktadır. 141. maddenin ihlâlini belirli sınıflara has bir fiil gibi göstermek sınıflara eşit mesafeden bakmamadan gelen bir anlayışı ifade eder. Halbuki sınıflara eşit mesafeden bakmak Anayasanın ve adaletin gereğidir. Sınıflara eşit mesafeden bakmadıkça, Anayasadan, adaletten ve hukuk devletinden söz açılamaz.

12- İddianamede suçun unsurları bölümünde "Türkiye Halk Kurtuluş partisi ve cephesinin stratejisi, Marksist Felsefe ışığında Milli Demokratik

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

devrimi gerçekleştirmek üzere silâhlı eylemlere girişmek ve bu suretle Amerikan Emperyalizmi ve onun yerli işbirlikçilerini bertaraf etmek, tam bağımsız ve gerçekten Demokratik Türkiyeyi kurmaktır. Bu bir halk savaşıdır. Ve ilk aşamadır. İkinci aşama olan sosyalist Devrim ile proletarya diktatörlüğü kurulacaktır. Sanıkların eylem kılavuzu bu olduğuna göre, proletarya diktatörlüğünün müesses düzene uygun bulunup bulunmadığını ortaya konması "zorunluğuna değinen iddianamede asıl yapılması gereken asıl ispatı gereken proletarya diktatorası kurulması iddiasıdır. İddianamede bu husus ispat edilmiş olarak var sayılmakta ve düzenlerin mukayesesine geçilmektedir. Bu tamamen yalnış bir tutumdur. Bu tutum, Milli Demokratik dönemin tahakkuku, başarı sağlaması ve devamı süresi hakkındaki hatalı telâkiden gelmektedir. Milli Demokratik aşamada işçi sınıfı müttefikleriyle birlikte geniş bir cephe içinde Demokratik devrimi gerçekleştirecektir. Bu dönemin devamı, süresi, başarı hakkında peşinen bir kehanette bulunmağa imkân yoktur. Sosyalizme geçiş bu dönemdeki ekonomik başarıya, sanayileşmeye, sınıflar arası işbirliğine, sosyal gelişmeye bağlı olacaktır. İddia makamı sosyal gelişmeyi ve aşamaları isabetle mütalâa etmektedir. İddia makamı her iki aşamayı sanıkların tahakkuk ettireceği gibi anlaşılmaz bir tutum içindedir. İddia makamı Türkiyede Demokratik mücadelenin en azından 1908'den sonraki cereyanını gözden uzak tutmakta. Sanıkların uygulanmasından bahsettikleri I. aşamayı atlamakta, uygulamak sözünün sosyal ve ekonomik muhtevasını hiçe sayarak sosyalizme geçileceğini, proletarya diktatorası kurulacağını sosyal imkânsızlığa rağmen ısrarla öne sürmektedir. İddianame sosyalizme geçmeği belirli bir ekonomik gelişme sorunu olarak kabul etmemekte bazı kimselerin bunu istemelerinin yeterli olacağını sanmaktadır. Sosyalizme geçiş sanıkların yedi iktidarında değildir ve ondan ötürü sanıklar sosyalizme geçilemiyeceğini önce Milli Demokratik devrimin uygulanması lazım geldiğini önermektedirler. Sosyalizmin kurulması isteğe bağlı değildir. Belirli koşulların mevcut olmasına bağlıdır.

13- İddianamenin suçun kanuni unsurları bölümünden yukarıya çıkarılan kısımda iddia makamı "Marksist Felsefe ışığında Milli demokratik devrimi gerçekleştirmek için silâhlı eylemlere girişmek ve bu suretle Amerikan emperyalizmini ve onun yerli işbirlikcilerini bertaraf etmekten" söz açmaktadır. Bu kısımdan anlaşıldığına göre hedef emperyalizmdir. Ve dolayısiyle onun işbirlikcileridir. İddianamedeki bu kısım sosyalizmin ve proletarya diktatörlüğü kurulacağı iddiasını teksib etmektedir.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

Milli demokratik devrim aşaması içinde, ekonomik gelişme, yönetime iştirak edecek milli burjuvaziye kadar sınıf ve tabakaların durumu ve tutumu, emperyalizme karşı devrimci bir kenara itilerek sosyalizme geçileceğini söylemek, bir aşama hakkında noktayi nazarını belirtenlerin, tarihe ve bütün sosyal gelişmeye hakim olduklarını kabul anlamına gelir. Milli demokratik devrim aşaması yolu ile sosyalizme geçmenin mümkün olabileceğini söylemek, sosyalizme geçmek demek değildir. Proletarya diktatoresi iddiası ise tamamen asılsız ve yersizdir. Milli demokratik devrimin uygulanmasından önce sosyalizme geçilemiyeceğini söyleyenlere, sosyalizme geçme inancı, oda yetmeyip proletarya iktidarı kurmağa yükleme anlaşılacak şey değildir.

14- İddianamedeki eylem kılavuzundan da söz açılmaktadır. Eylem kılavuzu nun Marksist felsefe olması her dönemin proletarya diktatoresi olmasını gerektirmez. Marksizm bir dünya görüşüdür. Tabii olayları, sosyal olayları bu açıdan görmek suç sayılamaz. Tarihi açıklamak için resmi bir görüşte kabul edilmiş değildir. Bir taraftan marksizmin eylem kılavuzu olduğunu söylemek öte yandan Marksist görüşe göre milli demokratik devrimin uygulanacağı yerde sosyalizme geçileceğini iddia etmek açık bir tenakuz teşkil etmektedir. Marksist metodla toplum incelenmesi sonunda, Milli demokratik devrimin uygulanması gerektiği kabul edilmiştir. Milli demokratik devrimin nasıl bir devrim olduğunda uzun uzun açıklanmıştır. Sanıkların eylem kılavuzunun marksizm olduğunu kabul etmek ve fakat marksist felsefeye göre göre uygulanması lâzım gelen aşamaya, Milli demokratik devrimi sosyalizme uygulamak şeklinde nitelemek, oda bir yana proletarya diktatorasından dem vurmak, yasak sözlerden bir suçlama çıkarmak çabasından başka bir anlama gelmez.

İddia makamına göre sosyal gerçekler, kolayca aşılabilen, bertaraf edilebilen safhalardır. Toplumdaki gelişmeyi ve gelişmenin alacağı istikameti göstermek onu tahakkuk ettirmek demek değildir. Türkiyede çarpınmalara rağmen 1961 Anayasası uygulanamamıştır. Sosyal ve ekonomik şartlar Anayasanın uygulanmasına elverişli olmamıştır. Bu durumu gören Milli demokratik devrimciler Anayasanın uygulanmasını ve uygulanma şartlarının hazırlanmasını istemektedirler. Bu sosyalizme geçiş değildir. 1961 Anayasasının uygulanmadığı ülkede sosyalizme geçmekten bahsetmek, idhâm için tasavvurlara varsayımlara başvurmaktan başka mana taşımaz.

İddianamenin 46. sahifesinde "T.H.K.P ve Cephesinin yürüttüğü silâhlı müteaddit Banka soymak, fidye karşılığı adam kaçırmak, müteaddit hürriyeti tehdit, adam kaçırmak ve öldürmek, vazifeli memuru öldürmeğe tam teşebbüs, memura karşı silâhlı mukavemet, 6136 sayılı kanuna müteaddit muhalefet,

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

rehin olarak ölüm tehdidi altında alıkoymak, muhtelif araba gasbetmek ve çalmak, sahtekârlık, hırsızlık ve sair fiillerinin tek tek mütalâa edilerek değerlendirilmesi hukuken mümkün değildir. Bütün bu fiiller bir hedefe yönelmiştir.Anayasa nizamını ihlâl ve proleterya diktatorasını ikame etmek. Bu sebeb ve itibarla sanıkların fiillerinin Anayasa nizamını ihlâle yönelmiş fiiller olarak kabul etmek gerekir. Sanıkların ika ettikleri bütün bu Anayasa iradesine aşkırı neticelere yönelmiş fiiller T.C.K'nın 146. maddesinde görülen cebri icra hareketleri vasfındadır. Bu hareketlerin neticeye uygunluğu tamdır. Yukarıda incelenen T.C.K'nın 146. maddesinin maddi ve manevi unsurları sanıkların fiillerinde teşekkül etmiştir." denmektedir.

I- Dava konusu olaylar, zaman içinde vukua gelmiş ve neticelenmiş olaylardır. Türkiyede, aynı zaman zarfında ceza kanunu açısından suç sayılabilen davranışlar vukua gelmiştir. Dava konusu olayların, suç sayılabilen olaylardan ayrı olarak Anayasal değişiklik yönünden etkisi ne olmuştur. Anayasal değişiklik husule getirici olaylar nasıl tefrik ve temyiz edilmektedir. Ceza kanunu açısından mustakil davranışlar hangi neden ve hangi münasebetle Anayasal değişiklik husule getirici olarak telakki edilmektedir. Bu hususta bir ölçü bir kıstas varmıdır ? Bu ölçü açıkca ortaya konmalıdır.

2- Yukarıda iddianameden alınan kısımda, münferit olarak suçların bir hukuki değer taşımıyacağı belirtilmektedir. Eylemlerin tek tek değerlendirilmesinin hukuken mümkün olmadığı anlatılmaktadır. Bu ifade olayların tek tek Anayasada değişiklik husule getirici nitelik taşımadığı anlamına gelmektedir. Gerçektede olayların tek, tekde, toptan da 146. madde yazılı değişikliği husule getirici nitelikleri yoktur. Buna rağmen, iddianamede, tek tek hukuki değer taşımayan olayların toptan Anayasal ihlâli tevlit edici olduklarının açıklanması, ceza hukuku açısından hatalı olmaktadır. 6136 sayılı kanuna muhalefet, memura karşı mukavemet, adam kaçırmak ve alıkoymak ve sair eylemler tebdil, tağyir ve ilga husule getirecek nitelikte değildir. Ceza kanununda mustakil suç olarak tadad edilen bu olayların 146. maddede ön görülen değişiklikleri doğurucağı, doğurucu özellikte olacakları mantıken ve hukuken kabul edilemez. Kabul edilirse Ceza kanununda yazılı bütün suçların Anayasal değişiklik husule getireceği peşinen kabul edilmiş demektir. Teker teker Anayasal değişiklik husule getirmeleri imkânsız, mustakil suçların toplu halde Anayasal değişiklik husule getirici nitelik kazanmacakları hangi maddeye ve hangi ceza prensibine dayanmaktadır. Türk ceza kanununda, münferit olayların toplanarak ayrı bir suç haline gelmesi derpiş olunmamış ise tek tek olayların Anayasal değişiklikle ilişkisi, Anayasal değişikliği husule getirici niteliği

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

gücü, Anayasal değişiklik ile uygunluğu nasıl aranacaksa, toplu olaylar hakkındada aranması gerekecektir. Yoksa tek tek Anayasal değişiklik husule getirici nitelikten yoksun olaylar birleşince Anayasal değişiklik niteliği kazanmış olamazlar. Tek tek olaylarda bulunmayan nitelik, özellikle olaylar çoğalınca var olamaz. Olaylar tekde olsa çok da olsa Anayasal değişiklik husule getirici niteliği, özelliği aranacaktır. Zira bütün ceza kanunu maddeleri Anayasal değişiklik getirici nitelikte suçlar olarak sayılabilir.

Olayların özelliği Anayasal değişiklik getirmek yönünden olacaktır. Dava konusu olayların böyle bir özelliklerido yoktur. Dava konusu olayların istikametinin Anayasal değişiklik olarak gösterilmesi bir seçime tabi tutulmuştur. Bu seçimde bir ölçü bir kıstas gösterilmemiştir. Dava konusu olayların Anayasada değişiklik getirmeğe müteveccih olduğu nereden çıkarılmaktadır Neden bu olaylar Türk Ceza kanununun bir başka maddesini ihlâle müteveccih olarak gösterilmemektedir. Eğer bu hususta bir ölçü bir kıstas olmazsa her olayı herkes istediği istikamete yönelmiş gösterebilir.

3- Dava konusu olaylar hiç bir şekilde Anayasa tebdil tağyir ve ilga neticesini temin edici nitelikte olmadığından 146. maddedeki cebren teşebbüs unsuru olarak kabule şayan değildir. Cebren teşebbüs bir kasdi ve neticeyi tevlide elverişli vasıtayı ve başlangıcı kapsayacaktır. Önce bir anayasa tebdili tağyiri ve ilgası amacının mevcut olmadığını olamayacağına belirttik. İddianamede bu amaç var sayılarak hareket edilmiştir. Anayasayı tebdile elverişli vasıta nerededir. Dava konusu olayların anayasayı tebdile elverişli vasıta olmadıkları her cihetten ortadadır. Olayımızda tebdile elverişli olmayan vasıtalar üstelik başlangıç olarak sayılmaktadır. Başka türlü cebren teşebbüs iddiası varid olamaz. Amacın bulunmamasına rağmen dava konusu eylemlerin Anayasal değişiklik husule getirici vasıtalardan olmadığını tartışmak zorundayız.

Garp hukukunda bu nev'i suçlarda teşebbüs cürüm olarak sayılmıştır. Ancak yinede teşebbüsün neticeyi tevlit edici oluşu aranacaktır. Başlangıcın neticeyi tevlit edici oluşu aranacaktır. Başlangıcın neticeyi husule getirici bir vasıta olduğu nasıl tayin ve tesbit olunabilir. Teşebbüsün olaylar zincirinin, neticeye bağlanan zincirin ilk halkası olması gerekir. Başlangıçtan itibaren bu halkaların netice ile zorunlu ilişki içinde bulunması neticeyle uygun düşmesi gerekmektedir. Başlangıç olarak kabul edilen olaylar mahiyet itibariyle Anayasal değişikliği husule getirici nitelikten uzaktır. Mevcut olmayan halkaların neticeye yöneltici olacağı nasıl tesbit olunacaktır.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

Başlangıcı neticeye bağlayan zincirin bütün halkalarının maddi vakılardan terekküp etmesi de ayrı bir zorunluluktur. Başlangıçtan itibaren dış değişiklik olarak Anayasal tebdil ve tağyir ve ilgayı doğurucu vasıftan yoksun olan dava konusu eylemlerin diğer halkaları hangileridir. İddianamede eksik olan en önemli yanda budur. İddianamede bu eksiklikler var sayımlarla, örneksemelerle, inançlarla doldurulmaktadır. Başlangıçtan itibaren neticeye doğru maddi vakialar sıralanmak gerekirken, bu boşluk sanıkların dünya görüşlerinin hatalı yorumu ile doldurulmaktadır. Maddi vakıalar yerine inançlar ikame edilmekle kalınmamış inançlar tamamen yanlış yorumlanmış yanlış vazolunmuştur. Başlangıçtan neticeye kadar maddi vakıalar yerine inançlar yerleştirilmiştir. Başlangıçta, anayasal dış değişiklik husule getirmesi mümkün olmayan eylemler sanıkların dünya görüşleri eklenerek 146. maddeye varılmıştır. Bu tarz davranış hukuka aykırıdır. Hukuka yabancıdır. Bir ceza kanunu maddesinin ihlâli inançlar eklenerek başka bir suç haline konamaz. Bu (DOĞAL KAST) anlayışına götürür. Atatürk devrimlerinden birini ihlâl eden bir müslüman'ın bir müslüman gurubun müteaddit suçları inançlarıda eklenerek Anayasal suç haline sokulamaz. Müslüman olduğuna göre Şeriatten yana olmasıda tabiidir. O halde bu gurubun eylemleri, ceza kanunundaki müstakil suçlar 146. maddeye müteveccihtirdenemez. Böylesine iddia böylesine ceza kanunu uygulaması vahim olur. Müslümanların her eyleminde şeriatı gözettikleri kabul edilerek Anayasayı ihlâl ettikleri ileri sürülemez. Bu misal çoğaltılabilir. Dünya görüşleri eklenerek mustakil suçlar anayasal tebdil tağyir ve ilga haline sokulamaz. Marksizm her zaman her yerde her koşulda proletarya diktatorası değildir. Meseleyi böyle vaz etmek vahim sosyolojik hatalara sürüklenmektir. Hele ceza kanunu uygulamasında, mustakil bir suç inançlar eklenerek başka bir suç haline sokulamaz. Böyle davranılırsa, bir müslümanın her eyleminde şeriat bir Anarşistin her eyleminde otoriteye karşı tecavüz bir marksistin her eyleminde proletarya diktatorası var sayılmış olur. Tabii kast, doğal kast ile hareket edilmiş olur. Her maddenin uygulanmasında doğal kast var sayılmış olur. Bir anarşist'in ceza kanununda bir maddeyi ihlâl etmesi halinde, onun tüm otoriteyi hedef aldığı ileri sürülerek hakkında 146. madde, 149. madde uygulanamaz. Ceza kanununda mustakil madde sınırı dışına çıkılamaz, mustakil olayın 146. 149 madde ile ilişkisi aranır. Bu aramada maddi vakıalar zincirinin mevcudiyeti şarttır. Olaydan sanığın dünya görüşü ile neticeye varılamaz. Mustakil olayla netice arasında dünya görüşü ile köprü, bağ kurulamaz. Olayımızda mustakil olayların Anayasa tebdil tağyiri ile ilgası ile ilişkisi bulunmadığı halde dünya görüşünün yanlış vazı suretiyle ve inançlar ianesiyle 146. maddeye bağlanması temin olunmuştur.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

4- Dava konusu eylemler Anayasaya tebdil ve tağyire elverişli vasıtalar değildir. Hakaret, öldürmede amaca ulaştırıcı vasıta değildir. Tasavvur yolu ile bu temin olunabilirsede, ceza kanunu buna elverişli değildir. Sözle mesken masumiyeti ihlâl edilemez, darpla zimmet suçu meydana gelemez. Darbın, zimmette, hakaretin ölümde vasıta olduğu iddia ediliyorsa, ilişkisi ortaya konur. Tasavvurla ilişki kurmak caiz değildir. Örneksemo ile ilişki kurmak caiz değildir.

Dava konusu eylemlerle Anayasa tebdili arasındaki irtibat inançlarla kurulmak istenmektedir. İnançlarda zaman, mekan ve koşullar nazara alınmadan yanlış ortaya konmuştur. Bu suretle yapılan iddia hukuka aykırıdır. Hukuka yabancıdır.

İddianameye göre Marksizm her zaman her yerde koşullar ne olursa olsun proletarya diktatorası demek olmaktadır. Kongoda Marksizm nasıl uygulanırsa, İngilterede de öyle uygulanacaktır. Bir Marksist Fransada nasıl davranırsa, cenubi Afrika da ırkcı davranışlar karşısında aynı biçimde hareket edecektir. 19. Asırda bir ülkede ne yapılacaksa 20. asırda öyle yapılacaktır. Marksizm demek her yerde her zaman proletarya diktatorası uygulaması demektir. Böylece iddianame mendine göre bir marksizm yaratmış ve ona görede yargıya varmıştır. Türkiyede de şartlar ne olursa olsun hangi zamanda olursa olsun Marksist uygulama Proletarya diktatorası şeklinde tecelli edecektir. Marksist teori bir asır evvel vazedildiğine göre Türkiyede 50 yıl öncede 120 yıl öncede bir olayda aynı iddia ileri sürülecektir. Şartlar ve zaman nazara alınmayınca durum başka şekilde olamazdı. Gerçekte bu dosyadaki gelişimin ve sosyal gerçeklerin bir kenara itilmesi demektir. Bir marksistin nerede ve hangi koşullar içinde olursa olsun Proletarya diktatorası tesis edeceği iddiası sosyoloji bilimi açısından tamamen tutarsızdır.

Bu iddia, siyasi olayları, Türkiyenin koşullarına aykırı bir nitelikte tasavvurdan doğmaktadır. Türk Ceza kanununun I. maddesine aykırı olarak olayları sınırları dışına çıkarmaktan doğmaktadır. Olayları Türkiye gerçeklerine aykırı yorumlamaktan doğmaktadır. Eylemleri hayal gücü ile başka biçimlere sokmaktan doğmaktadır. Eylemleri, amaçları, kapasiteleri, sınırları dışına çıkarmaktan, eylemleri hukuk dışı tefsirden doğmaktadır. Bu tarz tefsir, yorumlama, kıyas yalnız hukuka aykırı olmakla kalmamakta sosyolojiye ve Türkiye koşullarına da zıd düşmektedir.

İddia, eylemleri, dava konusu olayları 146. maddeye idha için kanun ve hukuk prensiplerine tamamen aykırı bir çabadan ibarettir. Bunu Ceza Kanunun ve Ceza Hukuku prensipleri yönünden göstermeğe çalışacağız.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜ... V
ARŞİVİ

İddianamenin 46. sahifesinde dava konusu eylemler sıraladıktan sonra "Bütün bu fiillerin tek tek mütalâa edilerek değerlendirilmeleri mümkün değildir. Bütün bu fiiller tek bir hedefe yönelmiştir. Anayasa nizamını ihlâl ile proletarya iktidarını ikame etmek. Bu sebeb ve itibarla sanıkların fiillerinin Anayasa nizamını ihlâle yönelmiş fiil olarak kabul etmek gerekir. Sanıkların ika ettikleri, bütün bu Anayasa iradesine aykırı neticelere yönelmiş fiiller T.C.K'nun 146. maddesinde gösterilen cebri icra hareketleri vasfındadır." demektedir. İddianın özetini teşkil eden bu bölüm üzerinde durarak düşüncelerimizi açıklıyacağız.

I- İddianameden yukarıya alınan kısımda "Bütün bu fiillerin tek tek mütalâa edilerek değerlendirilmesi mümkün değildir. Bütün bu fiiller tek bir hedefe yönelmiştir." sözleriyle, önemli olan müfferit olaylardan ziyade hedeftir, fikri ifade edilmektedir. Ancak bu düşünceye vasıl olabilmek için bir hedefin mevcudiyetini isabetle tesbit ve isba etmek gerekir. Mesele bununla da çözülemez. Saptanan hedefle dava konusu olayların, eylemlerin uygunluğu, hedefle eylemler arasında zorunlu ilişki, zorunlu bağ, zorunlu alaka, irtibat bulunup ortaya konulacaktır. Önce anayasa nizamını ihlâl ile proletarya iktidarını ikame etmek şeklinde ileri sürülen hedefin mevcudiyetinden söz etmeğe imkân ve ihtimâl yoktur. Bu hedef tesbit, tayin edilmiş isbat edilmiş değildir ve bütün bu davanın devamı sırasında böyle bir delil ortaya konmamış böyle bir söz bile geçmemiştir. Ayrıca, sanıklar anayasadan yana olduklarını ve önümüzdeki dönemin Milli Demokratik aşama olduğunu açıkca belirtmişlerdir. Sanıkların Anayasadan yana olduklarını söylemelerine ve bunda ısrar etmelerine, önümüzdeki aşamanın Milli Demokratik aşama olacağı tezini savunmalarına ve Türkiyenin gerçeklerine rağmen proletarya iktidarı getirileceği iddiası isabetli olmamaktadır.

Fransa ve İngilterede Demokrasi ve insan hakları ilân edilerek elde edilmiş değildir. Demokrasi ilân ile değil, Asırlarca süren mücadele ile elde edilmiştir. Eğer ilân ile Demokrasi olsa idi 1961 Anayasası ile Türkiyede sorun çözülmüş olurdu. Türkiyede en azından 100 senedir demokrasi mücadelesi vardır. Demokrasi ilân ile tasavvur ile tahakkuk ettirilemez. Toplum belirli bir seviyeye ulaşmamışsa mücadelede verimli olmaz. Mücadele tutmaz. I. 2. meşrutiyet denemeleri, Cumhuriyet terakkiperver ve serbest fırka hareketleri, çok partili dönem ve 1961 Anayasası demokrasinin yerleşmesinde yeterli olmamıştır. Hürriyet, Adalet, Musavat, Uhuvvet demek kâfi değildir.

TÜRKİYE SOSYALİST YAYIN TARİHİ ARAŞTIRMA MERKEZİ

TÜSTAV
ARŞİVİ

Bunların dayanağı olan ekonomik gelişme ekonomik kalkınma yoksa muallakta kalmaları zorunludur. Milli demokratik devrimle, Demokratik devrimin temeli olacak ekonomik kalkınmanın yaratılması, temelsiz demokrasinin tutmıyacağı anlatılmak istenmektedir. Dünyadaki ve Türkiyedeki gelişme inkâr olunarak Türkiyenin içinde bulunduğu koşullar inkâr olunarak, toplumdaki aşamalar inkâr olunarak, proleterya iktidarı getirileceği iddiasında ısrar, yersiz bir tasavvurdur. Tasavvurdur, zira isbatı hem sosyal gelişme yönünden hem hukuken imkânsızdır. Bu tasavvurun kaynağı, sosyal gerçekler ve hukuk dışı bir yorumdur. Sanıkların bir kısmının Marksist olduklarını söylemeleri bu iddiaya sebeb olmaktadır. İddia makamı, marksizmi proleterya diktatorası kurmak olarak almakta, Marksizmde her aşamanın proleterya diktatorası olacağı yanlışına saplanmaktadır. Yanlış anlama ve yorumdan çıkan bu tasavvur vahim bir hata olmakla kalmamakta ceza hukukuna aykırı neticeler doğmasına sebeb olmaktadır."

Maddi vakıalardan koparak, tasavvur ve yorum yolu ile (analofi-öznekseme) yolu ile neticeler çıkarmak hem sosyal gelişmeye hemde Türk Ceza Kanununun I.maddesine aykırı düşmektedir.

2- İddianameden yukarıya çıkarılan bölümde "Anayasa nizamını ihlâl ile proleterya iktidarı ikame etmek"ten söz açılmaktadır. Ve bu yönden dava konusu eylemlerin hedefi ele alınmakta eylemlerin tek tek değerlendirilmesi bir kenara bırakılmaktadır. Bizce bu mütalaa gerçeğe uymamaktadır. Proleterya iktidarı kurulacağı tasavvuru, peşinen, isbata ve tahkike lüzum görülmeden kabul edildikten sonra, hiç olmazsa var sayım ile eylemler arasındaki uygunluğun, zorunlu bağın, zorunlu münasebetin, irtibatın, eylemlerin neticeyi doğrucu olup olmadığının araştırılması bakımından eylemlerin değerlendirilmesi gerektiğinin, tek tek eylemler üzerinde durulması gerektiğinin hukuken elzem olduğunun kabulü gerekirdi. HEM SOSYAL GERÇEKLERE HEM HUKUKA AYKIRI OLARAK İSBATA VE TAHKİKE LÜZUM GÖRMEDEN BİR VARSAYIMLA PROLETARYA İKTİDARI KURULACAĞINI KABUL, HEM DE VARSAYIMLA EYLEMLER ARASINDAKİ ZORUNLU BAĞI ARAŞTIRMAYI BİR KENARA İTMEK CEZA KANUNUNUN I.MADDESİNİN GÖRÜLMEMİŞ BİR ŞEKİLDE ÇİĞNENMEKTİR. Biz iddianamede araştırılmasına lüzum görülmeden kabul edilen ve gerçekte mevcut olmayan amaçla Dava konusu eylemler arasındaki münasebeti araştıracağız. Bu hukukta mecburidir. TÜRK CEZA KANUNUNUN I. MADDESİ VE MADDELERİNDEKİ UNSURLAR UNUTULURSA ADALET HİÇ BİR ŞEKİLDE TAHAKKUK ETMEZ.

Dava konusu eylemler, Türk Ceza Kanununda yazılı müstakil suç niteliğindedir. Müstakil suç niteliğinde görünen bu eylemler, Türk Ceza Kanununun müstakil bir maddesinin cebri icra hareketleri olarak gösterilmek istenmektedir. İddianameden yukarıya çıkarılan kısımda eylemlerin Anayasayı

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

ihlâl hedefine yöneldiği daha doğrusu Anayasa nizamını ihlâl hedefine yöneldiği belirtilmektedir. Uygulanması istenen madde 146. maddedir. Bu maddede Anayasa nizamı tebiri, terimi geçmez. Dava konusu eylemlerin Anayasa nizamını ihlâl hedefine yöneldiği söylenmekle sevk maddesine göre Anayasanın tağyir, tebdil ve ilgasına teşebbüs edildiği anlatılmak istenmektedir. Böylece, dava konusu eylemler Anayasanın tağyir tebdil ve ilgasına teşebbüstür denmek istenmektedir.

146. madde mustakil bir suçtur. Dava konusu eylemlerde mustakil bir suç mahiyetinde görünmektedir. Ceza kanununda mustakil suçlar arasında bazı münasebetler vardır. Mustakil bir suç sınırını aşıyorsa ceza kanunumuz onu derpiş eder. 130-361, 138-229, 161-358. maddeler buna örneklerdendir. Eğer ceza kanunu bir suçun sınırını aşması halini derpiş etmiyorsa, mustakil suça sınırı içinde ceza tayini zorunludur.

Ceza kanunumuzda uyuşturucu maddelerin istimayi ve satışı ve imali hakkında maddeler mevcuttur. Uyuşturucu maddenin istimaliğinin sınırlarını aşması ve bir ulus tehdit etmesi ulusun başkasını tehdit etmesi hali bahis konusu olursa ona göre madde sevki gerekir böyle bir madde sevk edilmemişse uyuşturucu madde istimali, satışı ve imali ona dair maddeler sınırı içinde cezalandırılır. Uyuşturucu madde istimali anayasa nizamını ihlâle teşebbüs haline geldi denemez. Ceza kanununun tekniği budur.

Ceza kanunumuzda bir mustakil suç diğer mustakil bir suçun unsuru olabilir. Bu ahvalde unsur olan mustakil suç ile asıl maddedeki suç arasında mutlak, zorunlu ilişki vardır. Öldürme mustakil bir suçtur. Yangın ve su baskınında mustakil bir suçtur. Yangın ve su baskını öldürme suçunun unsuru şekkı olduğu unsurla yangın ve su baskını ile öldürme arasında zorunlu bir bağ vardır. Su baskını ve yangın öldürücüdür. Tehdit ceza kanunumuzda bir mustaki suçtur. Türk Ceza Kanununun 179, 188, 254, 258 ve 269 maddelerine unsur olarak girmektedir. Ancak mustakil tehdit suçu ile bu maddelerdeki suçlar arasında zorunlu bağlar mevcuttur. 179, 188, 254, 258 ve 269 maddelerin ihlaline tehdit girebilir, girmektedir. Tehdit ile asıl madde arasında münasebet vardır. Ve bu bağ ayrıca maddeler içinde kurulmuştur. Peki dava konusu eylemler ile Anayasanın tağyir tebdil ve ilgası arasında hangi zorunlu bağ mevcuttur. Dava konusu eylemler hangi yönden, hangi münasebetle ve nasıl Anayasayı tağyir, tebdil ve ilgaya teşebbüs sayılıyor. İşte varsayım olan hedefle eylemler arasında bu zorunlu bağın bulunup ortaya açıkca konmasında gerekmektedir. Dava konusu eylemler Anayasayı tağyir, tebdil ve ilgaya teşebbüs

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜ... V
ARŞİVİ

sayılırsa, zimmet, ihtilâs mustakil suçlarının da Anayasaya tağyir, tebdil ve ilgaya teşebbüs sayılmaması için sebep kalmaz. Fakatâ siyasi hürriyet aleyhine işlenen suçlarda Anayasayı tebdil ve ilgaya teşebbüs suçu olarak tavsif olunabilirmi ? Hükümete karşı şiddet ve mukavemetin Anayasayı tağyir, tebdil ve ilgaya teşebbüs sayılmaması imkânsızdır. Ammenin nizamı aleyhine işlenen suçlar, paralar ve itibarı ammî kâğıtları, kıymetli damgalarla ilgili suçlar, sahtekârlık, yangın ve su baskınları adabı umumiye ve aile nizamı aleyhine işlenen suçlar ve bütün ceza kanunundaki suçların Anayasayı tağyir ve tebdil ve ilgaya teşebbüs olarak alınmasının engel kalmaz. Bu suçlar arasından dava konusu eylemlerin nasıl seçildiğini göstermek gerekir. Yoksa bütün ceza kanunundaki suçların Anayasayı tağyir, tebdil ve ilga suçunun teşebbüs unsuru olması gerekecektir. İddia makamının tuttuğu yol buraya çıkarmaktadır. Aksi halde dava konusu eylemlerle Anayasa tağyiri, tebdili ve ilgası teşebbüsü arasında bir ilişki kurmak lâzım gelmektedir. Bu ilişki diğer ceza kanunu mustakil suçlarından, dava konusu eylemleri ayırıp kurulamaz. Dava konusu eylemlerin Anayasayı tağyir tebdil ve ilga suçunun teşebbüsü olarak seçilmesindeki özellik nedir. Gerçekte böyle bir özellik yoktur. Dava konusu eylemlerle kurulan ilişki bütün ceza kanunundaki mustakil suçlarda kurulabilir. Türk parasının kıymetine karşı eylemle kurulabilir. Nakil vasıtalarına karşı girişilen suç mahiyetindeki eylemlerle kurulabilir. Müteahhitlerin suç mahiyetindeki eylemleriyle kurulabilir ve nihayet kabahatlerlede pek alâ kurulabilir. Ve fakat yalnız dava konusu eylemler anayasayı tağyir, tebdil ve ilgaya teşebbüstür demek doğru bir hareket değildir.

Dava konusu eylemler ne şekilde Anayasa tebdil ve tağyir ve ilgaya teşebbüstür. Bu teşebbüsten hareketle hangi zaruri bağlarla Anayasa tağyir ve tebdil olunabilir. Çünkü eylemlerin neticeyi istihsal edici olması zorunludur. Ve bu zorunluluk tasavvur ve tahayyül, yorum, kıyas ve benzetme suretiyle yapılamaz. O zaman suçlamanın sınırı olamaz ve onden ötürüdür ki Türk Ceza Kanununun I. maddesi vaz edilmiştir.

Ve ceza hukukunda kıyas yasaktır.

3- Tasavvur, tahayyül, yorum, kıyas ve benzetme Türk Ceza Kanununun I. maddesiyle yasaklanmıştır. Yasaklanmamış olsa idi 146. maddeye idhal edilmiyecek suç sayılmazdı. Bütün bu aksaklıklar, iddianamede münferit vaka olarak görülüp hukuken değerlendirilmesine imkân görülmeyen dava konusu eylemlerle mevcut olmayan Anayasayı tağyir, tebdil ve ilga maddi arasındaki zorunlu bağları aramamızdan gelmektedir. Bunları araştırmak, ceza hukuku yönünden en başta gelen görevimizdir. Ceza hukuku Türk Ceza Kanununun I. maddesinin ve unsurların ihmaline müsaade etmez.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

Türk Ceza Kanununun I. maddesi ve maddelerdeki unsurlerin ihmali vahim uygulamalara yol açar. İddianamede Ceza Kanununun I. maddesi ve unsurlar tamamen ihmal olunmuştur. İddianamede unsurlar nazarı itibare alınmamakta kanun maddeleri inançlar eklenerek uygulanmak istenmektedir. Dışardan fikirler taşınarak uygulamaya gidilmek istenmektedir. 141 ve 142 maddeler belirli bir ideoloji salikleri tarafından ihlâl olunan maddeler değildir. 141 ve 142 maddelerde ideoloji unsuru yoktur. Sınıf tahakkümü ve sınıfları ortadan kaldırmak temel nizamları yoketmek her sınıftan gelebilir, tarih bunun misalleri ile doludur. Atatürk devrimlerine karşı hareket suçtur. Ancak bu suçu inanç olarak şeriatten yana biride işlese bir devrimci hatta bir Atatürkçü işlese suç olur. Atatürk devrimlerine karşı inanç olarak şeriatten yana bir suç işlerse o inancına dayanalarak ve Anayasanın metnine dahil başlangıç bölümündeki ilkeler göz önüne alınarak 146. madde uygulanamaz. Atatürk devrimlerine karşı davranış sınırları içinde uygulanır. Bu davranış münferit olmayıpta müşterekten yapılsada yine Anayasanın tağyir, tebdili ve ilgası teşebbüsü sayılamaz. Çünkü toplumca fesler giyilmiş çağdaş uygarlığa uymayan davranışlar yapılmış ve çağ dışı eğitim sürdürülmüştür. Yani ceza kanunu uygulanırken maddelerin unsur olarak taşındığı fikirler eklenerek uygulama yapılamaz. Dışardan fikirler eklenerek müstakil suçlar Anayasa nizamının tağyiri, tebdili, ilgası teşebbüsü haline getirilemez. Dava konusu eylemler bazı fikir salikleri tarafından yapılınca Anayasayı tağyir, tebdil ve ilgaya teşebbüs bazıları yapınca müstakil suç mahiyetinde telakki edilemez. Her zaman müstakil suçtur. Zira Anayasa tağyiri, tebdili ve ilgası suçu ile dava konusu eylemler arasında bir münasebet yoktur. Zorunlu münasebete gelince böyle bir iddia ceza hukuku şöyle dursun ceza hukuku dışındada tesis edilemez.

4- İddianameden yukarıya çıkılan pasajda "Anayasa iradesine aykırı neticelere yönelmiş fiillerden" bahsolunmaktadır. Ötedenberi açıklamağa çalıştık. İddia makamının ilk önce isbatına mecbur olduğu husus bu idi. Dava konusu eylemlerden, anayasanın tağyiri, tebdili ve ilgası teşebbüsü anlamına nereden çıkarmıştır. İddianame varsayımlarla kurulamaz. Ceza kanununda müstakil bir suçun diğer müstakil bir suçun unsuru olması iki suç arasında zorunlu bağın, zorunlu münasebetin, irtibatın objektif ve somut olarak bulunmasına bağlıdır. Müstakil bir suçun , diğer müstakil suçun unsuru olmaması halinde de bu zorunluluk geçerlidir. Dava konusu eylemlerle Anayasayı tağyir tebdil ve ilga teşebbüsü arasında objektif, somut bir bağ hiç bir şekilde yoktur, kurulamaz. Böyle olunca sanıkların dünya görüşleri eklenerek müstakil bir davranış başka bir maddedeki suç haline getirilemez.

TÜSTAV ARŞİVİ
TÜRKİYE SOSYALİST ARŞİVİ

TÜSTA
ARŞİVİ

İstanbul 3 numaralı Sıkı yönetim Mahkemesi

Başkanlığına

İddianamenin 46. sahifesinde dava konusu eylemler sıralandıktan sonra "Bütün Bu fiillerintek tek mütalaa edilerek değerlendirilmeleri mümkün değildir. bütün bu fiiller tek bir hedefe yönelmiştir.anayasa nizamını ihlâl ile proletarya iktidarını ikame etmek . Bu sebeb ve itibarla sanıkların fiillerinin anayasa nizamını ihlâle yönelmiş fiil olarak kabul etmek gerekir. sanıkların ika ettikleri ,bütün bu anayasa iradesine aykırı neticelere yönelmiş fiiller T.C.K nın 146. maddesinde gösterilen cebri icra hareketleri vasfındadır. " denmektedir.iddiaın özetini teşkil eden bu bölüm üzerinde durarak düşüncelerimizi açıklayacağız.

I- iddianameden yukarıya alınan kısımda "Bütün bu fiillerin tek tek mütalaa edilerek değerlendirilmesi mümkün değildir.bütün bu fiiller tek bir hedefe yönelmiştir." sözleriyle , önemli olan münferit olaylardan ziyade hedeftir , fikri ifade edilmektedir. ancak bu düşünceye vasıl olabilmek için bir hedefin mevcudiyetini isabetle tesbit ve isbat etmek gerekir.mesele bununlada çözülmez.saptanan hedefle dava konusu olayların ,eylemlerin uyuğunlugu ,hedefle eylemler arasında zorunlu ilişki , zorunlu bağ ,zorunlu alaka ,irtibat bulunup ortaya konulacaktır.önce, anayasa nizamını ihlâl ile proletarya iktidarını ikame etmek şeklinde ileri sürülen hedefin mevcudiyetinden söz etmeğe imkân ve ihtimal yoktur. bu hedef tesbit ,tayin edelmiş isbat edilmiş değildir. ve bütün davanın devamı sırasında böyle bir delil ortaya konmamış böyle bir söz bile geçmemiştir.ayrıca ,sanıklar anayasadan yana olduklarını ve önümüzdeki dönemin Milli demokratik aşama olduğunu açıkca belirtmişlerdir.sanıkların anayasadan yana olduklarını söylemelerine ve bunda ısrar etmelerine ,önümüzdeki aşamanın Millî demokratik aşama olacağı tezini savunmalarına ve Türkiyenin gerçeklerine rağmen proletarya iktidarı getirileceği iddiası isabetli olmamaktadır. Fransa ve ingilterede Demokrasi ve insan hakları ilân edilerek elde edilmiş değiydir. Demokrasi ilân ile değil Asırlarca süren Mücadele ile elde edilmiştir.eğer ilân ile Demokrasi olsa idi I96I anayasası ile Türkiyede sorun çözülmüş olurdu. Türkiyede en azından I00 senedir. demokrasi mücadelesi vardır.demokrasi ilan ile tasavvur ile tahakkuk ettirilemez. toplum belirli bir seviyeye ulaşmamışsa mücadelede verimli olmaz .mücadele tutmaz.I. 2. meşrutiyet denemeleri ,cumhuriyet terakkiperver ve Serbest

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTA
ARŞİVİ

fırka hareketleri ,çok partili dönem ve 1961 anayasası demokrasinin yerleşmesinde yeterli olmamıştır.Hürriyet ,Adalet ,musavat ,uhuvvet demek kafi değildir.bunların dayanağı olan ekonomik gelişme ekonomik kalkınma yoksa muallakta kalmaları zorunludur.Millî demokratik devrimle ,Demokratik Devrimin temeli olacak ekonomik kalkınmanın yaratılması ,temelsiz demokrasinin tutmıyacağı anlatılmak istenmektedir.dünyadaki ve Türkiyedeki gelişme inkâr olunarak Türkiyenin içinde bulunduğu koşullar inkâr olunarak ,toplumdaki aşamalar inkâr olunarak ,proletarya iktidarı getirileceği iddiasında israr ,yersiz bir tasavvurdur. tasavvurdur ,zira isbatı hem sosyal gelişme yönünden hem hukuken imkânsızdır.bu tasavvurun kaynağı ,sosyal gerçekler ve hukuk dışı bir yorumdur. sanıkların bir kısımının Marksist olduklarını söylemeleri bu iddiaya sebeb olmaktadır.iddia makamı ,Marksizmi proletarya diktatorası kurmak olarak almakta,Marksizmde her aşamanın proletarya diktatorası olacağı yanlışına saplanmaktadır.yanlış anlama ve yorumdan çıkan bu tasavvur vahim bir hata olmakla kalmamakta, ceza hukukuna aykırı neticeler doğmasına sebeb olmaktadır.

Maddi vakıalardan koparak ,tasavvur ve yorum yolu ile ,benzetme yolu ile neticeler çıkarmak hem sosyal gelişmeye hemde Türk Ceza Kanununun I. maddesine aykırı düşmektedir.

2- iddianameden yukarıya çıkarılan bölümde "Anayasa nizamını ihlâl ile proletarya iktidarı ikame etmek" ten söz açılmaktadır. ve bu yönden dava konusu eylemlerin hedefi ele alınmakta eylemlerin tek tek değerlendirilmesi bir kenara bırakılmaktadır. bizce bu mütalaa gerçeğe uymamaktadır. Proletarya iktidarı kurulacağı tasavvuru ,peşinen,isbata ve tahkike luzum görülmeden kabul edildikten sonra ,hiç olmazsa var sayım ile eylemler arasındaki uygunluğun, zorunlu bağın,zorunlu münasebetin, irtibatın ,eylemlerin neticeyi doğurucu olup olmadığının araştırılması bakımından eylemlerin değerlendirilmesi gerektiğinin ,tek tek eylemler üzerinde durulması gerektiğinin hukuken elzem olduğunun kabulü gerekirdi. HEM SOSYAL GERÇEKLERE HEM HUKUKA AYKIRI OLARAK İSBATA VE TAHKIKE LUZUM GÖRMEDEN BİR VARSAYIMLA PROLETARYA İKTİDARI KURULACAĞINI KABUL,HEMDE VARSAYIMLA EYLEMLER ARASINDAKİ ZORUNLU BAĞI ARAŞTIRMAĞI BİR KENARA İTMEK CEZA KANUNUNUN I? MADDESİNİ GÖRÜLMEMİŞ BİR ŞEKİLDE ÇİĞNEMEKTİR. biz iddianamede araştırılmasına luzum görülmeden kabul edilen ve gerçekte mevcut olmayan amaçla Dava konusu eylemler arasındaki münasebeti araştıracağız. bu hukukta mecburidir. TÜRK CEZA KANUNUNUN I.MADDESİ VE MADDELERDEKİ UNSURLAR UNUTULURSA ADALET HİÇ BİR ŞEKİLDE TAHAKKUK ETMEZ.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

Dava konusu eylemler, Türk ceza kanununda yazılı mustakil suç niteliğindedir. Mustakil suç niteliğinde görünen bu eylemler ,Türk ceza kanununun Mustakil bir maddesinin cebri icra hareketleri olarak gösterilmek istenmektedir.iddianameden yukarıya çıkarılan kısımda eylemlerin anayasayı ihlâl hedefine yöneldiği daha doğrusu Anayasa nizamını ihlâl hedefine yöneldiği belirtilmektedir. uygulanması istenen madde I46. maddedir. bu maddede Anayasa nizamı tabiri ,terimi geçmez. Dava konusu eylemlerin anayasa nizamını ihlâl hedefine yöneldiği söylenmekle sevk maddesine göre anayasanın Tağyir ,tebdil ve ilgasına teşebbüs edildiği anlatılmak istenmektedir.böylece,dava konusu eylemler anayasa nın Tağyir tebdil ve ilgasına teşebbüstür denmek istenmektedir.

I46. madde Mustakil bir suçtur. dava konusu eylemlerde mustakil bir suç mahiyetinde görünmektedir.ceza kanununda mustakil suçlar arasında bazı münasebetler vardır. mustakil bir suç sınırını aşıyorsa ceza kanunumuz onu derpiş eder. I30-36I ,I38-229, I6I -358. maddeler buna örneklerdendir.eğer ceza kanunu bir suçun sınırını aşması halini derpiş etmiyorsa , mustakil suça sınırı içinde ceza tayini zorunludur. ceza kanunumuzda uyuşturucu maddelerin istimali ve satışı ve imali hakkında maddeler mevcuttur. uyuşturucu maddenin istimalinin sınırlarını aşması ve bir ulusu tehdit etmesi ulusun bakasını tehdit etmesi hali bahis konusu olursa ona göre madde sevki gerekir böyle bir madde sevk edilmemişse uyuşturucu madde istimali ,satışı ve imali ona dair maddeler sınırı içinde cezalandırılır.uyuşturucu madde istimali anayasa nizamını ihlâle teşebbüs haline geldi denemez .ceza kanununun tekniği budur.
ceza kanunumuzda bir mustakil suç diğer mustakil bir suçun unsuru olabilir .bu ahvalde unsur olan Mustakil suç ile asıl maddedeki suç arasında mutlak ,zorunlu ilişki vardır.öldürme mustakil bir suçtur. yangın ve su baskınıda mustakil bir suçtur. yangın ve su baskını öldürme suçunun unsuru şekki oldumu unsurla yangın ve su baskını ile öldürme arasında zorunlu bir bağ vardır. su baskını ve yangın öldürücüdür.
Tehdit ceza kanunumuzda bir mustakil suçtur.türk ceza kanununun I79,I88,254 ,258 ve 269. maddelerine unsur olarak girmektedir.ancak mustakil tehdit suçu ile bu maddelerdeki suçlar arasında zorunlu bağlar mevcuttur. I79,I88,254 ,258 ve 269. maddelerin ihlaline tehdit girebilir .girmektedir.tehdit ile asıl madde arasında münasebet vardır ve bu bağ ayrıca maddeler içinde kurulmuştur.
peki dava konusu eylemler ile anayasanın tağyir tebdil ve ilgası arasında hangi zo-

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

runlu bağ mevcuttur. dava konusu eylemler hangi yönden ,hangi münasebetle ve nasıl anayasayı tağyir ,tebdil ve ilgaya teşebbüs sayılıyor.işte varsayım olan hedefle eylemler arasında bu zorunlu bağın bulunup ortaya açıkca konmasıda gerekmektedir. dava konusu eylemler anayasayı tağyir ,tebdil ve ilgaya teşebbüs sayılırsa ,zimmet, ihtilâs mustakil suçlarının da anayasayı tağyir ,tebdil ve ilgaya teşebbüs sayılmaması için sebeb kalmaz.pek alâ siyasi hürriyet aleyhine işlenen suçlarda anayasayı tebdil ve ilgaya teşebbüs suçu olarak tavsif olunabilir? Hukumete karşı şiddet ve muhalefet in anayasayı tağyir ,tebdil ve ilgaya teşebbüs sayılmaması imkânsızdır.a menin nizamı aleyhine işlenen suçlar ,paralar ve itibarı amme kâğıtları ,kıymetli damgalar la ilgili suçlar ,sahtekârlık ,yangın ve su baskınları adabı umumiye ve aile nizamı aleyhine işlenen suçlar ve bütün ceza kanunundaki suçların anayasayı tağyir ve tebdil ve ilgaya teşebbüs olarak alınmasına engel kalmaz. bu suçlar arasından dava konusu eylemlerin nasıl seçildiğini göstermek gerekir. yoksa bütün ceza kanunundaki suçların anayasayı tağyir ,tebdil ve ilga suçunun teşebbüs unsuru olması gerekecektir.iddia makamının tuttuğu yol buraya çıkarmaktadır. aksi halde Dava konusu eylemlerle Ana yasa tağyiri ,tebdili ilgası teşebbüsü arasında bir ilişki kurmak lazım gelmektedir. bu ilişki diğer ceza kanunu mustakil suçlarından ,dava konusu eylemleri ayırıp kurulamaz. dava konusu eylemlerin anayasayı tağyir tebdil ve ilga suçunun teşebbüsü olarak seçilmesindeki özellik nedir.gerçekte böyle bir özellik yoktur.dava konusu eylemlerle kurulan ilişki bütün ceza kanunundaki mustakil suçlarlada kurulabilir. Türk parasının kıymetine karşı eylemle kurulabilir, nakil vasıtalarına karşı girişilen suç mahiyetindeki eylemlerle kurulabilir .müteahhitlerin suç mahiyetindeki eylemleriyle kurulabilir ve nihayet kabahatlerlede pek alâ kurulabilir .ve fekat yalnız dava konusu eylemler anayasa yı tağyir ,tebdil ve ilgaya teşebbüstür demek doğru bir hareket değildir. dava konusu eylemler ne şekilde anayası tebdil ve tağyir ve ilgaya teşebbüstür. bu teşebbüsten hareketle hangi zaruri bağlarla anayasa tağyir ve tebdil olunabilir .çünkü eylemlerin neticeyi istihsal edici olması zorunludur. ve bu zorunluluk tasavvur ve tahayyül ,yorum ,kıyas ve benzetme suretiyle yapılamaz .o zaman suçlamanın sınırı olamaz ve ondan ötürüdürki Türk ceza kanunun I. maddesi vaz edilmiştir.

3- tasavvur ,tahayyül ,yorum ,kıyas ve benzetme Türk ceza kanununnun I. maddesiyle yasaklanmıştır. yasaklanmamış olsa idi ,146. maddeye idhal edilmiyecek suç kalmazdı.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

bütün bu aksaklıklar, iddianamede münferit vaka olarak görülüp hukuken değerlendirilmesine imkân görülmeyen dava konusu eylemlerle mevcut olmayan anayasayı tağyir ,tebdil ve ilga amacı arasındaki zorunlu bağları aramamaktan gelmektedir. bunları araştırmak ,ceza hukuku yönünden en başta gelen görevimizdir.ceza hukuku Türk ceza kanununun I. maddesinin ve unsurların ihmaline masaade etmez.

Türk ceza kanunun I. maddesi ve maddelerdeki unsurlar ın ihmali vahim uygulamalara yol açar . iddianamede Ceza kanununun I. maddesi ve unsurlar tamamen ihmal olunmuştur. iddianame de unsurlar nazarı itibare alınmamakta kanun maddeleri inançlar eklenerek uygulanmak istenmektedir. dışardan fikirler taşınarak uygulamaya gidilmek istenmektedir.I4I ve I42. maddeler belirli bir ideoloji salikleri tarafından ihlâl olunan maddeler değildir. I4I ve I42. maddelerde ideoloji unsuru yoktur. sınıf tahakkümü ve sınıfları ortadan kaldırmak temel nizamları yoketmek her sınıftan gelebilir tarih bunun misalleri ile doludur.Atatürk devrimlerine karşı hareket suçtur. ancak busuçu inanç olarak şeriatten yana biride işlese bir devrimci hatta bir Atatürkçü işlese suç olur. Atatürk Devrimlerine karşı inanç olarak şeriatten yana biri işlerse o inancına dayanılarak ve Anayasanın metnine dahil başlangıç bölümündeki ilkeler göz önüne alınarak I46 . madde uygulanamaz Atatürk devrimlerine karşı davranış sınırları içinde uygulanır. bu davranış münferit olmayıpta müştereken yapılsada yine anayasa nın tağyiri ,tebdili ve ilgası teşebbüsü sayılamaz. çünkü topluca fesler giyilmiş çağdaş uygarlığa uymayan davranı şlar yapılmış ve çağ dışı eğtim sürdürülmüştür. yani ceza kanunu uygulanırken maddelerin unsur olarak taşımadığı fikirler eklenerek uygulama yapılamaz. dışardan fikirler eklenerek mustakil suçlar anayasa nizamının tağyiri ,tebdili ,ilgası teşebbüsü haline getirilemez. dava konusu eylemler bazı fikir salikleri tarafından yapılınca anayasayı tağyir ,tebdil ve ilgaya teşebbüs bazıları yapınca mustakil suç mahiyetinde telakki edilemez . her zaman mustakil suçtur zira anayasa tağyiri ,tebdili ve ilgası suçu ile dava konusu eylemler arasında bir münasebet yoktur ,zorunlu münasebete gelince böyle bir iddia ceza hukuku şöyle dursun ceza hukuku dışındada tesis edilemez.

4- iddianameden yukarıya çıkarılan pasajda"anayasa iradesine aykırı neticelere yönelmiş fiillerden"bahsolunmaktadır. ötedenberi açıklamağa çalıştık ,iddia makamının ilk önce isbatına mecbur olduğu husus bu idi . dava konusu eylemlerden ,anayasa

TÜSTAV SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARSİVİ

nın tağyiri ,tebdili ilgası teşebbüsü anlamını nereden çıkarmıştır. iddianame varsayımlarla kurulamaz .ceza kanununda mustakil bir suçun diğer mustakil bir suçun unsuru olması iki suç arasında zorunlu bağın ,zorunlu münasebetin ,irtibatın objektif ve somut olarak bulunmasına bağlıdır.mustakil bir suçun ,diğer mustakil suçun unsuru olmaması halindede bu zorunluluk geçerlidir. dava konusu eylemlerle anayasayı tağyir tebdil ve ilga teşebbüsü arasında objektif ,somut bir bağ hiç bir şekilde yoktur kurulamaz . böyle olunca sanıkların dünya görüşleri eklenerek mustakil bir davranış başka bir maddedeki suç haline getirilemez.

olayımızda sevk maddeleri sun 4İ ve aşırıdır. bu iddialar adaletin tecellisini güçleştirir .tevkif ve tutuklamada aşırı ve yüksek tutulmuş sevk maddeleri dayanak yapılamaz. saygı ile arz ederim.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

İstanbul 3 numaralı sıkı yönetim mahkemesi
başkanlığına

huzurunuzda yargılanmakta olan müvekkileme Türk ceza kanununun I46.ve I4I. maddelerinin uygulanması istenmektedir.bizde savunmamıza ,bu maddelere değinerek başlayacağız.

Türk ceza Kanununun I46. maddesinin I. fıkrası iki bölüme ayrılabilir.

A- Türkiye cumhuriyeti teşkilâtı esasiye kanununun tamamını veya bir kısmını cebren tağyir ,tebdil veya ilgaya teşebbüs

B- BU KANUN ile teşekkül etmiş olan Büyük millet meclisini iskata veya vazifesini yapmaktan cebren men'e teşebbüs

I- I46. maddenin I. fıkrasının -A- bölümünün açık ifadesine göre ,cebren tağyir ,tebdil veya ilgası söz konusu olan bizatihi teşkilâtı esasiye kanunudur.teşkilâtı esasiye kanununun metnidir. Bu özellik -B- bölümündeki BU KANUN ile kelimeliriyle güçlenmektedir.

2- I46. maddenin -A- bölümünde ,teşkilâtı esasiye nizamından söz edilmemektedir. teşkilâtı esasiye kanununa göre kurulu düzenden söz edilmemektedir.Bu nedenlerle Fiili davranışlar ,metnin cebren tağyir ,tebdil ve ilgasını ön görmiyen teşebbüsler ,eylemler I46. madde içinde mütalaa edilemez.

metnin cebren tağyir ,tebdil veya ilgasına müteveccih dlmıyan fiili ihlallere sonra dönmek üzere ,burada I46. maddenin metinle ilişkisi bakımından düşüncelerimizi açıklamağa çalışacağız.

3- Türk ceza kanununda ,yüzü mütecaviz maddede kanun tabiri geçmektedir.bu maddehepsinde ,kanun tabiri ,hukukta bilinen anlamdaki kanunun dışında bir hususu kastetmemektedir.Türk ceza kanununda geçen Kanun tabirlerinin somut kanunlardan gayrı bir anlam taşımadığı gerçeği ve I46. maddedeki açıklık karşısında, kanun terimlerinin ,Kanun ve kapsamları dışında ,bir hususu anlattıklarını kabule imkân yoktur.

Türk ceza kanununun I46. maddesindeki teşkilâtı esasiye teriminde ,ceza kanunundaki kanun terimlerinden ayrı bir manada kullanıldığına delâlet edecek en ufak bir işaret mevcut değildir. Türk ceza kanununda geçen kanun terimleri

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜST
ARŞİV

muhtelif kanunlara ,genellikle ceza kanununa yapılmış atiflardir.ancak bu kanun terimlerinden anlaşılan ,hukukta bilinen ,usulü veçhile isdar olunmuş , kanun anlamı dışında bir anlam çikarılmasına ihtimal yoktur.bu bakımdan I46. maddede geçen ,kanun teriminden,kanundan başka bir hususun anlaşılmasına hukuki imkân bulunmamaktadır.

4- bütün kanunlarımızda geçen "..... sayılı kanunun.... maddesi ile değiştirilmiştir.","..... Mülgadır."hükümleri ,kanun veya kanun maddelerinin ,anayasada gösterilen usuller çerçevesinde ,organından sadır olan kanunlarla yapılan değişikliği ,ilgayı ,tağyiri anlatırlar .bir kanunda ve hukukta ,kanun maddelerinin tebdil ,tağyir veya ilgasının ,anayasada gösterilen usuller dışında yapılması tasavvuru yer alamaz .Bu hukuk anlayışının Tüm zıddıdır.ve böyle bir davranışta ,yani ,kanunların hukuk dışı ,anayasada gösterilen usuller dışında değiştirilmeside ,bundan ötürü ağır suçtur. Hukuk anlayışı dışında bir davranıştır. I46. madde de bundan ötürü sevk edilmiştir. I46. madde ,kanunların ,hukuk anlayışı dışında değiştirilmesini cezalandırmıştır. KANUN ,tağyir ,tebdil veya ilga deyince ,usulü dairesinde tebdil , tağyir ve ilgayı derpiş eder ve aksini tecziye eder.Hukuk Budur.I46. maddenin sevk nedeni Budur. Vazii kanunun tağyir,tebdil ve ilgayı düşünü kullanışında ,Hakim telakki ,zorunlu telakki ,tebdil ,tağyir ve ilganın anayasa usulleri içinde olması telakkisidir. I46. maddede konan müeyyide de bu hakim telakkinin ,bu zorunlu telakkinin tezahürü ve ürünüdür. o halde ,tebdil , tağyir veya ilganın anayasa içinde metin olarak değişiklik ifade ettiği muhakkaktır.

5- Türk ceza kanununda ,tebdil ve tağyirin geçtiği yerlerede bir göz atalım. Türk ceza kanununun 316,317,318,320,321. maddelerinde paraların tağyiri 322 . maddesinde damgaların tağyiri ,324. maddelerinde paraların ,kıymetli damgaların veya filiğranlı kâğıdların tağyiri 325. maddesinde biletlerin tağyiri 337. maddesinde damga ve işaretlerin ,ölçü ve tartıların tağyiri 339. maddesinde bir memurun hakiki bir varakayı tağyiri 340. maddesinde memurun zabtına mecbur olduğu ifadeleri değiştirmesi 341. maddesinde senedlerin yazalarının DEĞİŞTİRİLMESİ ,tağyiri 360.maddesinde damga ve ölçüleri tağyir 395.396. maddelerinde ilaçların ve gıda maddelerinin tağşiş ve tağyiri yer almaktadır.bu maddelerde iki özellik göze çarpmaktadır.

I. özellik tağyirin metin ile yazı ile mutlak alakası tağyirin metin değişikliği

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

oluşudur. 2. özellik kanunun ,söz konusu ettiği tağyir olunanla ,tağyir tabirinin yakın alakası .yani bağlılığıdır. kanun maddelerinde geçen ,para ,pul ,kıymetli damga ,yazılı bir vesika ise tağyirde yazıda ,metinde değşiklik olarak ortaya çıkmaktadır.

biz tağyirin lugavi manasının yalnız yazıda değişiklik olduğu iddiasında değliz. biz tağyirin ,Türk ceza kanununda kullanılışının nasıl olduğunu ,vazii kanunun bu terimi kullanırken alışkanlığını tebarüz ettirmek istiyoruz. ve 146. maddedeki tebdil ,tağyir veya ilga terimlerininde ,vazii kanunun bu alışkanlığına istisna teşkil ettiğine inanmıyoruz. kabul etmiyoruz. zaten ilk bakışta 146. maddede zikrolunan ,TEŞKİLÂTI ESASİYE KANUNUDUR? Bunun tebdilide ,tağyiride ,ilgasıda metinle olur. "etin dışında değişiklik kanunda değişiklik değildir, KANUNUN DEĞİŞİKLİĞİ, KANUNU TAĞYİRİ,KANUNUN İLGASI KANUNLA OLUR.FİİLİ İhlal kanunda değişiklik değildir. düzende değişiklik kanunda değişiklik değildir. Fiili davranış kanunun tebdilini, tağyirini ,veya ilgasını ön görmüyorsa ,teşebbüs metnin cebren değiştirilmes ine yönelmemişse ,146. maddenin ihlalinden söz edilemez. fiili ihlaller ayrı bir statüye tabidir. bu nedenlerle Teşkilâtı esasiye kanununun cebren tebdil ,tağyir ve ilgasını ön gören davranışlarla bunu ön görmiyen diğer fiili davranışları ayrı ayrı mütalaa zorunludur. Anayasayı metin olarak cebren değiştirmeyi amaç edinmeyen fiili davranışlar ,146. madde dışında kalır. Kanunun tebdili ,tağyiri ilgası ile kanunun ön gördüğü uygulamanın ,yaşantının ihlâli ayrı ayrı şeylerdir. kanunun ön gördüğü uygulama ve yaşantının ihlali kanunun tebdili ,ilgası ve tağyiri değildir. fiili davranışlardır.ve onlar tebdil ,tağyir ve ilga terimlerile belirlenemez. kanunla ,kanunun uygulanmasını ve kanunun ön gördüğü yaşantıyı birbirinden tefrik kesin bir zorunluktur. Türk ceza kanununda tebdil ,tağyir ve ilga denince metinle bir arada ve metinle ilişki içinde düşünülmesi gerekir.

Hukuk Mantığı ,HUKUK ANLAYIŞI ,KANUNLARIN ,KANUNLARLA ,TEBDİL ,TAĞYİR VE İLGA OLUNACAĞI TEMELİNDEN AYRILMAZ.KANUNLARIN ,KANUNLARLA TEBDİL -TAĞYİR VE İLGASIDA METİNLERLE OLUR. 146. MADDEDE de tebdil tağyir ve ilganın metin dışında olacağını kabul hukukun tüm inkârından başka türlü gösterilemez. METNİN BULUNDUĞU YERDE TEBDİL,TAĞYİR ve İLGA davranışa RACİ OLAMAZ ,METNE RACİDİR.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TÜSTAV

TÜSTAV
ARŞİVİ

I46. maddenin -A- bölümü ,anayasanın metninin cebren tebdil ,tağyir ve ilgası suçudur. fiilen anayasanın ihlâli bu bölümde yer alamaz. şimdi I46. maddenin I. fıkrasının -B- bölümü hakkındaki düşüncelerimizi belirtelim.

I46. maddenin I. fıkrasının -B- bölümü ,teşkilatı esasiye kanunu ile teşekkül etmiş bulunan ,büyük millet meclisinin iskatı veya vazifesini yapmaktan men'e teşebbüs suçudur.

6- Türkiye Büyük millet meclisi yasama organıdır.Türk ceza kanununda diğer organlar ayrı ayrı maddelerde korunduğu halde ,yasama organı için ayrı bir madde sevkedilmemiştir.mesele bununla kalmamaktadır.usulü veçhile yapılan bir tebdil ,tağyir ve ilgada ,meclisin metin üzerinde yapacağı bir tasarrufu önlemek amacıyle iskat olunması veya vazifesini yapmaktan men olunması mümkündür.bu durumda meclisin iskatı veya vazifesinin yapmaktan men olunması ,usulü veçhile yapacağı bir faaliyeti önlemek amacının unsuru olacaktır.ek unsur haline gelecektir.bu durum metnin tebdili hakkındaki düşüncelerimizi tekzib etmediğinden belirtmekle yetineceğiz.

7- ayrı bir madde halinde korunması lazım gelen yasama organına karşı davranış , anayasa anayasa metninin tebdil ,tağyir ve ilgası veya usulü veçhile yapılacak bir tebdil ,tağyir ve ilganın önlenmesi için vaki değilse anayasa ihlâli olarak telakki olunamaz. zira büyük millet mecliside diğer organlar gibi bir organdır. organlara müteveccih bir hareket I46. madde içinde anayasa ihlali olarak kabul olunamaz ,tebdil tağyir ve ilga söz konusu değildir.meclisin I46. madde içinde korunması durumu değiştirmez. büyük millet meclisi organlardan ayrı ve üstün bir organ olarakta kabul edilemez. kararlarının yurda şamil oluşu ,önemli bir organ olması ,diğer organlara üstün olması nedeni sayılamaz. bu noktayi nazardan yukarıda açıkladığımız şekil ve şartlar dışında meclise karşı davranış diğer organlara karşı davranış niteliğindedir. organlara karşı davranışlarda, I46. maddenin I. fıkrasının -A- bölümü sınırları dışında kalmaktadır. I46. madde nin -A- bölümü fiili davranışları kapsamı dışında bırakmıştır. I46. maddenin -A- bölümü dışında kalmakla beraber ,meclise karşı fiili davranış anayasanın fiilen ihlâli anlamına gelemez. çünkü meclis organlardan biridir. anayasa nizamının bir çüz 'üdür . nizamı ihlâl bir cüz 'ü koruyan maddede cezalandırılamaz. nizamın tümü ,bir cüz'ü koruyan maddede korunamaz. fiili davranışların sınır değişkliği yapacağı ,yetgi sınırlarını değiştireceği iddiasıda varid değildir. buna ayrıca temas edeceğiz.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

I46. maddenin I. fıkrasının -A- bölümü ,metnin cebren tebdili,tağyiri ve ilgasına teşebbüs halinde anayasayı koruyan maddedir. maddenin -B- bölümü ise anayasanın bir organını korumaktadır. anayasa bir organı kapsarsada ,bir organ anayasayı kapsamaz.anayasayı temsil etmez. Türk ceza kanununda organlara karşı davranışı ayrı ayrı cezalandırmıştır. ve metin tebdilinden ,tağyirinden ,ilgasından ayrı mütalaa etmiştir. I47. I49,ve sair maddeler buna örnektir.

8- buna rağmen cebren metin değiştirmeğe teşebbüs olmadığı halde, fiili bazı davranışları ,anayasa ihlâli olarak kabul edenler üstelikte bunu I46. maddeye idhale kalkanlar olmaktadır. bu üst üste hatalar işlemektir. fiili davranışlar önce anayasa ihlali olarak telakki olunamaz .buna anayasa mız felsefesi ve kuruluşlarıyle engeldir. fiili davranışların anayasa ihlali sayılması halinde ise bunun metin tebdili ile ilgili bir madde içinde mütalaası hatadan hataya sürüklenmektir. metin tebdili dışında I46. maddede ,anayasanın, anayasa düzeninin korunduğu iddiasıda anlaşılması güç bir iddiadır. bu I46. maddeyi peşin olarak anayasayı her halükarda koruyan madde olarak kabule dayanmaktadır. bu düşünüş bir maddeye sınırları dışında ,unsurlarına yabancı ,metnine aykırı bir fonksiyon yüklemektir. bu tür hata da yaygın hale gelmiştir. I46. madde anayasa ihlalleri maddesi olarak kabul edilmekte ondan sonra anayasalar bakımından ihlâl sayılan her davranış bu madde içinde cezalandırılmak istenmektedir.anayasa hukuku bakımından ihlâl sayılabilecek her davranışın I46. maddeye sığacağı peşinen kabul edilmektedir. ve bu nevi görüşler anayasa ihlalleri yönünden hareket etmekte ve fekat I46. maddenin bünyesini nazarı itibare almamaktadır. bu tür görüşlerde mesele bir davranışın anayasa hukuku yönünden ihlal olup olmadığıdır. I46. maddenin bu ihlâli bünyesine alıp almadığı hiç hesaplanmamaktadır. çünkü peşinen bütün ihlallerin I46. maddede cezalandırılması kabul edilmiştir. mesele bir davranışı ihlal sayıp saymamak meselesidir. bu anayasa hukuku bakımından bir görüştür .amma her ihlâli I46. madde sınırları içine alamamaktadır. bu tür görüşlerde I46. maddeyi fonksiyonu ve yapısı dışında uygulamak temayülü peşin hükmü sezilmektedir.

bu iddiada ısrar meclise karşı bir organa karşı davranışı ,anayasanın tümünün ihlali biçiminde görmeleri neticesini doğurmaktadır. meclise karşı davranışın yetgi sınırlarını değiştireceği kannati de yaygındır. metni değiştirme teşebbüsü dışında ,meclise karşı davranışın yetgi sınırlarını değiştireceği iddiası boşlukta

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV ARŞİVİ

kurtuluş savaşındaki sistem , Türkiye büyük millet meclisi sistemi ,bütün güçlerin mecliste toplanması prensibine dayanmaktadır. bu sistem bile görevlerin ayrılmasına engel değildir. istiklal savaşındaki sistemin tarihi nedenleri vardı. 1921 anayasası meclis üstünlüğü prensibini koymuş 1924 anayasası bu prensibi korumuştur. 1961 anayasasının 4. maddesi " Egemenlik , kayıtsız şartsız Türk milletinindir" esasını temel ilke olarak belirtmiş " millet egemenliğini anayasanın koyduğu esaslara göre yetgili organlar eliyle kullanacağını " kabul etmiştir. 1961 anayasasına göre ,meclis egemenliği kullanan en üstün organ olmaktan çıkmıştır. meclis anayasa organlarından biri ,yetgili organlardan yalnız biri olmuştur. artık büyük millet meclisi nizamın tümünü kapsayan bir bütün değil nizamın vaz geçilmez unsurlarından biri olmuştur. bu meclisin önemihih azlığı demek değildir.meclisin önemi ,ona karşı davranışa biçilen ceza ile sabittir ancak diğer organlara karşı davranışlarda ağır cezalarla karşılanmıştır. 146. maddenin I. fıkrasının -B- bölümünde korunan yasama organıdır. bu organa karşı fiili davranış nizamın tümüne karşı davranış olarak nitelenemez.nizamın tümüne karşı bir davranışta 146. maddenin -B- bölümü içinde cezalandırılamaz. organı koruyan maddede nizamın tüm ihlâli cezalandırılamaz. anayasamız ,ulusun egemenliğini kullanmasını bütün yetgili organlara yaymak eğilimindedir. eski anayasalar içinde meclis üstünlüğü prensibi çerçevesinde 146. maddenin I.fıkrasının -B- bölümü nün tüm düzeni koruduğu telakkisi yer alabilirdi. artık yeni anayasamızda ,bu telakkiye yer yoktur. egemenlik yayılmıştır. belirli organlar yerine ,bütün yetgili organlarda kullanılacaktır. bu iktidarın yetgilerini daraltıcıdır. ancak 1961 anayasası sistemi içinde dengenin bozulması ihtimali azalmıştır. organlar karşılıklı birbirlerini etgilemektedir.bu yönden fiili ihlaller , fiili davranışlar anayasa ihlali haline dönüşememektedir. fiili davranışlar anayasa ihlali yönünden önemlerini yitirmişlerdir.

9- 146. maddenin I. fıkrasının ,anayasanın metninin cebren tağyir ,tebdil ve ilgasına teşebbüsü cezalandırdığını söylemiştik.fıkranın -B- bölümüde bir organa karşı davranışı kapsar diye ilave etmiştik.

10- burada anayasanın metninin değiştirilmesini ön görmeyen fiili davranışların anayasayı ihlal niteliğinde olup olmadığını tartışma konusu yapmak zorundayız. bu görüş " siyasi iktidar düzeni ve fonksiyonları aleyhine cürümler kitabında yer almaktadır.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

(çetin özek ,İstanbul üniversitesi yayınları -I967- İstanbul)

sayıh çetin özek adı geçen kitabının I07. sahifesinde" Teşkilâtı esasiye tabiri yalnız metin olaraak anayasayı karşılamaktadır. Bu Bakımdan TÜRK HUKUKUNDA metni zorlıyarak suçun mağdurunun anayasa düzeni olduğunu kabul etmeğe İmkân yoktur" demektedir. bu husus hiç bir kuşkuya mahal bırakmıyacak kadar gerçektir. ve TÜRK HUKUKU sözleri üzerinde hassasiyetle durmak lazım gelmektedir.Çünkü sorun TÜRK HUKUKU sorunudur. aynı kitabın I09 . sahifesinde suçun konusu başlğı altında " kanaatimizce I46. maddedeki suçun konusu ne sadece metin olarak anayasa ve nede metin halindeki . kanunlardır.bilindiği gibi her Devletin siyasi biçiminin ve kuruluşunun dayandığı bir takım ideolojik esasları ve prensipleri mevcuttur.bu ideol ojik prensipler açıkca ,bir metinde belirtilmiş olsun veya olmasın o memleketin anayasa düzenine dahildir..... Bu bakımdan kaanatimizce maddenin himaye konusu sadece anayasa veya ona bağlı kanunlar şeklinde gören görüş yanlıştır."demek suretile maddenin anayasa düzenini geniş anlamda koruduğunu kabule varmaktadır.yazarın maddedeki teşkilatı esasiye tabirinin metinde olmasa bile anayasa düzenini koruduğu neticesine varması teşkilatı esasiyenin ihlali halinde mağdurun iktidar , iktidar düzeni olacağı ve yetgi sınırlarının değişeceği anlayışına dayanmaktadır.kitabın II2. sahifesinde ihlal hakkında açıklama yapan yazar " seçim sistemleri için de aynı şeyi söyliyebiliriz seçime dayanması geneken bir demokraside ,seçim hakkının darlaştırılması , siyasi partilerin davranışlarının kısıtlanması ,hususi bir kanunlada yapılsa gerçekte anayasa ihlâl edilmiş olacaktır.anayasa genel bir kurul olarak seçim sistemlerini benimsemişken ,demokratik vasfa aykırı bir şekilde seçim sistemini darlaştıran ,düzenleyen kanun genel norma ,demokrasi ideolojisine aykırı olur. bu durumda ihlal edilen anayasadır. tabiatiledirki seçime hiyle karıştırmak ,seçik emniyetini bozmak ,seçimi koruyan normun ihlalidir.ve fekat seçim sistemini demokratik kurallara aykırı hale getirmek ,anayasanın demokratik vasfına aykırı bulunduğundan anayasa ihlâlidir." şeklinde beyanda bulunmaktadır.burada zikrolunduğu gibi kanunla yapılan değişiklik eğer cebir unsuruda varsa bir anayasa

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

ihlâlidir. bunda tereddüt caiz değildir.cebir yoksa mesele bir anayasa mahkemesi meselesidir.metinle yapılan değişikliğin anayasada olmasıda gerekmez.bizim burada üzerinde durmak istediğimiz husus metinle yapılan değişiklik değildir. yazarın getirdiği ölçüdür .yazar anayasanın demokratik prensiplerinin bir kanunla ihlâli misali yanında ,birde seçimi koruyan normdan söz etmektedir. yazarın anayasa ihlâli olarak tavsif ettiği anayasada yazılı veya yazılı olmasada demokratik bir düzenin gereği seçim prensibidir.bunun bir kanunla değiştirilmesi bir ihlâldir. normu koruyan madde ise bu prensibi n ceza kanununda korunmasına ilişkin maddedir.mesela anayasada layiklik prensibi ve I63. madde gibi .ancak meseleyi böyle vaz etmek ,anayasa ihlâli hakkındaki düşünceleri belirtmek olmaktadır.temelden ayrılmak ,konudan kopmak olmaktadır. konumuz I46. maddedir.maddede böyle unsurlar ,tarifler ,kıstaslar yoktur.yazarın anayasa ihlâli hakkındaki fikirleri ,maddeye mal etmeğe hakkı olamaz. bu muhasebedeki zimmet hakkındaki telakkileri ceza kanunuda varmış gibi telakkiye dayanmaktadır. yaralama hakkındaki genel düşünceleri ,ceza kanunundaki yaralamaya ait maddelerde varmış gibi düşünmeğe gelmektedir.anayasa yönünden ihlâl başka ,bunun I46. maddede bulunup bulunmadığı başkadır.yeni veya eski anayasa ihlali telakkileri ayrı bunları I46. maddenin kapsayıp kapsamadığı ayrıdır.zaten ceza kanunu I63 maddenin bir anayasa ihlâlı olmadığını kabul etmektedir.I63. madde bir fiili ön görmektedir.bizim üzerinde durmak istediğimiz ,anayasada yazılı bir normun ,bir kuralın fiilen ihlâlidir. ceza kanununda kzr bir madde ile korunan norm ile anayasada yazılı bir kuralın fiilen ihlâli arasında farklar vardır.mesela Anayasanın I4. maddesinde " kimseye eziyet ve işkence yapılamaz." denmektedir? bir kimseye eziyet işkence yapılması halide ceza kanununda derpiş olunmuştur.ancak ,I46. maddeyi fiili davranışlarda uygularsak ,metin değişikliği dışında uygularsak ,eziyet ve işkence kesin olarak anayasa ihlâli olacaktır. normu koruyan maddenin ihlâli olmıyacaktır .zira I46. madde anayasanın bir kısmının ihlâlini suç saymaktadır."kimseye eziyet ve işkence yapılamaz " prensibi I4. maddede yer almaktadır.kısmı tabiri bir ölçüye sığmadığından ,anayasadaki bir maddeyide bir bölümüde bir cümleyide bir kelimeyide kapsar.kısmı tabirinin özelliğine göre ,Kimse " kimseye

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

eziyet ve işkence yapılamaz " bölümünün anayasanın bir kısmı olduğunu inkâra yeltenemez. hemde çok önemli bir bölüm olduğunu inkâra yeltenemez. kısım tabirinin I46.maddededе bir ölçüsü bir tarifi yoktur. kısmı tabiri için dışardan bir tarifte bir kriterde getirilemez.yazarın teşkilâtı esasiye tabiriniK biçimde bir yorum burada caiz olamaz .ceza kanunun en basit ahvalde maddelerde tarifler yaptığı sağlam unsurlar sevkettiği halde .,bu çok önemli bir maddede ,kısmı tabiri gibi bir çrük unsuru nasıl sevk etmiştir.? halbuki I46. maddedeki kısmı unsuru sağlam bir unsurdur.vazii kanun kısmı demekle hataya düşmemiştir.ne varki kısmen tabiri anayasanın metninin değiştirilmesinde ,yerinde ve sağlam bir unsurdur.zira anayasanın bir kısmı değiştirilirse anayasa ihlâl edilmiş olur .anayasada bir kelimenin yerinin değiştirilmesi bir kelime yerine başka bir kelime konması anayasanın tam ihlâli olabilir.anayasanın kısmı ihlâli metin değişmesinde mümkün olabilir.kısmen tabiri metin değişmesinde tamamen sağlam bir unsurdur.fiili davranışlara gelince kısmı tabiri korkunç bir unsur haline ,çürük bir unsur haline gelmektedir. bundan anlaşılıyorki. I46. madde anayasanın metninin değiştirilmesine ait bir maddedir. fiili davranışlara uygulanamaz .uygulanırsa korkunç karışıklıklar meydana gelir .eziyet ve işkence anayasa ihlâli haline gelir. halbuki ceza kanunu eziyet ve işkenceyi 456/I ve 243 ile karşılamıştır.vazii kanun kısmı tabirini sevkederken maddenin metin olarak ihlalini nazara almıştır. fiili olayların maddeye idhalini düşünmemiştir. kısmı tabiri tabiri fiili olaylara teşmil olunursa yurdun her hangi bir yerindeki davranış anayasa ihlâli olarak tezahür edecektir. ceza kanunu bakımından yurdun her hangi bir köşesindeki davranış suçun tekevvünü için yeterlidir.I46. maddeyi fiili olaylara uygularsak ,artık anayasanın en ufak parçasının ihlâli anayasa ihlali olacaktır.ceza kanunumuz yazılı ihlallerle fiili ihlalleri ayırmıştır.kısmı tabiri ceza kanununda nerede sevkedilmişse konusu içinde sağlamdır . konusu dışına çıkarılınca vahim uygulamalara yol açmaktadır.fiili ihlallerin I46. maddeye girmiyeceğini başka misallerle göstermek mümkündür.anyasanın I9. maddesinde " kimse devletin sosyal ,iktisadi ,siyasi veya hukuki temel düzenini kısmende olsa din kurallarına dayandırma veya siyasi çıkar veya nufuz sağlamak amacıyla,her ne suretle olursa olsun ,dini veya din duygularını yahut dince kutsal sayılan şeyleri istismar edemez ve kötüye kullanamaz .bu yasak dışına çıkan veya başkasını bu yolda kışkırtanlar kanuna göre cezalandırılır ,dernekler ,yetgili mahkemece ve siyasi partiler

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV ARŞİVİ

anayasa mahkemesince temelli kapatılır."hükmü mevcuttur.ülkenin bir köşesinde ,mihri muaccel ve müeccelle nikâhlar kıyılsa ve miras din kurallarına göre tevzi olunsa ve bundan menfaat sağlıyanlar bulunsa nufuz sağlıyanlar bulunsa dini duygular ve dince kutsal sayılan mefhumlar istismar olunsa .ne olacaktır.bu anayasanın kesinlikle red ettiği bir uygulamadır. anayasa açıkca yasak demektedir. eğer I46. madde fiili davranışlara uygulanırsa ,maddedeki kısmı tabirine dayanılarak bu uygulama anayasa ihlâli sayılacaktır. ve buna engel bir nedende yoktur. tam bir anayasa kuralı ihlâlidir.artık yazarın tabiri ile normu koruyan madde uygulanır denemez. bu rada karşımıza ikinci bir kısmen tabiri çıkmaktadır. buradaki kısmen tabiri .Devletin sosyal ,iktisadi veya hukuki temel düzenini kısmende olsa ,din kurallarına dayandırmaya bağlanmıştır. tabir açıklığa kavuşturulmuştur. vazii kanun burada hassasiyetini göstermiştir. burada kısmen tabiri ikitsadi düzenin tamamını değil yalnız bir parçasını bir kısmını din kurallarına bağlamağı yeterli bulmaktadır. hukuki düzenin tamamını değil bir kısmını bile din kurallarına dayandırmağı yeterli saymış ve yasaklamıştır.yani pazarlardaki ,tüm ülkedeki iktisadi düzeni din kurallarına bağlamak değil yalnızca faizi ,yalnızca nikâhı yalnızca mirasın tevziini din kurallarına dayandırmağı yeterli saymıştır.ve kısmen tabiri yerini bulmuştur.fekat yurdun bir köşesindeki bu fiili davranışı kimse anayasa nizamını ihlal olarak nitelememektedir.nitelenemezde .bu yazarın tabiri ile normu koruyan madde ile karşılanabilir. buda gösteriyorki I46. maddedeki kısmen tabiri metin değişikliği hususunda geçerli bir terimdir. fiili ihlallere uygulanamaz. zaten kısmilik ,fiili ihlallerde yurda şamil olmayışı,önemli olmayışı ,devamlı olmayışı,önlenemez olmayışı ,giderilemez olmayışı anlatmaktadır. fiili davranışlar karşısında anayasa kurallarını ,anayasa kuruluşlarını ,yargıyı ,icrayı bulacaktır. anayasa çerçevesi içinde organların karşılıklı münasebetleri içinde kamu oyu ,matbuat karşısında fiili davranışların tutunması muhtemel görünmediğinden gerçek anayasa ihlalleri olarak kabûl olunamamaktadır. metin ihlallerine gelince,kısmilik söz götürmez bir önem arz etmektedir. çünkü anayasanın bir kelimesinin metinden çıkarılması anayasanın alt üst olması için yeterlidir.önemine binaen bir misal daha vermek zorundadayız. anayasanın 2I. maddesinde " çağdaş bilim ve eğitim esaslarına aykırı eğitim yerleri açılamaz " hükmü bulunmaktadır.bu hüküm anayasanın bir kısmıdır.kaldıki bir anayasa kısmıda değildir. çok önemli bir prensiptir."hayatta en hakıki mürşit ilimdir "prensibi maddede yansımıştır. bu prensip yurdumuz için ayrıca büyük önem taşımaktadır. hayati önem taşımaktadır.şimdi,bir yerde çağdışı eğitim ve öğretim yerleri açılmış olsun ,ve dünyanın öküzün öküzün boynuzunda durduğu tedris olunsun,durum ne olacaktır.bu tatbikat anayasanın korkunç biçimde ihlâlidir.eğer I46.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV ARŞİVİ

madde metin değişikliği dışında uygulanırsa ,maddedeki kısmı tabiri içine bu fiili davranışın girmemesine imkân yoktur.çok önemli bir prensibin açık bir ihlâlidir.yurdun bir köşesinde ihmal ettiğimiz bir bölgede bu davranış her zamanda mümkündür. bu durumda I46. maddeyimi tatbık edeceğiz . buna hiç bir şekilde imkân ve ihtimal yoktur.ve hiç kimse böyle bir uygulamaya kalkışamaz. bütün bu misallerden görülüyorki .I46. madde metin değişmesine uygulanabilir bir maddedir. kısmı tabiride metin tebdil tağyir ve ilgasında geçerli bir tabirdir. fiilixxxxxxxx davranışlarda geçerli değildir.

xyazarınxanayasaxihlaline örnekxolarakxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

II-yazarda anayasa ihlaline örnek olarak siyasi partilerin hürriyetlerini kısıtlayan I8 nisan I960 tarihli,2247 sayılı T.B.M.M . kararı ve 27 nisan I960 tarih ve 7468 sayılı kanunu göstermektedir.bu karar ve kanun bir metindir.daha açıkcası ,isim zikretmeksizin anayasa ihlali , ilgasıdır.ancak bir iktidar suçudur .iktidarlar düşemeden yargılanma yahılamamaktadır.anayasa ihlalinin burada Gaddarı iktidardır.sorunun bu tarafı ayrı ve önemli bir konudur.

I2- fiili ihlallerin iktidardan gelmesi ile iktidar dışından gelmesi halinide ayrıca tartışmak elzemdir. zira fiili davranışlar dışardan geldiği zaman ayrı iktidardan geldiği zaman ayrı etgiler yapmaktadır.

fiili davranışlar iktidar dışından geldiği zaman I46. madde içine girmediği gibi ,anayasa metni, anayasa kuruluşları ,yargı ,icra organı ,idare ,partiler ve fiili davranışlar ~~karşısında~~ dan zarara uğrayan sınıflar ,tabakalar ,halk oyu,ve çeşitli faktörler karşısında etgisiz kalmaktadır.

amma fiili davranışlar iktidar çevresinden geldiği anda durum değişmektedir .fiili davranış iktidar çevresinden geldimi fiili davranış kesinlikle bir anayasa ihlaline müncer olmaktadır.seçim yolsuzluğu iktidar partisinden geliyor ve iktidara mensup organlar tarafından destekleniyorsa iktidar hükümetince bütün gücüyle destekleniyorsa tam anlamı ile bir anayasa ihlâli karşısında bulunuyoruz demektir. fiili davranışlar iktidar dışından geldiği zaman önlenebilir .iktidardan geldiği zaman vahim bir hal alır. iktidarın hegemonyası ,yetgi sınırlarının bertaraf edilmesi icra lehine değişmesi ihtimalleri belirir. fiili anayasa kuralları ihlâli iktidardan gelince önlenmesi imkânsızdır.fiili davranışlar iktidar dışından gelirse yetgi sınırlarının değişeceği iddia olunamaz .ne varki buradada ,iktidardan gelen fiili davranışlardada I46. maddenin uygulanması imkânsızdır. çünkü metin değişikliği yoktur.

I3- yazar kitabının I53. sahifesinde teşebbüsten söz ederken " suç teşebbüs derecesinde kalsa bile tam ceza ile cezalandırılacağına göre kanun vaziii esas itibariyle suçun tehlikeliliğini göz önünde bulundurmuştur. yani fiil esas itibariyle tehlike suçudur.fekat sırf tehlike suçu değildir.fiil tehlike li oluşu itibariyle cezalandırılmükta isede ,fiilin

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

zararlı bir netice doğurmıyacağı iddi a edilemez.tamamlanabileceğini kabul ettğimize göre ,tahakkuk eden neticenin zarar neticesi olduğu aşikârdır.teşebbüs durumunda tehlike az olduğu için ,normal olarak tamamlanmış suça nazaran daha az ceza verilmektedir.Fekat GERÇEK OLAN ŞUDURKİ TEŞEBBÜS DURUMUNDA VARILAN HALİN TEHLİKELİ OLUŞUTE EBBÜSÜN OBJEKTİF ESASINI TEŞKİL ETMEKTEDİR." demektedir.şimdi burada üzerinde durulması gereken temel mesele teşebbüsün neden tehlikeli sayıldığıdır. I47,I49 . maddelerle sair maddelerde fiil cezalandırıldığı halde I46. maddede teşebbüs cezalandırılmıştır.teşebbüs fiilin tahakkuku gibi telakki edilmiştir.sebebi açıktır. teşebbüsün ,fiil olarak telakkisi ,metin değişikliği ile ilgilidir.zira metin değişmesinde ,anayasanın bir umdesi değişmekte, yetgi sınırları değişmekte dir .anayasa değişmekte ihlâl vaki olmaktadır.metin değişikliğinden,~~sonra~~ artık değişen metne herkesin uyması zorunludur.bu suretle anayasa nizamının değişmesi mümkün olmaktadır. metin değişmesi anayasanın gerçekten ihlaline giden yoldur.bundan ötürü teşebbüsün fiil olarak telakkisi ortaya çıkmatadır.teşebbüsü,vazii kananun tehlikeli sayması nedeni bundandır. ~~fiili ihlallerde~~ fiili ihlaller, rahatsız edici, muvakkattir.icranın mukavemeti, yargının denetimi ve diger faktörler ve anayasa metninin mevcudiyeti karşısında tehlikeli sayılamazlar .fiili davranışlar anayasa ile ceza kanunu ile karşı karşıyadırlar .amma metin değiştimi ,icra yeni metni koruyacaktır.yargı yeni metne uyacaktır. yeni metinle anayasa değişmiş olacaktır.cebren metnin değiştirilmesi anayasanın değişmesini mucib olduğundan ve bu metne uyulması zorunluğu doğduğundan teşebbüs ,~~fiili~~ cezalandırılmaktadır.teşebbüs, anayasanın değiştirilmesi endişesiyle tehlikeli sayılmış ve cezalandırıl, mıştır.teşebbüs anayasanın değiştirilmesinin önemli sayılmasından cezalandırılmaktadır.icranın ,yargının ve diğer kuruluşların uyacağıda metin değişikliğidir.fiili davranışlarda icranın ve yargının uyması sahis konusu edilemez. icranın ve yargının uymıyacağı bir davranışın bütün kuruluşların uymıyacağı bir davranışın tehlikeli olamıyacağı da ortadadır.o halde teşebbüs ve metin değişikliği arasında yakın bir alaka mevcuttur.
I46. madde cebren metin değişikliği maddesidir. gerçek anayasa ihlali maddesidir.teşebbüs cezalandırılmıştır. fiili hallerde gerçek anayasa ihlalleri niteliği yoktur. teşebbüs cezalandırılmamıştır.bu ihlaller ceza kanunu ile karşılanmıştır. FİİLE NAZARAN METİN DEGİŞİKLİĞİN TEHLİKELİ OLUŞU MADDEDE TEŞEBBÜSÜN TEHLİKE YÖNÜNDEN VARLIĞI METİN DEĞİŞİKLİ İLE TEŞEBBÜSÜ BAĞLAMAKTADIR. bu bakımdanda Maddenin cebren metin değişikliği maddesi olduğu, teşebbüsün cezalandırılmasından anlaşılmaktadır.
I4 - İddianamede metin özek ' e atfen "anarşik hareketlerin dahi tetkik konusu maddenin tatbıkı içine gireceği"yazılıdır.(İddianame sahife 45) iddianamede sanıkların Marksist Dünya görüşünü savundukları ve milli

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

demokratik devrim aşamasını gerçekleştirmek istediklerini iddiadan sonra anarşik olaylarında I46. madde nin uygulanması alanına gireceğini söylemek olayların nitelenmesinde bir çelişkiye bir tereddüde düşüldüğünü göstermektedir. sanıklara hem marksist demek hemde onlara anarşik eylemler yüklemek kolay kolay açıklanır bir çelişki değildir.
iddianameye kitabdan alınan cümle " Fiil .düzenin değiştirilmesine olduğu kadar ,ortadan kaldırılmasınada matuf olabilir .bu bakımdan anarşik hareketler dahi ,tetkik konusu maddenin tatbıkı alanına girer .buna karşılık anarşist cemiyetin ve propogandanın mevcudiyeti ise I46. maddeyi değil I4I.ve I42. maddeyi ihlal eder." şeklindedir.
çetin özek kitabından alınan bu cümle içinde tetkik konusu madde içinde demekte isede ,I46. maddeyi ciddi bir tahlile tabi tutmadığı anlaşılmaktadır.maddeyi bir kenara bırakmış unsurları inceleyeceği yerde ,unsurların sınırını ,özelliklerini araştıracağı yerde ,dışardan naklettiği fikirlerin I46. maddeye sığdığını peşinen kabul ederek işe koyulmuştur. I46. madde her çeşit ihlalin maddesi olarak kabul edildikten sonra nelerin ihlâl olabileceği düşünülmektedir.
çetin özek yukarıya kitabından alınan cümlede Fiilden söz etmektedir. bu fiil sözünün metnin cebren değiştirilmesine kalkışma olarak kabulüne ihtimal yoktur. zira cümle anarşik hareketler diye devam etmektedir. anarşik hareketlerin metin değişikliğini istihdaf ettiğini söylemek sureti katiyede imkânsızdır.demekki,anarşik olaylar bildiğimiz davranışlar olarak kalmaktadır.fiili davranışlar hakkındada yeterli açıklama yapmış bulunuyoruz.kaldıki fiili davranışlar ceza kanunu kapsamına girmektedir. fiili davranışlar olan anarşik eylemlerin,ceza kanununda karşılanan maddelere göre cezalandırılması gerekir. anarşik eylemlerin anayasayı ortadan kaldırma niteliğine dönüşmesi halinin ceza kanununda derpiş olunması gerekir.anarşik olayların sınırlarını aşması halinin ceza kanununda ayrıca gösterilmesi gerekir.anarşik olayların diğer fiili davranışlardan ayrı bir özelliği ayrı bir güce sahip olması düşünülemez. bu nedenlerlede diğer fiili davranışlardan ayrılmasına ihtimal yoktur. diğer fiili davranışlara karşı duran güçler anarşik davranışlarada karşı olacaktır.anarşik olaylarla anayasanın işlemez hale gelmesi anayasa nizamının ortadan kalkması, bir otoritenin zuhur etmiyeceği anlamınada gelemez. ayrıca I96I anayasa sistemi ve günümüzdeki icra gücü nazarı dikkate alınırsa anarşik olayların düzeni ortadan kaldıracağı düşüncesinin yersizliği ve realitelere aykırılığı meydana çıkar.ayrıca Anarşik olayların I46. madde içinde cezalandırılması olanağı da yoktur.
I5-I46. maddeye göre suçun varlığı için teşkilâtı esasiye kanunun metninin cebren Tağyiri ,tebdili veya ilgası amacının somut olarak ortaya konması zorunludur.anayasanın bir ilkesinin veya tümünün metin olarak cebren

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

tağyir ,tebdil veya ilgası önceden kararlaştırılmamışsa ,amaç olarak belirlenmemişse I46? maddeni ihlâli iddia olunamaz.teşkilatı esasiye kanununun tebdili ve tağyiri veya ilgası amaç edinilmeden ,girişilen eylemlerin ,anayasayı neticeten ve fiilen ihlâl olacağının kabulü ceza hukuk prensiplerine ve kanun maddesine aykırıdır.
I46. madde anayasanın metninin cebren değiştirilmesi maddesidir. yoksa bazı eylemlerin anayasayı ihlâl neticesi doğuracağı iddiası temelinden hatalıdır.
I46. maddeye göre suçun tekevvünü için anayasa metninin cebren tağyir vetebdil ve ilgası amacı yeterli değildir.eylemlerin amaç doğrultusunda amaçla olması zorunludur .amaçla eylemlerin uygunluğu amaçla eylemler arasında zorunlu münasebetin bulunması gereklidir.
amaçla ,eylem er arasındaki zorunlu bağ saptanmadan ,BENZETMELER ,YORUMLAR ,KIYASLAR y olu ile Hüküm Tesis edilemez.BENZETME,KIYAS,YORUM TÜRK CEZA KANUNUNUN I2MADDESİYLE YASAKLANMIŞTIR.

Alman ceza kanununun ,TÜRK CEZA KANUNUNUN I.Maddesine tekabül eden 2. Parağrafı dolayisiyle yapılan bir açıklamada (ANALOGIEVERBOT) prensibinin bu maddeden ayrılmıyacağı gösterilmiştir.(I)

ÖNCE DAVA KONUSU EYLEMLERİN ANAYASA İHLALİ İLE YAKINDAN VE UZAKTAN BİR İLİŞKİSİ YOKTUR.BU HUSUS HİÇ BİR TETKİKE TABİ TUTULMADAN BİLİNEN BİR GERÇEKTİR.BEDİHİDİR.
dava ile ilgili dosyadada anayasanın metninin cebren tağyir tebdil veya ilgasıra dair en ufak bir ima bir işaret bir delil bir karine mevcut değildir.anayasanın tebdil tağyir ve ilgası tasavvuru bile caiz olmıyan bir husustur.
TÜRkiyedeki sosyal gelişme külliyen inkâr olunmadan ,TÜRK TARİHİ TAMAMEN İNKAR Olunmadan anayasa metninin tebdil ,tağyir ve ilgasının tasavvuru caiz değildir.
Türkiyede anayasa metninin cebren Tağyir tebdil ve ilgasına cüret edecek bir güç yoktur. zira TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASININ KORUYUCU VE KOLLAYICILARI VARDIR?ANAYASAMIZDAKİ CUMHURİYET İLKESİNİN KORUYUCU KOLLAYICILARI VARDIR.ANAYASAYA KANI VE CANI İLE BAĞLI OLANLAR VARDIR.ANAYASANIN CEBREN TEBDİL TAĞYİR VEİLGASI KİMSEYE ATFOLUNAMAZ.olsa olsa anayasa ile menfaat leri zedelenenlerin ,ekseriyeti ele geçirip anayasayı uygulalamak suretiyle ,türlü oyunlarla anayasayı ihlâl etmeleri mümkün ve muhtemeldir.
buda ,bir ekseriyet partisi bir iktidar suçu olur.

I6- milli demokratik devrimcilerin ,dava konusu dosyadaki deliller muvacehesinde, anayasayı değiştirecekleri söylenemez.anayasanın karşısında değil yanındadırlar.layikliğe ,sosyal adalete ,cumhuriyete karşı değillerdir. milli demokratik sosyal hukuk devletine karşı değillerdir.anayasanın tam

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
ARŞİVİ

anlamıyle uygulanması istemektedirler.savaşları emperyalizme karşıdır. emperyalizme karşı davranış ne I46.venede I4I. maddenin unsurları içinde mevcut değildir.

dosyadaki deliller karşısında I46. ve I4I. maddelerin sevki isabetli değildir.

I- BECK-TEXTE ,STRAFGESETTZBUCH -EİNFÜHRUNG S.I4

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI